UCHWAŁA NR XII/68/2025
RADY GMINY MIRÓW

z dnia 24 kwietnia 2025 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Mirów na lata 2024-2030

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. 2024 poz. 1465 ze zm.) oraz art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 9 października 2015r. o rewitalizacji (tj. Dz. U. 2024 poz. 278) **Rada Gminy Mirów uchwala, co następuje:**

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Rewitalizacji Gminy Mirów na lata 2024-2030 w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Mirów.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy
Mirów

Leszek Suwara

Uzasadnienie

- Rewitalizację należy rozumieć jako wyprowadzanie ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych poprzez przedsięwzięcia całościowe (integrujące interwencje na rzecz społeczności lokalnej, przestrzeni i lokalnej gospodarki), skoncentrowane terytorialnie i prowadzone we współpracy z lokalną społecznością, w sposób zaplanowany oraz zintegrowany przez określenie i realizację programów rewitalizacji.
- Udział w takim procesie jest ważny dla wielu osób i podmiotów z obszaru objętego działaniami rewitalizacyjnymi – w tym dla samorządu gminy, mieszkańców tego miejsca, organizacji społecznych, przedsiębiorców, zaś w szczególny sposób wszystkich grup społecznych zagrożonych kryzysem na obszarze objętym procesami rewitalizacyjnymi.
- Opracowanie Gminnego Programu Rewitalizacji zostało, w pierwszej kolejności, poprzedzone szczegółową diagnozą w szeroko rozumianym obszarze zagadnień społecznych, a w drugiej kolejności także gospodarczych, przestrzenno-funkcjonalnych, środowiskowych i technicznych (diagnoza została opracowana zgodnie z Ustawą o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 roku) Dopiero tak przeprowadzona analiza pozwoliła dokonać pełnej diagnozy problemów i zagrożeń, wskazać obszary o największej koncentracji zjawisk kryzysowych, a w konsekwencji wyznaczyć obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji. To na nich ostatecznie zdefiniowano katalog działań, które – konsekwentnie wdrażane i realizowane – będą prowadziły do sukcesywnego wydźwignięcia się z sytuacji kryzysowej lub przynajmniej minimalizowania jej skutków. W programie ujęto działania, które w najbliższych latach winny być realizowane z wykorzystaniem środków unijnych, ale co równie ważne także działania, które finansowane będą z innych środków publicznych oraz prywatnych.
- Połączenie aktywności wielu osób i instytucji, także różnych środków, w tym właśnie zarówno publicznych, jak i prywatnych pozwoli w sposób kompleksowy rozwiązać wszystkie zdiagnozowane w dokumencie problemy.

- Zgodnie z wymogami ustawy projekt GPR poddany był konsultacjom z mieszkańcami gminy: wyłożenie do publicznego wglądu wersji elektronicznej na stronie internetowej gminy i wersji drukowanej w Urzędzie Gminy, przeprowadzono również debatę, na która zaproszeni byli mieszkańcy gminy.
- Ponadto zgodnie z wymogami art. 17 ust. 2 pkt. 4 ustawy z dnia 9 października 2015r. o rewitalizacji wystąpiono o opinię do wszystkich instytucji wymienionych w w/w ustawie. Od wszystkich instytucji opiniujących uzyskano pozytywne opinie lub w ustawowym terminie nie było odpowiedzi, co zgodnie z przepisami stanowi „milczącą akceptację".
- Zgodnie z wymogami ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko wystąpiono do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie oraz do Mazowieckiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego o odstąpienie od obowiązku przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu dokumentu pn. Gminny Program Rewitalizacji Gminy Mirów na lata 2024-2030. RDOŚ pismem znak: WOOŚ-III.410.157.2025.JD z dnia 8 kwietnia 2025 r. oraz MPWIS pismem znak ZS.7040.11.2025 z dnia 24 marca 2025 r. wyraziły zgodę na odstąpienie od obowiązku opracowania prognozy.

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY MIRÓW NA LATA 2024-2030

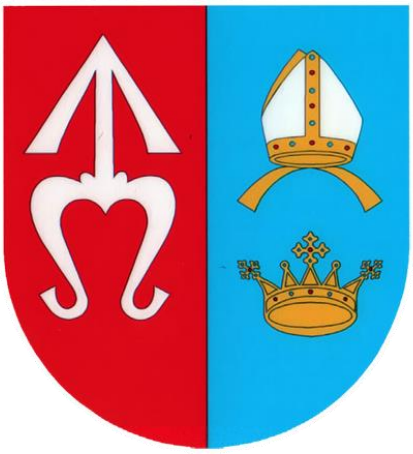

Mirów grudzień 2024

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Mirów na lata 2024-2030

opracowany przez:

PPUH „BaSz" mgr inż. Bartosz Szymusik
26-200 Końskie ul. Polna 72
tel./fax: 41 372 49 75
e-mail: basz@post.pl

przy współpracy:

Urzędu Gminy Mirów

Spis treści

WSTĘP ... 5
PODSTAWOWE POJĘCIA ... 7
1. CHARAKTERYSTYKA SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ I PRZESTRZENNEJ NA OBSZARZE GMINY MIRÓW ... 9
1.1. INFORMACJE OGÓLNE ... 9
1.2. SFERA SPOŁECZNA ... 10
1.3. SFERA PRZESTRZENNA ... 13
1.4. SFERA ŚRODOWISKOWA ... 14
1.5. SFERA GOSPODARCZA ... 14
1.6. SFERA TECHNICZNA ... 15
2. METODOLOGIA WYZNACZANIA OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I OBSZARU REWITALIZACJI ... 16
2.1. PROCES I METODOLOGIA ... 16
2.2. ANALIZA W SFERZE SPOŁECZNEJ ... 20
2.3. ANALIZA W POZOSTAŁYCH STREFACH ... 24
2.4. ANALIZA WSKAŹNIKOWA – WSKAŹNIK SYNTETYCZNY ... 28
2.5. WYZNACZENIE OBSZARU ZDEGRADOWANEGO ... 31
2.6. PROBLEMY GMINY MIRÓW WEDŁUG OPINII SPOŁECZNEJ ... 34
2.7. WYZNACZENIE OBSZARU REWITALIZACJI ... 35
3. POWIĄZANIA GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI ... 41
4. PLAN GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI DLA GMINY MIRÓW ... 55
4.1. WIZJA OBSZARU PO PRZEPROWADZENIU REWITALIZACJI ... 55
4.2. CELE GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI DLA GMINY MIRÓW NA LATA 2024-2030 ... 57
5. PROJEKTY I PRZEDSIĘWZIĘCIA GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI GMINY MIRÓW NA LATA 2024-2030 60
6. HARMONOGRAM REALIZACJI PRZEDSIĘWZIĘĆ GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI DLA GMINY MIRÓW ... 71
7. KOMPLEMENTARNOŚĆ GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI GMINY MIRÓW ... 73
7.1. KOMPLEMENTARNOŚĆ PRZESTRZENNA ... 73
7.2. KOMPLEMENTARNOŚĆ PROBLEMOWA ... 73
7.3. KOMPLEMENTARNOŚĆ PROCEDURALNO-INSTYRTUCJONALNA ... 74
7.4. KOMPLEMENTARNOŚĆ ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA ... 75
7.5. KOMPLEMENTARNOŚĆ MIĘDZYOKRESOWA ... 75
8. SYSTEM WDRAŻANIA GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI ... 77
8.1. SYSTEM REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI ... 78
8.2. REALIZACJA RZECZOWA I FINANSOWA ... 81
8.3. ŚRODOWISKOWE UWARUNKOWANIA REALIZACJI INWESTYCJI PRZEWIDZIANYCH W GMINNYM PROGRAMIE REWITALIZACJI GMINY MIRÓW ... 81
8.4. KOMITET REWITALIZACJI ... 86
9.5. SPECJALNA STREFA REWITALIZACJI ... 86
8.6. NIEZBĘDNAE ZMIANY W UCHWAŁACH ... 86
8.6.1. Uchwały, o których mowa w art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2021 roku o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i zmianie Kodeksu cywilnego ... 86
8.6.2. Plan ogólny gminy ... 86
8.6.3. Miejscowy plan zagospodarownia przestrzennego ... 87
8.7. HARMONOGRAM PRZYGOTOWANIA I WDRAŻANIA GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI GMINY MIRÓW ... 87
9. MONITOROWANIE, OCENA I KOMUNIKACJA SPOŁECZNA GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI ... 89
9.1. ZARZĄDZANIE GMINNYM PROGRAMEM REWIATALIZACJI ... 89
9.2. SYSTEM MONITOROWANIA GMINNEGO PROGRAMU REWIATALIZACJI ... 90
9.3. SPOSÓB OCENY GMINNEGO PROGRAMU REWITALIACJI ... 91
9.4. SPOSOBY INICJOWANIA WSPÓŁPRACY POMIĘDZY SEKTOREM PUBLICZNYM, PRAWNYM, ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI ... 95
9.5. DZIAŁANIA INFORMACYJNO-PROMOCYJNE GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI ... 97
10. ZAŁĄCZNIK GRAFICZNY PRZEDSTAWIAJĄCY OBSZAR REWITALIZACJI ... 98
Dokumenty źródłowe ... 98

Spis tabel 99
Spis rysunków 99
Załączniki 100

WSTĘP

Głównym celem realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Mirów na lata 2024-2030 jest zgodnie z *ustawą o rewitalizacji z dn*ia 9 października 2015r. (tj. Dz. U. 2024 poz. 278) wyprowadzenie ze stanu kryzysowego wydzielonego obszaru zdegradowanego poprzez usunięcie zjawisk, które spowodowały jego degradację oraz stworzenie odpowiednich warunków dla dalszego rozwoju.

Gminny Program Rewitalizacji został opracowany dla Obszaru Rewitalizacji Gminy Mirów przyjętego uchwałą Nr VIII.38.2024 Rady Gminy Mirów z dnia 29 listopada 2024 roku w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Mirów.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Mirów na lata 2024-2030 opracowany został na podstawie ustawy z dnia 9 października 2015r. o rewitalizacji (tj. Dz. U. 2024 poz. 278.).

Analiza zagadnień społecznych, a w drugiej kolejności także gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych i technicznych pozwoliła dokonać pełnej diagnozy problemów i zagrożeń.

Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Mirów została opracowana na podstawie dostępnych informacji, dokumentów i opracowań o charakterze diagnostycznym i strategicznym, na podstawie zebranych danych statystycznych na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego w oparciu o wymogi wynikające z ustawy o rewitalizacji oraz przeprowadzonych konsultacji społecznych.

Ustawa o rewitalizacji (art. 15 ust. 1) wskazuje informacje, co powinien zawierać gminny program rewitalizacji w szczególności:

1) szczegółową diagnozę obszaru rewitalizacji, o której mowa w art. 4 ust. 1 pkt 2, obejmującą analizę negatywnych zjawisk, o których mowa w art. 9 ust. 1, oraz lokalnych potencjałów występujących na terenie tego obszaru,
2) opis sposobu realizacji przez gminny program rewitalizacji dokumentów strategicznych gminy, w tym strategii rozwoju gminy lub strategii rozwoju ponadlokalnego, oraz strategii rozwiązywania problemów społecznych,
3) opis wizji stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji,
4) cele rewitalizacji oraz odpowiadające im kierunki działań służących eliminacji lub ograniczeniu negatywnych zjawisk, o których mowa w art. 9 ust. 1,
5) opis przedsięwzięć rewitalizacyjnych, w szczególności o charakterze społecznym oraz gospodarczym, środowiskowym, przestrzenno-funkcjonalnym lub technicznym, w tym:
    a) listę planowanych podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, wraz z ich opisami zawierającymi w odniesieniu do każdego przedsięwzięcia: nazwę i wskazanie podmiotów je realizujących, zakres realizowanych zadań, lokalizację, szacowaną wartość, prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji, opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019r. o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o ile dane te są możliwe do wskazania,

b) charakterystykę pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, realizujących kierunki działań, o których mowa w pkt 4,

6) mechanizmy integrowania działań, o których owa w pkt 4, oraz przedsięwzięć rewitalizacyjnych,
7) szacunkowe ramy finansowe gminnego programu rewitalizacji wraz z szacunkowym wskazaniem środków finansowych ze źródeł publicznych i prywatnych,
8) opis struktury zarządzania realizacją gminnego programu rewitalizacji, wskazanie kosztów tego zarządzania wraz z ramowym harmonogramem realizacji programu;

8a) opis sposobu zapewnienia udziału interesariuszy w procesie rewitalizacji, w tym w ramach Komitetu Rewitalizacji,

9) system monitorowania i oceny gminnego programu rewitalizacji,
10) określenie niezbędnych zmian w uchwałach, o których mowa w atr.21 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. 2023, poz. 725),
11) określenie niezbędnych zmian w uchwale, o której mowa w akt. 7 ust. 3,
12) wskazanie, czy na obszarze rewitalizacji ma zostać ustanowiona Specjalna Strefa Rewitalizacji, o której mowa w art. 25, wraz ze wskazaniem okresu jej obowiązywania,
13) wskazanie sposobu realizacji gminnego programu rewitalizacji w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego, w tym:
    a) wskazanie zakresu niezbędnych zmian w planie ogólnym gminy,
    b) wskazanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego koniecznych do uchwalenia albo zmiany,
    c) w przypadku wskazania konieczności uchwalenia miejscowego planu rewitalizacji, o którym mowa w art. 37f ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennych - wskazanie granic obszarów, dla których plan ten będzie procedowany łącznie z procedurą scaleń i podziałów nieruchomości, a także wytyczne w zakresie ustaleń tego planu,
14) załącznik graficzny przedstawiający podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji sporządzony na mapie w skali co najmniej 1:5000 opracowanej z wykorzystaniem treści mapy zasadniczej, a w przypadku jej braku – z wykorzystaniem treści mapy ewidencyjnej w rozumieniu ustawy z dnia 17 maja 1989r. – prawo geodezyjne i kartograficzne.

Działania służące wspieraniu procesów rewitalizacji prowadzone będą w sposób spójny wewnętrznie (poszczególne działania pomiędzy sobą) oraz zewnętrznie (z celami i kierunkami wynikającymi z dokumentów strategicznych i planistycznych).

„Gminny Program Rewitalizacji Gminy Mirów na lata 2024-2030" ma służyć poprawie obecnego stanu wyznaczonych obszarów zdegradowanych. GPR warunkuje koordynację działań, czyli współpracę Urzędu Gminy oraz przedstawicieli mieszkańców, przedsiębiorców, organizacji pozarządowych na rzecz realizacji działań rewitalizacyjnych.

Efektem implementacji GPR jest, m.in. odwrócenie negatywnych zjawisk i procesów, poprawa stanu infrastruktury społecznej i technicznej, przeciwdziałanie degradacji przestrzeni, zapobieganie zjawisku wykluczenia społecznego, ograniczanie patologii społecznych, wzrost jakości życia społeczności lokalnej, stymulowanie aktywności społeczności lokalnej, rozwój przedsiębiorczości, zrównoważony rozwój społeczno-ekonomiczny w dłuższej perspektywie czasowej.

PODSTAWOWE POJĘCIA

Rewitalizacja stanowi kompleksowy proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych poprzez działania całościowe (powiązane wzajemnie przedsięwzięcia obejmujące kwestie społeczne oraz gospodarcze lub przestrzenno-funkcjonalne lub techniczne lub środowiskowe), integrujące interwencję na rzecz społeczności lokalnej, przestrzeni i lokalnej gospodarki, skoncentrowane terytorialnie i prowadzone w sposób zaplanowany oraz zintegrowany poprzez gminne programy rewitalizacji. Rewitalizacja zakłada optymalne wykorzystanie specyficznych uwarunkowań danego obszaru oraz wzmacnianie jego lokalnych potencjałów (w tym także kulturowych) i jest procesem wieloletnim, prowadzonym przez interesariuszy (m.in. przedsiębiorców, organizacje pozarządowe, właścicieli nieruchomości, organy władzy publicznej itd.) tego procesu, w tym przede wszystkim we współpracy z lokalną społecznością. Działania służące wspieraniu procesów rewitalizacji prowadzone są w sposób spójny: wewnętrznie (poszczególne działania pomiędzy sobą) oraz zewnętrznie (z lokalnymi politykami sektorowymi, np. transportową, energetyczną, celami i kierunkami wynikającymi z dokumentów strategicznych i planistycznych).

Obszar zdegradowany, obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, wysokiej liczby mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019r. o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (tj. Dz. U. 2020 poz. 2240 ze zm.), niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym. Wyznaczenie obszaru zdegradowanego możliwe jest tylko w przypadku występowania na nim ponadto co najmniej jednego z następujących negatywnych zjawisk

1. gospodarczych – w szczególności niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw,
2. środowiskowych – w szczególności przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska,
3. przestrzenno-funkcjonalnych – w szczególności niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej złego stanu technicznego, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niedostosowania infrastruktury do potrzeb osób ze

szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019r. o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (tj. Dz. U. 2020 poz. 2240 ze zm.), niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, niedoboru lub niskiej jakości terenów publicznych,

4. technicznych – w szczególności degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, oraz niefunkcjonowaniu rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności, ochrony środowiska i zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.

Interesariuszami rewitalizacji są w szczególności: mieszkańcy obszaru rewitalizacji oraz właściciele, użytkownicy wieczyści nieruchomości i podmioty zarządzające nieruchomościami znajdującymi się na tym obszarze, w tym spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty mieszkaniowe i towarzystwa budownictwa społecznego, mieszkańcy gminy inni niż wymienieni powyżej, podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność gospodarczą, podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność społeczną, w tym organizacje pozarządowe i grupy nieformalne, jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne, organy władzy publicznej.

Obszar rewitalizacji, obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk (w tym zjawisk społecznych oraz gospodarczych lub środowiskowych lub przestrzenno-funkcjonalnych lub technicznych), na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację. Obszar rewitalizacji nie może być większy niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkały przez więcej niż 30% liczby jej mieszkańców. Obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic.

Program rewitalizacji, inicjowany, opracowany i uchwalony przez radę gminy, wieloletni program działań w sferze społecznej oraz gospodarczej lub przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej lub środowiskowej, zmierzający do wyprowadzenia obszarów rewitalizacji ze stanu kryzysowego oraz stworzenia warunków do ich zrównoważonego rozwoju, stanowiący narzędzie planowania, koordynowania i integrowania różnorodnych aktywności w ramach rewitalizacji.

Projekt rewitalizacyjny (przedsięwzięcie), zaplanowany w programie rewitalizacji i ukierunkowany na osiągnięcie jego celów albo logicznie powiązany z treścią i celami programu rewitalizacji, zgłoszony do objęcia albo objęty współfinansowaniem UE z jednego z funduszy strukturalnych albo Funduszu Spójności w ramach programu operacyjnego. Wynikanie projektu rewitalizacyjnego z programu rewitalizacji oznacza zatem albo wskazanie (wymienienie) go wprost w programie rewitalizacji albo określenie go w ogólnym (zbiorczym) opisie innych, uzupełniających rodzajów działań rewitalizacyjnych.

1. CHARAKTERYSTYKA SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ I PRZESTRZENNEJ NA OBSZARZE GMINY MIRÓW

1.1. INFORMACJE OGÓLNE

Gmina Mirów to gmina wiejska zlokalizowana w południowo-zachodniej części województwa mazowieckiego, w powiecie szydłowieckim. Powierzchnia gminy wynosi ok. 5306 ha i stanowi 11,7% powierzchni powiatu (najmniejsza pod względem powierzchni gmina powiatu). Obszar gminy podzielony jest na 8 sołectw: Bieszków Dolny, Bieszków Górny, Mirów Nowy, Mirów Stary, Mirówek, Rogów, Zbijów Duży i Zbijów Mały, które charakteryzuje typowa zabudowa zagrodowa wiejska o dużym rozdrobnieniu i rozproszeniu. W poszczególnych miejscowościach zagospodarowanie przestrzenne jest podobne i cechuje się liniową zabudową wzdłuż przebiegających przez gminę dróg.

Główną miejscowością w gminie jest Mirów Stary będący siedzibą władz lokalnych. Urząd Gminy spełnia rolę wielofunkcyjnego punktu obsługi mieszkańców. Większość instytucji oraz obiektów użyteczności publicznej zlokalizowanych jest w Mirowie Starym. Są to: Publiczna Szkoła Podstawowa im. Świętego Jana Pawła II, Gminna Biblioteka Publiczna, Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej, apteka oraz Kościół Parafialny pw. Matki Bożej Częstochowskiej. Obiekty te skoncentrowane są w bliskim sąsiedztwie.

Gmina Mirów położona jest w odległości około 25 km od Radomia, 17 km od Szydłowca oraz około 25 km od Skarżysko-Kamiennej. Odległość Mirowa od położonej na północ stolicy województwa – Warszawy wynosi około 35 km. Graniczy od południowego wschodu z województwem świętokrzyskim. Sąsiaduje z gminami: Jastrząb, Mirzec, Wierzbica, Szydłowiec, Skarżysko-Kościelne. Przez gminę przebiega drugorzędna droga łącząca Skarżysko-Kamienną– Wierzbicę– Radom.

Pod względem użytkowania terenu, w gminie zdecydowana większość gruntów wykorzystywana jest do celów rolniczych (ok. 75%). Na analizowanym obszarze dominują gleby pseudobielicowe, brunatne kwaśne i czarne ziemie zdegradowane. Znaczna część areałów gleb charakteryzuje się średnią bądź słabą przydatnością rolniczą. Większość gruntów ornych, odznacza się kompleksem żytnim słabym lub bardzo słabym, a więc są to gleby klasy V oraz VI. Lesistość gminy wynosi 21%, jest to wskaźnik niższy od średniej lesistości w województwie (23,4%) oraz średniej lesistości dla powiatu szydłowieckiego (33%). Przeważają siedliska borowe (bór mieszany świeży, las mieszany wilgotny, las świeży), czasami w obniżeniach pojawiają się także obszary olszowe. Ponadto, w granicach gminy Mirów zlokalizowany jest Obszar Chronionego Krajobrazu Lasy Przysusko-Szydłowieckie oraz cztery pomniki przyrody. Przez południową część obszaru gminy przebiega korytarz ekologiczny Puszcza Świętokrzyska – Dolina Wisły (GKPdC-5C). Przez środek gminy przepływa Iłżanka, której źródło oraz dolinę górnego biegu rzeki dołączono do obszaru chronionego.

1.2. SFERA SPOŁECZNA

DEMOGRAFIA

Struktura demograficzna jest podstawową informacją ocenianą w procesie diagnozowania sfery społecznej gminy, ponieważ stanowi bardzo ważny czynnik perspektywicznego rozwoju.

Liczba ludności gminy Mirów systematycznie spada. Na malejącą liczbę mieszkańców wpływ ma zarówno utrzymujący się ujemny przyrost naturalny, jak i ruchy migracyjne ludności. W okresie 2018-2023 liczba mieszkańców gminy zmniejszyła się o 160 osób. Wśród populacji mieszkańców obserwuje się nieznaczną przewagę płci męskiej. Zjawisko to widoczne jest w całym analizowanym okresie.

Ważnym czynnikiem rozwojowym gminy jest struktura wiekowa ludności zamieszkującej jej obszar. Populacja charakteryzuje się obecnie mało korzystną strukturą wiekową, ze względu na stale dość wysoki odsetek w poprodukcyjnej grupie wiekowej.

Analiza niekorzystnych procesów demograficznych zachodzących na terenie Gminy Mirów daje podstawę do zaliczenia jej do obszarów problemowych. Jest obszarem

Struktura ludności według wieku jest niekorzystna dla zmian demograficznych i potwierdza proces starzenia się społeczeństwa, co jest spowodowane różnymi czynnikami, do których możemy zaliczyć m.in. malejącą dzietność rodzin, migrację oraz wydłużający się przeciętny czas trwania życia. Jak wskazują prognozy demograficzne, liczba mieszkańców gminy w wieku powyżej 75 lat w najbliższych latach będzie wzrastać. Ze społeczno-ekonomicznego, a także demograficznego punktu widzenia istotna jest relacja ludności w wieku nieprodukcyjnym do ludności w wieku produkcyjnym. Wskaźnik ten informuje o stopniu ekonomicznego obciążenia ludności stanowiącej potencjalne zasoby pracy ludnością pozostałą. Przyczyną deformacji struktury wieku mieszkańców gminy są głównie wzmożone migracje, przy utrzymującym się ujemnym wskaźniku przyrostu naturalnego. Zmniejszenie udziału ludności w wieku przedprodukcyjnym występujące łącznie z obciążeniem demograficznym ogółem niesie ze sobą negatywne skutki w postaci spadku siły roboczej, co w dłuższej perspektywie nie pozwoli na podwyższanie poziomu życia starzejącego się społeczeństwa.

BEZROBOCIE

Wskaźnik bezrobocia mówi dużo o ogólnej kondycji gospodarczej na danym obszarze. Brak dochodów przekłada się również na życie całych rodzin. Skala bezrobocia na terenie gminy ulega systematycznemu ograniczeniu. Według danych uzyskanych z Powiatowego Urzędu Pracy w Szydłowcu oraz GUS wynika, że na koniec 2023 roku na terenie powiatu szydłowieckiego stopa bezrobocia wynosiła 25% i zmalała względem poprzedniego roku o 0,1%. Na koniec 2023 roku na terenie gminy Mirów były odnotowane 323 osoby bezrobotne czyli o 9,2% mniej niż na koniec roku poprzedniego. W latach 2018-2023 odnotowano wahania liczby osób bezrobotnych. W porównaniu z rokiem 2018 liczba osób bezrobotnych w 2023 jest mniejsza o 41 osób, przy czym liczba bezrobotnych mężczyzn jest minimalnie wyższa od liczby bezrobotnych kobiet. Na koniec 2023 roku w strukturze bezrobotnych najliczniejsza grupę stanowiły osoby długotrwale pozostające bez pracy – 67,1% ogółu

bezrobotnych. Istotnym problemem jest także duży udział osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia , które stanowią 28,1% ogółu.

POMOC SPOŁECZNA, OHRONA ZDROWIA ORAZ BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mirowie realizuje zadania zlecone i zadanie własne w zakresie pomocy społecznej na terenie gminy. Beneficjentami środowiskowej pomocy społecznej w 2023 roku było 218 osób, w tym 88 osób w wieku produkcyjnym oraz 16 osób w wieku poprodukcyjnym.

Analiza przyczyn korzystania z pomocy społecznej pokazuje, że najczęstszą przyczyną korzystania ze świadczeń były: ubóstwo, bezrobocie, niepełnosprawność czy długotrwała choroba. Wprawdzie ich natężenie jest porównywalne z problemami okolicznych gmin i nie stanowi zagrożenia dla rozwoju społeczno-gospodarczego, ale pojawienie się nawet najmniejszego problemu społecznego wymaga bieżącej reakcji i zapobiegania rozprzestrzenianiu się jego negatywnych skutków lub pojawiania się nowych zagrożeń społecznych. Dla rozwiązywania problemów oraz minimalizowania ich skutków na terenie gminy mogą być podejmowane różne działania, angażowane różne instytucje i podmioty zarówno istniejące obecnie jak i tworzone w ramach inicjatyw obywatelskich.

PRZESTĘPCZOŚĆ I PATOLOGIE

Gmina Mirów terytorialnie jest nadzorowana przez Komendę Powiatową Policji w Szydłowcu. W 2023 roku na terenie gminy odnotowano 39 przestępstw, w tym 6 tj. 15,3% to przestępstwa drogowe. Skierowano 8 wniosków o ukaranie. Przestępstwa, do których doszło na terenie gminy Mirów stanowią 8,38% wszystkich jakie popełniono na terenie powiatu. Ponadto w 2023 roku policja na terenie gminy Mirów podjęła 75 interwencji.

Tabela 1. Poziom przestępczości w Gminie Mirów za 2023 rok (opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Mirów)

Lp.	Sołectwo	Przestępstwa	Zdarzenia drogowe	Niebieskie karty	Interwencje domowe
1	Bieszków Dolny	1	0	19	18
2	Bieszków Górny	0	1	14	9
3	Mirów Nowy	4	2	16	4
4	Mirów Stary	16	3	15	13
5	Mirówek	5	2	14	7
6	Rogów	3	2	30	15
7	Zbijów Duży	2	1	14	8
8	Zbijów Mały	0	0	12	7

EDUKACJA

Edukacja na wysokim poziomie jest czynnikiem, który z jednej strony może przyciągać nowych mieszkańców, zwłaszcza ludzi młodych z dziećmi a z drugiej strony zapobiegać rezygnacjom rodziców z placówek oświatowych na terenie miejsca zamieszkania. Na terenie gminy funkcjonują placówki oświatowe, dla których organem prowadzącym jest Gmina Mirów

W 2023 roku na terenie gminy funkcjonowały trzy szkoły podstawowe, dwa punkty przedszkolne oraz żłobek gminny. We wrześniu 2023 roku naukę rozpoczęło 423 uczniów, w tym 113 uczniów w oddziałach przedszkolnych. Do Publicznego Przedszkola w Zbijowie Małym uczęszczało 33 dzieci

Stan techniczny i funkcjonalność budynków oświatowych oraz urządzeń sportowych uznać należy za dobry, co jest rezultatem stałych remontów, modernizacji oraz rozbudowy.

ZABYTKI, KULTURA I TURYSTYKA

Na terenie gminy Mirów występują obiekty i obszary dziedzictwa kulturowego związane m.in. z budownictwem ludowym czy architekturą sakralną. Na terenie gminy znajduje się 13 obiektów zabytkowych (ujętych w Gminnej Ewidencji Zabytków), w tym 2 obiekty ujęte w rejestrze zabytków. Obiekty zabytkowe wpisane do Gminnej Ewidencji Zabytków:

- dzwonnica w kościele p.w. Matki Boskiej Częstochowskiej w Mirowie Starym (decyzja nr A-1200 z 02.07.2013r.)
- park podworski w Mirowie Starym (decyzja nr 736 z 20.12.1957r.)
- 4 krzyże na cokole, kapliczka i kapliczka murowana w miejscowości Mirów Stary
- krzyż na cokole w miejscowości Bieszków Górny
- 3 krzyże na cokole oraz krzyż w miejscowości Rogów.

Gmina Mirów została objęta badaniami archeologicznymi na obszarach AZP 78-66, 79-66, 78-67, wobec czego posiada rozpoznanie archeologiczne. Na terenie gminy zewidencjonowano 51 stanowisk archeologicznych.

W miejscowości Mirów Stary znajduje się gminna Biblioteka Publiczna, jej filia mieści się w Zbijowie Małym. Role centrów kulturalnych pełnią również Ochotnicze Straże Pożarne położone w miejscowościach Rogów, Bieszków Górny i Mirów Stary. Na terenie gminy funkcjonują także świetlice wiejskie, które umożliwiają dzieciom, młodzieży a także osobom dorosłym wspólne spędzanie wolnego czasu. Zapewniają one również miejsce dla wspólnych zebrań lokalnej społeczności czy dla organizacji imprez okolicznościowych.

W centrum Mirowa utworzono park o nazwie Nordic Walking Park „Mirów". Obszar ten jest wejściem na trasę Mirów Nordic Walking, która tworzy pętlę od Mirowa, przez Mirów Stary, Zbijów Mały i Zbijów Duży. Na terenie gminy i w jej okolicach występuje też kilkanaście tras rowerowych, o łącznej długości około 500km. Rekreacji sprzyja również obecność dużych terenów leśnych w okolicach gminy – umożliwiają one rozwój turystyki pieszej. Na terenie gminy organizowane są różne wydarzenia sportowe, miedzy innymi rekreacyjny rajd rowerowy Iłża-Mirów.

KAPITAŁ SPOŁECZNY

Kapitał społeczny to sieć istniejących w danej grupie społecznych relacji zaufania, lojalności i solidarności, tworząca warunki do faktycznego współdziałania jednostek we wspólnym interesie i rozwijania pomiędzy tymi jednostkami realnych kooperacji o różnych celach. Pośrednią miarą kapitału społecznego jest między innymi aktywność w zakresie działalności organizacji pozarządowych oraz aktywność w procedurach demokratycznych (frekwencja w wyborach).

Aktywność społeczna mieszkańców gminy przejawia się w działalności związków, stowarzyszeń, fundacji, kół oraz innych organizacji, które poprzez swoją działalność chronią dorobek kulturalny poprzednich pokoleń, służą młodzieży, uczą postaw ekologicznych, dbają o rozwój społeczno-kulturalny gminy. Ich działania skierowane są na pogłębienie integracji społecznej, rozwój potencjału kulturowego gminy, rozwiązywanie problemów osób niepełnosprawnych oraz budowaniu tożsamości kulturowej regionu. Dzięki aktywności mieszkańców gminy, podejmowanej samodzielnie lub we współpracy z władzami samorządowymi, w istotny sposób zostaje wzbogacony zakres działań na rzecz mieszkańców gminy, przede wszystkim tych najbardziej potrzebujących opieki i wsparcia.
O uczestnictwie w życiu publicznym może świadczyć frekwencja w wyborach samorządowych. W ostatnich takich wyborach, które odbyły się w 2024 roku ponad połowa uprawnionych do głosowania skorzystała ze swojego prawa.
W 2023 roku decyzją Rady Gminy realizowano w poszczególnych sołectwach zadania z zakresu Funduszu Sołeckiego. Jego łączna wartość wyniosła 308.671,13 zł i była wyższa od roku poprzedniego o 10.930,85 zł. Zakres rzeczowy przewidywał realizację zadań wynikających z oddolnej inicjatywy mieszkańców. Przeważały wydatki majątkowe (inwestycyjne) pozostała część wydatków została poniesiona na realizację zadań bieżących. Kwotowy podział Funduszu Sołeckiego był uzależniony od ilości osób zamieszkujących w poszczególnych sołectwach.

1.3. SFERA PRZESTRZENNA

Polityka przestrzenna Gminy Mirów jest obecnie realizowana poprzez dokument „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Mirów", przyjętym uchwałą Nr XLIV/258/2023 Rady Gminy Mirów z dnia 26 maja 2023r.
Studium jest, samodzielnym aktem planistycznym wytyczającym kierunki rozwoju przestrzennego, stanowiącym podstawę uchwalenia przyszłych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy. Podstawową cechą odróżniającą studium od planów miejscowych jest to, iż studium nie jest aktem prawa miejscowego. Na podstawie studium nie można wydawać decyzji administracyjnych.
Obowiązującym prawem miejscowym są jednak wszystkie plany miejscowe i zmiany planów uchwalone po 1 stycznia 1995r. (nawet sporządzone na podstawie Ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 7 lipca 1994r.), niezależnie od tego, jaki zakres ustaleń i stopień szczegółowości ustaleń określono w tych planach.
Obowiązujące plany miejscowe są obecnie bezpośrednią podstawą do sporządzania dokumentacji budowlanych i ubiegania się o decyzje o pozwoleniu na budowę, wydawaną bezpośrednio przez Starostę Powiatu, który z dniem 1 stycznia 2004r. stracił prawo upoważniania wójtów do wydawania takich decyzji w swoim imieniu.
Na obszarze gminy Mirów obowiązuje Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego dla części miejscowości Mirów Stary, część 1 przyjęty uchwałą Nr XLVI/268/2023 Rady Gminy Mirów z dnia 26 maja 2023r. (plan dotyczy cmentarza rzymsko-katolickiego).

Wytyczone kierunki zagospodarowania przestrzennego Gminy Mirów są zbieżne z wizją gminy ujętą w Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego 2030+ Innowacyjne Mazowsze i Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego.

1.4. SFERA ŚRODOWISKOWA

Ustawa o rewitalizacji wskazuje, że szczególnymi zjawiskami kryzysowymi występującymi w sferze środowiskowej są przekroczone standardy jakości środowiska oraz obecność odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska.
W 2023 roku na terenie gminy zebrano ogółem 251,62 ton odpadów zmieszanych oraz 321,96 ton odpadów segregowanych.

Tabela 2. Charakterystyka gospodarki odpadami na terenie sołectw gminy Mirów w 2023 roku [kg] (opracowanie własne na podstawie danych Urzedu Gminy Mirów)

Lp.	Sołectwo	Ilość zebranych odpadów zmieszanych	Ilość zebranych odpadów segregowanych	Ilość zewidencjonowanego azbestu	Ilość azbestu do usunięcia w 2024 roku
1	Bieszków Dolny	25.341,59	32.425,79	533.956,00	33.320,00
2	Bieszków Górny	21.816,38	27.915,11	455.795,00	0,00
3	Mirów Nowy	25.208,56	32.255,57	489.867,00	26.670,00
4	Mirów Stary	54.540,95	69.787,79	1.000.225,00	29.090,00
5	Mirówek	27.270,47	34.893,89	773.267,00	23.400,00
6	Rogów	50.018,04	64.000,51	979.234,00	68.960,00
7	Zbijów Duży	26.073,23	33.361,97	493.311,00	15.690,00
8	Zbijów Mały	21.350,79	27.319,37	310.571,00	13.750,00

Ponadto w sferze środowiskowej zdiagnozowano problem niskiej emisji, którego przyczyną jest nieodpowiedni stan budynków mieszkalnych oraz budynków użyteczności publicznej (niewystarczająca izolacyjność budynków) oraz rosnąca liczba samochodów przy jednoczesnej, postępującej degradacji infrastruktury komunikacyjnej. Celem określonym w Planie Gospodarki Niskoemisyjnej gmina Mirów jest podejmowanie działań zmierzających do poprawy jakości powietrza poprzez redukcję emisji zanieczyszczeń i gazów cieplarnianych związanych ze spalaniem paliw, zwiększenie udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych, redukcji poziomu zużycia energii finalnej. Celem strategicznym jest ograniczenie poziomu emisji dwutlenku węgla o ok. 10%. Przy podejmowaniu działań z zakresu gospodarki niskoemisyjnej prognozowana jest w stosunku do roku bazowego redukcja emisji CO_2 o 2153,88 Mg/rok.

1.5. SFERA GOSPODARCZA

W gminie Mirów w 2023 roku w rejestrze REGON zarejestrowanych było 191 podmiotów gospodarki narodowej, z czego ponad 95% stanowiły podmioty zarejestrowane w sektorze

prywatnym. Pomimo, iż gmina ma charakter rolniczy, na przestrzeni ostatnich kilku lat odnotowuje się wysoką dynamikę przyrostu liczby podmiotów gospodarczych, co świadczy o sprzyjających warunkach dla prowadzenia działalności gospodarczej.

Tabela 3. Podmioty gospodarki narodowej wg CEIDG w 2023 roku (opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Mirów)

Lp.	Sołectwo	Liczba podmiotów gospodarczych	Liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych	Liczba nowych zarejestrowań podmiotów gospodarczych
1	Bieszków Dolny	22	6	0
2	Bieszków Górny	9	2	2
3	Mirów Nowy	26	14	1
4	Mirów Stary	11	2	4
5	Mirówek	47	16	6
6	Rogów	41	18	2
7	Zbijów Duży	17	7	1
8	Zbijów Mały	18	9	1

1.6. SFERA TECHNICZNA

Sieć komunikacyjną w gminie Mirów tworzą przede wszystkim drogi powiatowe nr 4016W Szydłowiec– Sadek– Zbijów– gr. woj. (Trębowiec), nr 4015W Szydłowiec- Mirów Nowy- gr. woj. oraz nr 3556W Szydłowiec- Mirów Stary- gr. woj. (Jagodne), o łącznej długości 24,36 km (w tym 21,38 km o nawierzchni bitumicznej oraz 2,98 km o nawierzchni gruntowej). Wzdłuż wschodniej granicy gminy przebiega droga wojewódzka Nr 744, łącząca Radom, (województwo mazowieckie) i Starachowice (województwo świętokrzyskie). Łączna długość dróg gminnych wynosi 34 km, w tym 26,54 km o nawierzchni bitumicznej i 46 km o nawierzchni gruntowej. Siec dróg uzupełniają drogi wewnętrzne o nawierzchni bitumicznej i łącznej powierzchni 1,86 km. Długość chodników w obrębie dróg gminnych i powiatowych na terenie gminy wynosi 10,391 km.

Ogólny stan techniczny zaplecza drogowego określa się jako dobry, ale wymagający zwiększenia liczby ciągów pieszych, tras rowerowych, uporządkowania oznakowania czy modernizacji nawierzchni szos. Fundamentalnym elementem sieci komunikacyjnej gminy są drogi powiatowe, których stan techniczny wymaga funkcjonalizacji i unowocześnienia ze względu na małą ilość chodników, poboczy, zjazdów czy zatoczek. Istniejąca sieć dróg umożliwia mieszkańcom gminy swobodny dostęp i łatwość komunikacji z pobliskimi miejscowościami.

Na terenie gminy brak jest sieci kanalizacyjnej, jedynie w Mirowie Starym występuje 0,95 km sieci. Z sieci wodociągowej korzysta 89,3% ogółu ludności zamieszkującej gminę (długość sieci wodociągowej 37,1 km). Na terenie gminy z sieci gazowej korzystają 4 osoby.

Tabela 4. Charakterystyka infrastruktury wodno-kanalizacyjnej oraz gazowej na terenie poszczególnych sołectw gminy Mirów (opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Mirów)

Lp.	Sołectwo	Kanalizacja [km]	Sieć gazowa	Wodociąg [km]	Stan infrastruktury
1	Bieszków Dolny	-	-	1,94	WYMAGA INWESTYCJI
2	Bieszków Górny	-	-	1,95	WYMAGA INWESTYCJI
3	Mirów Nowy	-	-	2,53	ZADAWALAJĄCY
4	Mirów Stary	0,95	-	9,86	WYMAGA INWESTYCJI
5	Mirówek	-	-	7,98	ZADAWALAJĄCY
6	Rogów	-	-	5,98	WYMAGA INWESTYCJI
7	Zbijów Duży	-	-	2,98	WYMAGA INWESTYCJI
8	Zbijów Mały	-	-	3,88	WYMAGA INWESTYCJI

2. METODOLOGIA WYZNACZANIA OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I OBSZARU REWITALIZACJI

2.1. PROCES I METODOLOGIA

Do wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji zastosowano metodologię uwzględniającą lokalne uwarunkowania i specyfikację gminy. Celem przeprowadzonej diagnozy było wskazanie, za pomocą zobiektywizowanych metod i wskaźników tej części gminy Mirów, która charakteryzuje się szczególnie intensywną koncentracją szeregu niekorzystnych zjawisk. Diagnoza stanu aktualnego gminy Mirów została opracowana na podstawie dostępnych informacji, dokumentów i opracowań o charakterze diagnostycznym i strategicznym oraz na podstawie zebranych danych statystycznych na potrzeby niniejszego dokumentu.

Przeprowadzone zostało badanie metodą ankietową w formie elektronicznej i papierowej, której celem była identyfikacja niekorzystnych zjawisk i problemów na terenie gminy.

Na wstępnym etapie prac diagnostycznych przyjęto założenie, aby do celów agregacji danych opisujących stany kryzysowe zachować podział gminy na poszczególne sołectwa, jako najbardziej naturalny i najlepiej służący badaniu zróżnicowania wewnątrzgminnego. Należy zaznaczyć, że każda z wyznaczonych jednostek przestrzennych jest zamieszkała, a suma zarówno powierzchni wydzielonych jednostek jak i zamieszkujących je osób, jest równa odpowiednio powierzchni gminy i łącznej liczbie mieszkańców gminy Mirów. Oznacza to, że analizie porównawczej poddano całą gminę wraz ze wszystkimi jej mieszkańcami.

Rysunek 1. Mapa jednostek referencyjnych gminy Mirów wyznaczonych na potrzeby diagnozy delimitacyjnej (polska.e-mapa.pl)

Tabela 5. Jednostki analityczne wyznaczone na terenie gminy Mirów (opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Mirów)

Jednostka analityczna (sołectwo)	Liczba mieszkańców wg stanu na 31.12.2023r.	Udział w całkowitej liczbie mieszkańców (<30%)	Powierzchnia [ha]	Udział w ogólnej powierzchni gminy (<20%)
Bieszków Dolny	381	10,07%	379,92	7,16%
Bieszków Górny	328	8,67%	401,47	7,57%
Mirów Nowy	379	10,02%	348,19	6,56%
Mirów Stary	820	21,67%	1081,90	20,39%
Mirówek	410	10,84%	425,46	8,02%
Rogów	752	19,88%	818,15	15,42%
Zbijów Duży	392	10,36%	912,32	17,19%
Zbijów Mały	321	8,49%	938,65	17,69%
RAZEM	**3783**	**100%**	**5306,06**	**100%**

Dokonując podziału gminy Mirów na jednostki analityczne skorzystano z istniejącego już podziału administracyjnego, wyznaczając tym samym 8 jednostek analitycznych - sołectw, odpowiadających obowiązującemu podziałowi ewidencyjnemu: Bieszków Dolny, Bieszków Górny, Mirów Nowy, Mirów Stary, Mirówek, Rogów, Zbijów Duży i Zbijów Mały.
Granice jednostek urbanistycznych pokrywają się z granicami działek ewidencyjnych - zgodnie z wymogami ustawy o rewitalizacji, która umożliwia zastosowanie specjalnych narzędzi wspierających proces rewitalizacji.
Założeniem jest, aby rozwiązując zagrożenia i problemy wykorzystywać mocne strony obszaru rewitalizowanego i całej gminy oraz potencjału zewnętrznego (szanse rozwoju). Gwarantuje to, że działania podejmowane na rzecz wychodzenia ze stanu kryzysowego w obszarze rewitalizowanym powinny wpisywać się w szerszy nurt polityki rozwoju całej gminy.
Analiza zagadnień społecznych, a w drugiej kolejności także gospodarczych, przestrzenno-funkcjonalnych, techniczno-budowlanych i środowiskowych pozwoliła dokonać pełnej diagnozy problemów i zagrożeń.
Planowanie i programowanie rewitalizacji prowadzone będzie w oparciu o procesy:

- określenie wizji i koncepcji wyprowadzenia obszaru ze stanu kryzysowego,
- szczegółową analizę i wybór działań rewitalizacyjnych oraz określenie sposobów i warunków ich realizacji,
- określenie źródeł finansowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

W celu wyznaczenia obszaru zdegradowanego zastosowano metodę wskaźnikową, która składa się z kilku etapów:

- wyznaczenie jednostek terytorialnych, tj. najmniejszych, niepodzielnych obszarów gminy, dla których możliwe jest pozyskanie danych dotyczących zjawisk społecznych, gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych oraz technicznych
- zestawienie dostępnych danych oraz przeprowadzenie analizy wskaźnikowej za pomocą wskaźnika syntetycznego
- wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Za obszar zdegradowany uznano te jednostki, dla których w wyniku analizy zdiagnozowano kryzys z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych oraz zidentyfikowano problemy w pozostałych sferach. Spośród zdegradowanych jednostek urbanistycznych wybrano obszar rewitalizacji.

Metodyka przyjęta podczas procesu delimitacji obszarów zdegradowanych i obszarów rewitalizacji zakłada czteroetapowy system pracy.
Etap pierwszy obejmował podział gminy na niepodzielne jednostki analityczne stanowiące całość pod względem funkcjonalno-przestrzennym i społecznym (w przypadku Gminy Mirów zastosowano podział na sołectwa). Kolejny etap dotyczył zebrania i przetwarzania danych w podziale na poszczególne jednostki analityczne. Pozyskiwano dane z zakresu sfery społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej. W celu zebrania informacji na temat stanu występującego w badanych jednostkach analitycznych, zwrócono się o przekazanie konkretnych danych do Urzędu Gminy, który

pozyskał również dane z Powiatowego Urzędu Pracy, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz Komendy Powiatowej Policji.
Zagregowanie danych do poszczególnych jednostek analitycznych było elementem wyjściowym do przeprowadzenia analizy wskaźnikowej, która miała na celu wskazanie obszaru zdegradowanego. Ze względu na to, że dobrane wskaźniki przedstawiane są w różnych jednostkach i przedziałach, ich porównywanie oparte na jednowymiarowych zasadach statystycznych pozostaje utrudnione. W przypadku analizy złożonych zjawisk, które opisuje się więcej niż jedną zmienną, pojawiają się problemy, jakie nie występują w analizach prostych dla jednej zmiennej. Podstawą analizy wielowymiarowej jest *wskaźnik syntetyczny*, który pozwala na porównanie poszczególnych mierników i otrzymanie jednego wskaźnika poziomu rozwoju obszaru. Jest to możliwe dzięki standaryzacji różnych zmiennych niezależnie od ich rodzaju, znaku, wielkości i jednostek.
Standaryzacja danych służy sprowadzeniu zmiennych o różnej wartości i jednostkach do wzajemnej porównywalności. Wiąże się ona również z ustaleniem kierunku wpływu każdego ze wskaźników, czyli określeniem czy dany wskaźnik jest stymulantą, czy destymulantą. W pierwszym przypadku (stymulanta) – wysokie wartości wskaźnika powodują rozwój danej jednostki (np. liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na 100 osób w wieku produkcyjnym), natomiast w przypadku destymulanty – wysoka wartość badanego wskaźnika świadczy o sytuacji kryzysowej (np. udział osób długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie bezrobotnych). Inaczej mówiąc, w przypadku stymulanty, wzrost wskaźnika oznacza pozytywny rezultat dla badanego zjawiska, natomiast w przypadku destymulanty – wzrost wartości zmiennej świadczy negatywnie o zjawisku.
Z tego względu, w celu standaryzacji wskaźników posłużono się metodą wyrażoną wzorem:

$$t_{ij} = \frac{x_{ij} - \overline{x_j}}{S_j}$$, gdy zmienna jest stymulantą

$$z_{ij} = x_{ij} * (-1)$$, gdy zmienna jest destymulantą

gdzie:
t_{ij} – wartość znormalizowanego wskaźnika j dla jednostki urbanistycznej i
x_{ij} – wartość wskaźnika j dla jednostki urbanistycznej i
$\overline{x}_j$ – średnia arytmetyczna wskaźnika j
s_j – odchylenie standardowe wskaźnika j.
z_{ij}– wartość wskaźnika (stymulanty) po przekształceniu,
Dzięki zastosowaniu takiego rozwiązania, wartości większe od średniej dla całej gminy po standaryzacji będą przyjmowały wartość dodatnią (korzystniejszą dla danej jednostki analitycznej), natomiast wartości mniejsze od średniej – wartość ujemną (niekorzystną dla danej jednostki analitycznej). Im niższa jest wartość standaryzowanego wskaźnika tym poziom koncentracji negatywnego zjawiska w danej jednostce analitycznej jest większy.

Ostatnim etapem wyznaczenia wskaźnika syntetycznego jest obliczenie średniej arytmetycznej zestandaryzowanych zmiennych dla każdej z badanych sfer: społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej. Wartość wskaźnika syntetycznego odpowiada na pytanie, czy dana jednostka analityczna znajduje się w stanie kryzysowym. Wysokie wartości wskaźnika świadczą o pozytywnym obrazie zjawisk w danej jednostce, natomiast niskie ukazują koncentrację zjawisk kryzysowych. W celu uzyskania wartości wskaźnika syntetycznego posłużono się wzorem:

$$P_i = \frac{1}{n}\sum_{i=1}^{n} t_{ij}$$

gdzie:
P_i - syntetyczny wskaźnik negatywnego wpływu i zjawisk
n - liczba wskaźników
t_{ij}- wartość wskaźnika *j* jednostki urbanistycznej *i*
Zgodnie z przyjętą metodyką do obszaru zdegradowanego włączone mogą zostać wszystkie te jednostki analityczne, których wskaźnik syntetyczny jest wyższy niż 0 w sferze społecznej oraz w co najmniej jednej z pozostałych 4 sfer wskazanych w art. 9 ust. 1 pkt 1-4.
Spośród wyznaczonych obszarów zdegradowanych, wytyczono obszar rewitalizacji, który zgodnie z wymogami Ustawy o rewitalizacji, nie może przekraczać 20% powierzchni gminy i nie może być zamieszkały przez więcej niż 30% mieszkańców gminy.
Na potrzeby opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Mirów lata 2024-2030 starano się wyselekcjonować zjawiska negatywne występujące na terenie gminy, które przekładają się na obecny stan obszaru wymagającego wsparcia.
Podczas wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie gminy Mirów posłużono się wskaźnikami o charakterze ilościowym pozyskanymi z różnych instytucji. W celu prawidłowego przeprowadzenia delimitacji analizowanych jednostek statystycznych konieczny był wybór odpowiednich zmiennych, które w sposób istotny statystycznie je różnicują. Ze względu na charakter gminy i występujące w niej zjawiska społeczne, gospodarcze, środowiskowe, przestrzenno-funkcjonalne i techniczne, konieczne było zbadanie szeregu zmiennych i wypracowanie katalogu umożliwiającego analizę każdej ze sfer wskazanych w Ustawie o rewitalizacji.

2.2. ANALIZA W SFERZE SPOŁECZNEJ

Analiza danych w sferze społecznej jest jednym z kluczowych elementów diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Opracowując analizę występowania problemów społecznych w jednostkach gminy Mirów wybrano siedem wskaźników, które obrazują szereg zróżnicowanych problemów społecznych, o których mówi Ustawa o rewitalizacji.
Problemy, które zostały poddane analizie to: problemy demograficzne, bezrobocie, ubóstwo, przestępczość, osoby ze szczególnymi potrzebami, poziom kapitału społecznego, a także uczestnictwo w życiu społecznym.

Do analizy sfery społecznej wykorzystano następujące wskaźniki, które pomogły w diagnozie tego obszaru: ludność w wieku przedprodukcyjnym na 100 mieszkańców sołectwa, liczba osób bezrobotnych na 100 osób w wieku produkcyjnym sołectwa, liczba osób korzystających z pomocy społecznej na 100 mieszkańców, liczba przestępstw na 100 mieszkańców sołectwa, Niebieskie Karty w przeliczeniu na 100 mieszkańców sołectwa, kwota uzyskana na fundusz sołecki w przeliczeniu na 1 mieszkańca sołectwa, frekwencja wyborcza – wybory samorządowe 2024 rok.

Opis wskaźników wykorzystanych w diagnozie:

- Liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności sołectwa. Wskaźnik obrazujący sytuację demograficzną danego sołectwa. Wskaźnik obliczony został na podstawie danych Urzędu Gminy. Przyjęty wskaźnik pozwolił zidentyfikować sołectwa z największymi problemami związanymi z sytuacją demograficzną. Wskaźnik dla całej gminy Mirów w 2023 roku przyjął wartość 22,12. Na podstawie danych można wnioskować, że trudna sytuacja demograficzna występuje w sołectwach Rogów (21,68), Bieszków Górny (21,65), Bieszków Dolny (21,00, Mirówek (19,27), Mirów Nowy(13,46) oraz Mirów stary (12,56).
- Liczba osób bezrobotnych na 100 osób w wieku produkcyjnym. Wskaźnik skupiający się na ocenie sytuacji społeczności obszaru na lokalnym rynku pracy. Dane dotyczące bezrobocia uzyskano z PUP w Szydłowcu. Założone w tym obszarze wskaźniki wskazują sołectwa z największym odsetkiem osób bezrobotnych w wieku produkcyjnym, w tym osób długotrwale bezrobotnych, co jest szczególnie istotne w przypadku analizy zjawiska, jakim jest wykluczenie społeczne. Długotrwałe bezrobocie znacząco zwiększa prawdopodobieństwo jego wystąpienia oraz stanowi odzwierciedlenie warunków życia i sytuacji ekonomicznej mieszkańców. Wskaźnik dla całej gminy Mirów w 2023 roku przyjął wartość 6,22. Na podstawie danych można wnioskować, że trudna sytuacja na rynku pracy występuje w sołectwach Mirów Nowy (9,52), Bieszków Dolny (7,95%) oraz Bieszków Górny (6,73). Najmniej osób bezrobotnych mieszka w sołectwie Zbijów Duży (3,06).
- Liczba osób korzystających z pomocy społecznej na 100 mieszkańców. Wskaźnik skupiający się na ocenie sytuacji społeczności w odniesieniu do pomocy społecznej. Dane dotyczące udzielonej pomocy społecznej uzyskano z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Założone w tym obszarze wskaźniki wskazały sołectwa z największym odsetkiem osób korzystających z pomocy społecznej. Wskaźnik może świadczyć o niekorzystnej sytuacji socjalnej mieszkańców, a także obrazuje skalę i natężenie zjawisk kryzysowych w sferze społecznej związanych z ubóstwem, uzależnieniami, przemocą, bezradnością opiekuńczo-wychowawczą, długotrwałą chorobą czy niepełnosprawnością. Wskaźnik ten dla całej gminy przyjął wartość 3,32. Na podstawie danych można wnioskować, że trudna sytuacja socjalna występuje w sołectwach Bieszków Dolny (4,99), Mirów Nowy (3,96), Zbijów Mały (3,43), Mirów Stary (3,41), Bieszków Górny (3,35) oraz Zbijów Duży (3,32).

- Liczba przestępstw popełnionych na 100 mieszkańców. Wskaźnik opisujący poziom bezpieczeństwa na danym obszarze, skupia się na prezentacji danych dotyczących poważnych naruszeń prawa. Dane potrzebne do obliczenia wskaźnika opisującego stopień przestępczości i naruszeń prawa pozyskano z Komendy Powiatowej Policji w Szydłowcu. Przestępczość znacząco negatywnie wpływa na jakość życia mieszkańców oraz postrzeganie atrakcyjności danego miejsca do zamieszkania i inwestowania. Wskaźnik może świadczyć o niskim poziomie bezpieczeństwa mieszkańców. Wskaźnik przestępczości średnio w gminie Mirów w 2024 roku przyjął wartość 0,68. Najwięcej popełnionych przestępstw w przeliczeniu na 100 mieszkańców odnotowano w miejscowościach Mirów Stary (1,95), Mirówek (1,22) oraz Mirów Nowy (1,06).
- Niebieskie karty w przeliczeniu na 100 mieszkańców sołectw świadczy o problemach przemocy w rodzinach. Dane potrzebne do obliczenia wskaźnika opisującego zagrożenie przemocą w rodzinie uzyskano z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej od Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Wskaźnik ten może świadczyć o występowaniu problemów przemocy w rodzinach. Założenie niebieskiej karty świadczy o występowaniu problemu przemocy w rodzinie. Wskaźnik średnio w gminie Mirów przyjął wartość 0,24. Najwięcej niebieskich kart w przeliczeniu na 100 mieszkańców odnotowano w miejscowościach Mirówek(0,49), Zbijów Mały (0,31), Bieszków Górny (0,30), Mirów Nowy i Zbijów Duży (0,26) oraz Mirów Stary (0,24). Niebieskie karty nie zostały założone w sołectwie Bieszków Dolny.
- Kwota uzyskana na fundusz sołecki w przeliczeniu na 1 mieszkańca. Wskaźnik określający poziom kapitału społecznego - wskaźnik określa zaangażowanie lokalnych społeczności w pozyskiwanie środków w ramach funduszu społecznego. Dane pozyskano z Urzędu Gminy Mirów. Wskaźnik ten dla całej gminy przyjął wartość 89,22. Najniższa kwota uzyskana na fundusz sołecki w przeliczeniu na 1 mieszkańca sołectwa odnotowano w miejscowościach Mirów Stary (39,96), Rogów (71,76), Bieszków (76,90), Mirówek (80,62) oraz Zbijów Duży (86,34).
- Uczestnictwo w życiu publicznym – frekwencja wyborcza. Wskaźnik, którym się posłużono, chcąc ocenić uczestnictwo mieszkańców w życiu politycznym w poszczególnych sołectwach gminy to udział mieszkańców w wyborach samorządowych w 2024 roku. Dane pozyskano z PKW. Wskaźnik ten dla całej gminy przyjął wartość 71,83. Najniższa frekwencja przyjmująca wskaźnik 69,14 odnotowano w sołectwach Bieszków Dolny, Bieszków Górny oraz Rogów.

Tabela 6. Zestawienie wartości wskaźników dla sfery społecznej w podziale na jednostki analityczne (opracowanie własne)

Nazwa sołectwa	Ludność w wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności sołectwa	Liczba osób bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym sołectwa	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej na 100 mieszkańców sołectwa	Przestępczość na 100 mieszkańców sołectwa	Niebieskie karty w przeliczeniu na 100 mieszkańców sołectwa	Kwota uzyskana na fundusz sołecki w przeliczeniu na 1 mieszkańca sołectwa	Frekwencja wyborcza - wybory samorządowe 2024 rok
Bieszków Dolny	21,00	7,95	4,99	0,26	0,00	76,90	69,14
Bieszków Górny	21,65	6,73	3,35	0,00	0,30	92,11	69,14
Mirów Nowy	13,46	9,52	3,96	1,06	0,26	176,14	74,51
Mirów Stary	12,56	5,93	3,41	1,95	0,24	39,96	74,51
Mirówek	19,27	5,88	1,95	1,22	0,49	80,62	74,51
Rogów	21,68	5,73	2,13	0,40	0,13	71,76	69,14
Zbijów Duży	40,82	3,06	3,32	0,51	0,26	86,34	71,84
Zbijów Mały	26,48	4,92	3,43	0,00	0,31	89,94	71,84
Średnia arytmetyczna	**22,12**	**6,22**	**3,32**	**0,68**	**0,24**	**89,22**	**71,83**
Odchylenie standardowe	**8,25**	**1,81**	**0,90**	**0,64**	**0,13**	**36,28**	**2,33**

2.3. ANALIZA W POZOSTAŁYCH STREFACH

Kolejnym krokiem służącym wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji była analiza wskaźników w sferze: gospodarczej, środowiskowej, funkcjonalno-przestrzennej oraz technicznej.

Zjawiska, które poddano analizie w trakcie prac diagnostycznych to wielkość przedsiębiorczości, przekroczenia standardów jakości środowiska, obecność odpadów stwarzających zagrożenie dla życia (azbest), dostępność i stan infrastruktury technicznej, dostępność i jakość podstawowych usług, stan techniczny obiektów budowlanych. Łącznie w analizie wykorzystano 9 wskaźników odnoszących się do wyżej wskazanych zagadnień problemowych (po 2 dla sfery gospodarczej, środowiskowej i funkcjonalno-przestrzennej oraz 3 dla sfery technicznej).

Do opracowania wskaźników obrazujących możliwe kryzysy sfer gospodarczej, środowiskowej, funkcjonalno-przestrzennej technicznej i wykorzystano dane pochodzące przede wszystkim z Urzędu Gminy Mirów, ale także dostępne statystyki publiczne (np. dane Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej, dane Gminnej Ewidencji Zabytków, Planu Gospodarki Niskoemisyjnej Gminy Mirów, Komendy Powiatowej Policji w Szydłowcu. Zebrane dane przedstawiają stan za 2023 rok.

SFERA GOSPODARCZA

Do oceny sytuacji związanej ze strefą gospodarczą przeanalizowano wskaźniki:

- liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w CEIDiG na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym. Wskaźnik obrazuje liczbę nowych podmiotów gospodarczych w stosunku do ludności w wieku produkcyjnym w danym roku, niska wartość wskaźnika świadczy o słabo rozwijającej się sferze gospodarczej w danym sołectwie. Źródłem danych jest UG Mirów, rejestr CEIDiG. Wskaźnik średnio w gminie Mirów przyjął wartość 9,01. Wartości poniżej średniej, a zatem obszarami nie rozwijającymi się gospodarczo były miejscowości Zbijów Duży (3,72), Bieszków Górny (4,33), Mirów Stary (4,35), Zbijów Mały (7,38) oraz Rogów (7,82).
- liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych w CEIDiG na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym. Wskaźnik skupiający się na ocenie stopnia przedsiębiorczości mieszkańców obszaru. Wskaźnikami wskazującymi na problemy natury gospodarczej są: poziom aktywności gospodarczej oraz kondycja lokalnych przedsiębiorstw. Do obliczenia poziomu aktywności gospodarczej posłużono się m.in. liczbą podmiotów gospodarczych wyrejestrowanych w poszczególnych sołectwach. Źródłem danych jest UG Mirów, rejestr CEIDiG. Wskaźnik średnio w gminie Mirów przyjął wartość 3,5. Wartości powyżej średniej, a zatem obszarami nie rozwijającymi się gospodarczo były miejscowości Mirów Nowy (8,33), Mirówek (9,72) oraz Zbijów Mały (3,69).

Tabela 7. Zestawienie wartości wskaźników dla sfery gospodarczej w podziale na jednostki analityczne (opracowanie własne)

Nazwa sołectwa	Liczba podmiotów gospodarczych wpisanych do rejestru CEIDG na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym	Liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym
Bieszków Dolny	9,31	2,51
Bieszków Górny	4,33	0,96
Mirów Nowy	15,48	8,33
Mirów Stary	4,35	0,79
Mirówek	19,75	6,72
Rogów	7,82	3,44
Zbijów Duży	3,72	1,53
Zbijów Mały	7,38	3,69
Średnia	**9,01**	**3,50**

SFERA ŚRODOWISKOWA

Do analizy sfery środowiskowej w gminie wzięto pod uwagę następujące wskaźniki, które pomogły w diagnozie tego obszaru:

- wyroby zawierające azbest do usunięcia z terenu gminy w 2024 roku. Wskaźnik obrazuje problem przekroczenia standardów jakości środowiska, mierzone występowaniem odpadów niebezpiecznych, wyrażonych ilością odpadów zawierających azbest do unieszkodliwienia wyliczona na 100 mieszkańców sołectwa. Wskaźnik pokazuje problem obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska. Dane pozyskano z gminnej bazy azbestowej oraz danych Urzędu Gminy. W całej gminie Mirów do unieszkodliwienia planowane jest w 2024 roku 210,88 Mg. Największą wartość wskaźnik przyjął w miejscowościach Rogów (9,17), Bieszków Dolny (8,75), Mirów Nowy (7,04) oraz Mirówek (5,71).).
- redukcja emisji CO_2. Wskaźnik określa wielkość emisji CO_2 z sektora mieszkaniowego, transportu i gospodarki. Dane pozyskano z Planu Gospodarki Niskoemisyjnej Gminy Mirów. Wskaźnik sygnalizuje niekorzystną sytuację środowiskową, kiedy jego wartość jest równa lub wyższa od wartości dla gminy. W sołectwach Mirów Stary oraz Rogów wskaźnik był wyższy od średniej dla gminy wynoszącej 1,07.

Tabela 8. Zestawienie wartości wskaźników dla sfery środowiskowej w podziale na jednostki analityczne (opracowanie własne)

Nazwa sołectwa	Ilość wyrobów zawierających azbest do usunięcia na 100 mieszkańców w poszczególnych sołectwach	Redukcja emisji CO_2
Bieszków Dolny	8,75	0,78
Bieszków Górny	0,00	0,75
Mirów Nowy	7,04	0,87
Mirów Stary	3,55	1,88
Mirówek	5,71	0,94
Rogów	9,17	1,72
Zbijów Duży	4,00	0,89
Zbijów Mały	4,28	0,73
Średnia	**5,31**	**1,07**

SFERA PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA

Sfera przestrzenno-funkcjonalna została scharakteryzowana na podstawie następujących wskaźników, które pomogły w diagnozie tego obszaru:

- liczba obiektów zabytkowych wymagających odnowy na 100 ha powierzchni sołectwa. Wskaźnik określający stan obiektów zabytkowych, które stanowią historyczne dziedzictwo materialne mogą zostać wykorzystane dla rozwoju turystyki. Źródłem informacji jest Gminna Ewidencja Zabytków. Wskaźnik przedstawia liczbę obiektów ujętych Gminnej Ewidencji Zabytków (według ich lokalizacji) w przeliczeniu na powierzchnię danej jednostki w ha. Wysokie wartości wskaźnika przekładają się na większe potencjalne nakłady w zakresie utrzymania jakości stanu technicznego obiektów. W gminie Mirów liczba obiektów wynosi 0,18, a najwyższe wartości omawianego wskaźnika odnotowano w miejscowościach Mirów Stary (0,739), Rogów (0,489) oraz Bieszków Górny (0,249).
- liczba przystanków komunikacji publicznej na 100 ha powierzchni sołectwa. Wskaźnik pokazujący dostępność przystanków na terenie poszczególnych sołectw. Dane Urzędu Gminy Mirów. Średni wskaźnik dla gminy wynosi 0,81. Najwyższą wartość wskaźnika odnotowano w sołectwach Mirów nowy (1,72), Rogów (0,98) oraz Mirówek (0,94).

Tabela 9. Zestawienie wartości wskaźników dla sfery przestrzenno-funkcjonalnej w podziale na jednostki analityczne (opracowanie własne)

Nazwa sołectwa	Liczba obiektów zabytkowych wymagających odnowy na 100 ha powierzchni sołectwa	Liczba przystanków komunikacji publicznej na 100 ha powierzchni sołectwa
Bieszków Dolny	0,00	0,53
Bieszków Górny	0,249	0,50
Mirów Nowy	0,00	1,72
Mirów Stary	0,739	0,74
Mirówek	0,00	0,94
Rogów	0,489	0,98
Zbijów Duży	0,00	0,66
Zbijów Mały	0,00	0,43
Średnia	**0,18**	**0,81**

SFERA TECHNICZNA

Sfera techniczna została scharakteryzowana na podstawie następujących wskaźników:

- liczba wydanych pozwoleń na budowę na 100 mieszkańców sołectwa. Wskaźnik określa rozwój mieszkalnictwa na terenie gminy. Dane Starostwo Powiatowe w Szydłowcu. Wskaźnik średnio w gminie Mirów przyjął wartość 0,38. Wartości powyżej średniej, a zatem obszarami, na których rozwija się budownictwo mieszkaniowe były sołectwa Mirów Stary (0,79), Rogów (0,73), Zbijów Mały (0,62) oraz Zbijów Duży (0,51).
- długość chodnika dla pieszych w przeliczeniu na km drogi gminnej. Wskaźnik skupiający się na ocenie poziomu i jakości wyposażenia sołectw w chodniki wpływające na poczucie bezpieczeństwa mieszkańców. Źródłem informacji jest Urząd Gminy Mirów. Średni wskaźnik dla gminy wynosi 0,27. Sołectwami nie wyposażonymi w chodniki przy drogach gminnych są Mirów Nowy, i Zbijów Mały.
- liczba zdarzeń drogowych zgłoszonych policji na 100 mieszkańców sołectwa. Wskaźnik określający bezpieczeństwo w ruchu drogowym. Dane Urząd Gminy Mirów – Komenda Powiatowa Policji w Szydłowcu. Wskaźnik średnio w gminie Mirów przyjął wartość 0,28. Wartości powyżej średniej przyjęły sołectwa Mirów Nowy (0,53), Mirówek (0,49), Mirów Stary (0,37) oraz Bieszków Górny (0,3).

Tabela 10. Zestawienie wartości wskaźników dla sfery technicznej w podziale na jednostki analityczne (opracowanie własne)

Nazwa sołectwa	Liczba wydanych pozwoleń na budowę na 100 mieszkańców sołectwa	Długość chodnika dla pieszych w przeliczeniu na km drogi gminnej	Liczba zdarzeń drogowych zgłoszonych policji na 100 mieszkańców sołectwa
Bieszków Dolny	0,00	0,23	0,00
Bieszków Górny	0,30	0,01	0,30

Mirów Nowy	0,00	0,00	0,53
Mirów Stary	0,79	0,24	0,37
Mirówek	0,12	0,19	0,49
Rogów	0,73	0,47	0,27
Zbijów Duży	0,51	1,00	0,26
Zbijów Mały	0,62	0,00	0,00
Średnia	**0,38**	**0,27**	**0,28**

2.4. ANALIZA WSKAŹNIKOWA – WSKAŹNIK SYNTETYCZNY

Ze względu na różnorodność dostępnych danych, charakteryzujących poszczególne obszary, do analizy koncentracji negatywnych zjawisko wykorzystano metodę IMD. Polega ona na określeniu wskaźnika syntetycznego każdego z analizowanych obszarów w oparciu o średnią arytmetyczną danego wskaźnika oraz odchylenie standardowe wskaźnika.
Szczegółowy opis metody IMD zamieszczono w publikacji Ministerstwa Infrastruktury i Budownictwa „Delimitacja krok po kroku". Analizę metodą IMD przeprowadzono dla 7 wskaźników sfery społecznej oraz odrębnie dla 2 wskaźników dla sfery gospodarczej, sfery środowiskowej, sfery funkcjonalno-przestrzennej oraz dla 3 wskaźników sfery technicznej. Wskaźniki syntetyczne mające wartości dodatnie wskazują na koncentrację negatywnych zjawisk w tej sferze.
Przyjęte wskaźniki pozwoliły zidentyfikować sołectwa z największymi problemami związanymi z wykluczeniem społecznym. Jeżeli wartość wskaźnika syntetycznego jest dodatnia, to świadczy to o występowaniu kryzysu w sferze społecznej w danej jednostce, podczas gdy wartość ujemna wskazuje na pozytywny obraz zjawisk społecznych. Poniżej przedstawiono wartość wskaźnika syntetycznego dla sfery społecznej dla poszczególnych jednostek referencyjnych wyznaczonych w gminie Mirów. Dodatnia wartość wskaźnika syntetycznego świadczy o występowaniu kryzysu w sferze społecznej w danym sołectwie. Im wyższa wartość wskaźnika tym większe natężenia zjawisk kryzysowych.

Rysunek 2. Wskaźnik syntetyczny – sfera społeczna (opracowanie własne)

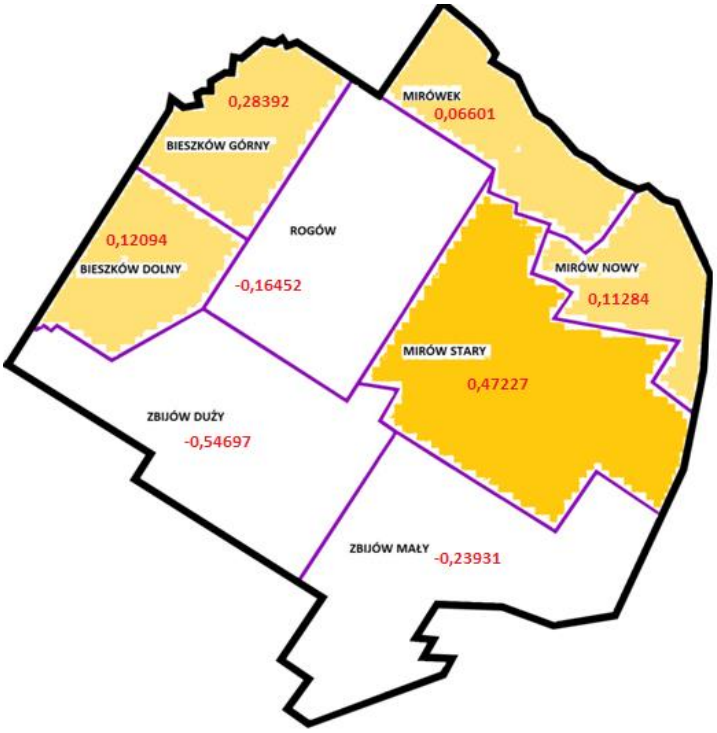

Rewitalizacja ma służyć przede wszystkim poprawie jakości życia mieszkańców, co oznacza, że właśnie kwestie społeczne są podstawowymi przesłankami służącymi wyznaczeniu obszarów zdegradowanych i rewitalizacji, a dopiero potem aspekt gospodarczy, środowiskowy, funkcjonalno-przestrzenny i techniczny.

Rysunek 3. Wskaźnik syntetyczny – sfera gospodarcza (opracowanie własne)

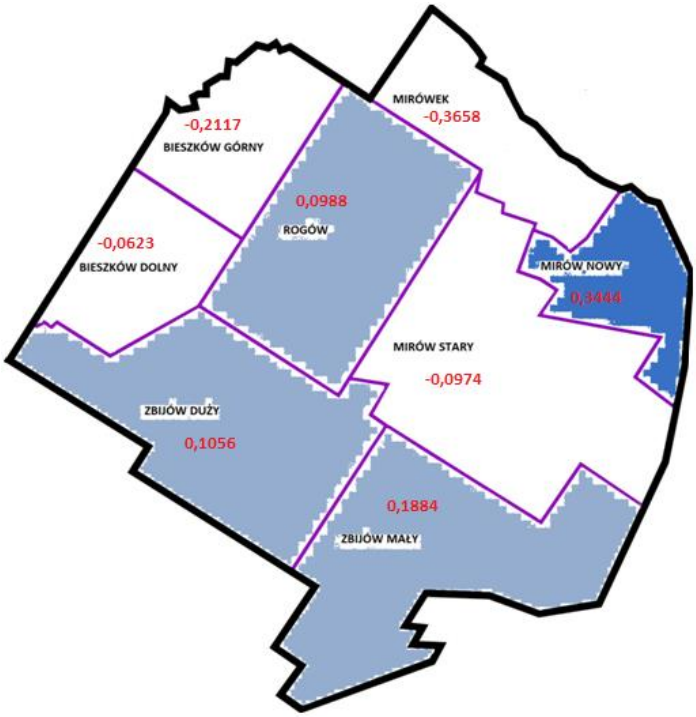

Rysunek 4. Wskaźnik syntetyczny – sfera środowiskowa (opracowanie własne)

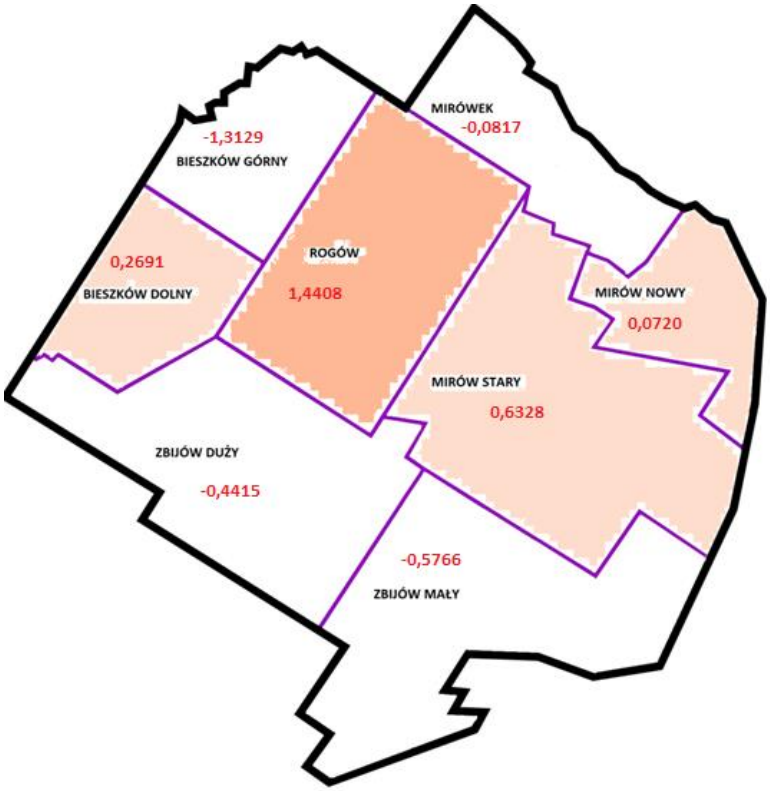

Rysunek 5. Wskaźnik syntetyczny – sfera przestrzenno-funkcjonalna (opracowanie własne)

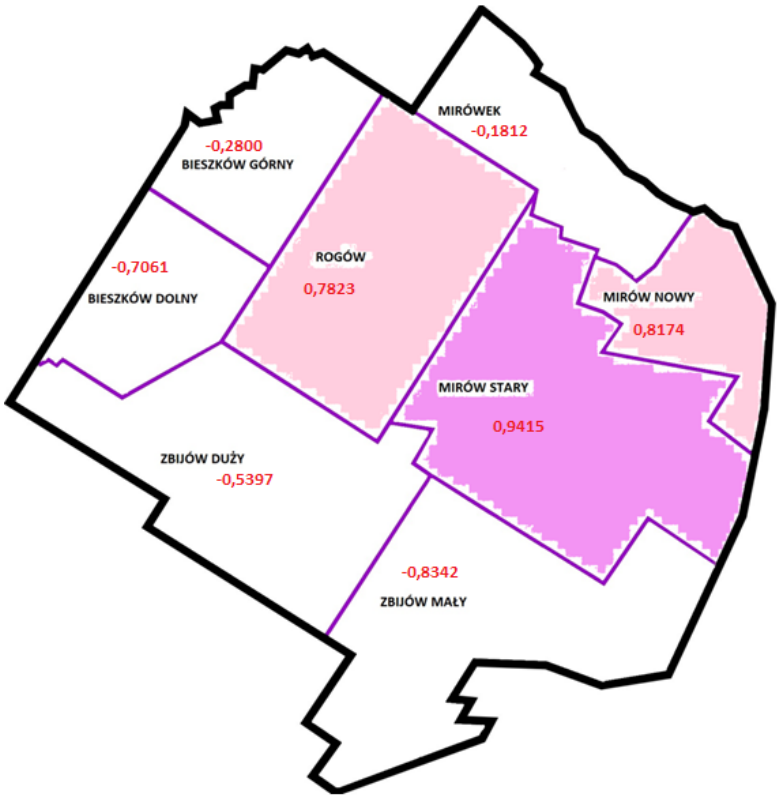

Rysunek 6. Wskaźnik syntetyczny – sfera techniczna (opracowanie własne)

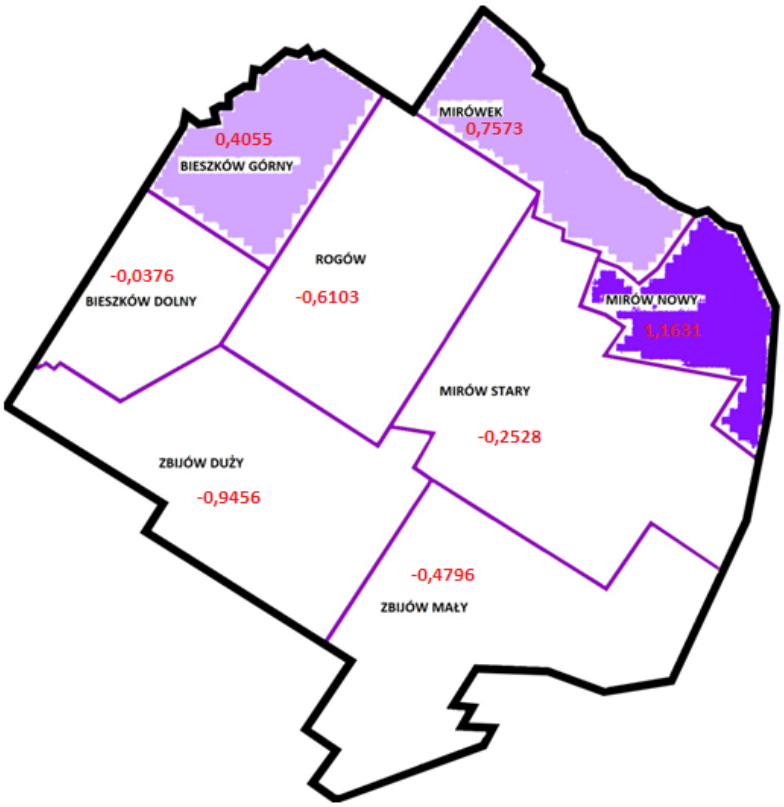

2.5. WYZNACZENIE OBSZARU ZDEGRADOWANEGO

Analiza wskaźnikowa pozwoliła zidentyfikować obszary gminy Mirów, na których występuje koncentracja negatywnych zjawisk, co powoduje stan kryzysowy. Wskazanie obszarów było możliwe dzięki ocenie nasilenia koncentracji negatywnych zjawisk w oparciu o ocenę sumaryczną liczby wskaźników w poszczególnych sferach (społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej), których wartości wypadają gorzej w porównaniu do średniej wartości dla obszaru gminy. Jak wynika z poniższej tabeli obszary kryzysowe można zdiagnozować w zasadzie w każdej miejscowości gminy Mirów.

Tabela 11. Obszary zdegradowane na terenie gminy Mirów, wyznaczone w oparciu o analizę wskaźnikową (opracowanie własne)

Nazwa sołectwa	Sfera społeczna	Obecność wskaźników kryzysowych w sferze gospodarczej, środowiskowej, funkcjonalno-przestrzennej i technicznej	Udział w całkowitej liczbie mieszkańców [%]	Udział w ogólnej powierzchni gminy [%]
Bieszków Dolny	0,28392	1	10,07%	7,16%
Bieszków Górny	0,12094	1	8,67%	7,57%
Mirów Nowy	0,11284	4	10,02%	6,56%
Mirów Stary	0,47227	2	21,67%	20,39%

Mirówek	0,06601	1	10,84%	8,02%
Rogów	-0,16452	3	19,88%	15,42%
Zbijów Duży	-0,57697	1	10,36%	17,19%
Zbijów Mały	-0,23931	1	8,49%	17,69%

Na poniższej mapie przedstawiony został obszar zdegradowany na terenie gminy Mirów według wyliczeń negatywnych wskaźników syntetycznych z zastosowaniem kryterium gradacji, tj.:

- jednostki urbanistyczne, które poza negatywnym wskaźnikiem syntetycznym w sferze społecznej, uzyskały minimum 4 negatywne wskaźniki syntetyczne w pozostałych sferach - kolor czerwony (1+4),
- jednostki urbanistyczne, które poza negatywnym wskaźnikiem syntetycznym w sferze społecznej, uzyskały 2 negatywne wskaźniki syntetyczne w pozostałych sferach - kolor pomarańczowy (1+2),
- jednostki urbanistyczne, które poza negatywnym wskaźnikiem syntetycznym w sferze społecznej, uzyskały 1 negatywny wskaźnik syntetyczny w pozostałych sferach - kolor żółty (1+1).

Na poniższej mapie zaznaczono sołectwa, które wyznaczone zostały, jako obszar zdegradowany.

Rysunek 7. Obszar zdegradowany na terenie gminy Mirów wg wskaźników delimitacyjnych (opracowanie własne)

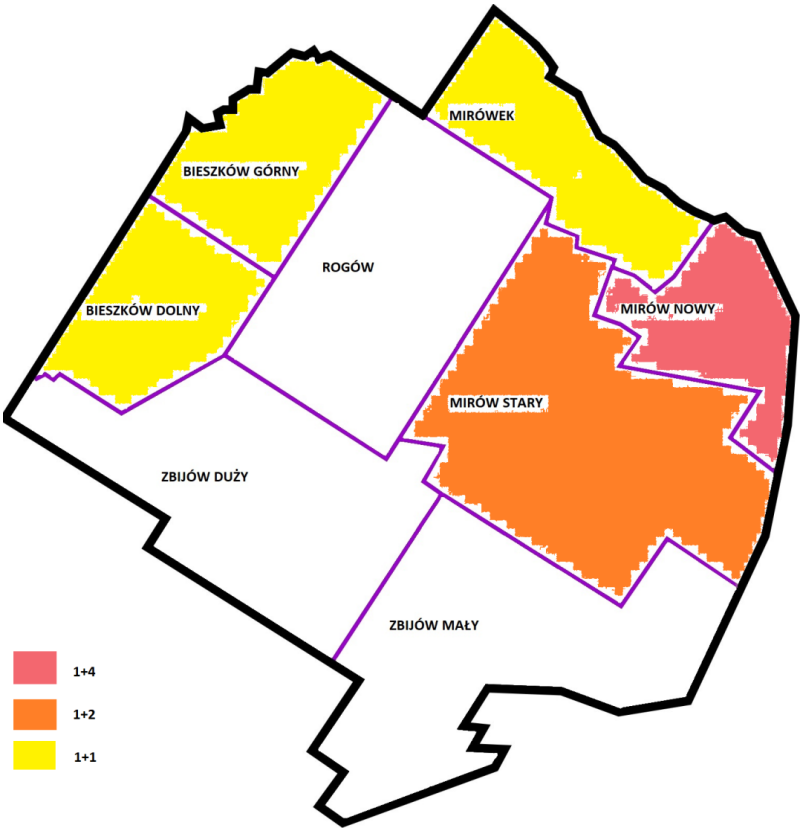

Obszar zdegradowany na terenie gminy Mirów wyznaczono na podstawie zapisów ustawy o rewitalizacji w jednostkach urbanistycznych, dla których spełniono łącznie dwa warunki:

- określono obszar koncentracji negatywnych zjawisk społecznych oraz
- określono występowanie co najmniej jednego z negatywnych zjawisk w sferach: gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej.

Jednostkami urbanistycznymi na terenie gminy Mirów spełniającymi łącznie dwa powyższe kryteria dotyczące wyznaczenie obszaru zdegradowanego są **Mirów Nowy, Mirów Stary, Mirówek, Bieszków Górny oraz Bieszków Dolny.**

Wyznaczone obszary zdegradowane cechuje nagromadzenie negatywnych zjawisk kryzysowych, którym należy przeciwdziałać poprzez integrację działań w sferze społecznej i sferach współwystępujących (tj. gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej).

Identyfikacja niekorzystnych procesów we wskazanych strefach ukazała skalę negatywnych zjawisk, dokumentując tym samym niekorzystne wartości wskaźników. Ponadto, wybrane wskaźniki umożliwiły zdobycie informacji odzwierciedlających specyfikę obszaru i problemy na nim występujące oraz dały możliwość porównania uzyskanych wartości z danymi dla całej gminy. Wyniki konsultacji społecznych przeprowadzonych wśród mieszkańców gminy Mirów uzupełniły przeprowadzoną analizę wskaźnikową, potwierdzając jednoczenie zasadność działań rewitalizacyjnych wskazanych na podstawie badań danych zastanych. W toku badania poproszono o wskazanie obszarów, które zdaniem ankietowanych powinny zostać poddane rewitalizacji. Najczęstszymi odpowiedziami ankietowanych było sołectwo Mirów Stary oraz Mirów Nowy. Działania inwestycyjne są ważnym aspektem w procesie rewitalizacji.

Podczas prac nad Diagnozą służącą wyznaczaniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Mirów, Zespół ds. Rewitalizacji przeanalizował dane statystyczne i wnioski z przeprowadzonej delimitacji i podjął decyzję o wzięciu pod uwagę w wyznaczaniu obszaru zdegradowanego na terenie gminy Mirów jednostek urbanistycznych, które uzyskały najsłabszy wynik w przeprowadzanej analizie, tj. jednostek urbanistycznych, w których oprócz problemów w sferze społecznej, zaznaczyły się problemy negatywne w co najmniej dwóch innych diagnozowanych sferach**.** Do nich zaliczane są sołectwa Mirów Nowy oraz Mirów Stary - jednostki te stanowić będą obszar zdegradowany gminy Mirów.

Tabela 12. Identyfikacja obszaru zdegradowanego gminy Mirów (opracowanie własne)

Obszar zdegradowany	**Powierzchnia**	**Liczba mieszkańców**
Mirów Nowy	348,19 ha	379
Mirów Stary	1081,90 ha	820
dane obszaru zdegradowanego	1430,09 ha	1199
udział % obszaru zdegradowanego w powierzchni gminy i liczbie mieszkańców gminy ogółem	26,95%	31,69%

2.6. PROBLEMY GMINY MIRÓW WEDŁUG OPINII SPOŁECZNEJ

Przy opracowaniu Diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Mirów stosowano narzędzia partycypacyjne, pozwalające włączyć mieszkańców gminy w proces opracowania diagnozy. Opracowano ankietę, która została zamieszczona na stronie internetowej Urzędu Gminy, ponadto informacja o możliwości wypełnienia ankiety była rozpowszechniana przez sołtysów oraz placówki gminne. W ankiecie zamieszczono pytania dotyczące identyfikacji problemów społecznych oraz terenów, które zdaniem ankietowanych powinny być objęte działaniami rewitalizacyjnymi. W toku badania poproszono o wskazanie obszarów, które zdaniem ankietowanych powinny zostać poddane rewitalizacji. Respondenci najczęściej wskazywali na sołectwa Mirów Stary oraz Mirów Nowy. Następnie wskazywano sołectwo Zbijów Mały i Zbijów Duży oraz Rogów. Powody, dla którego respondenci uznali w/w obszary do podjęcia działań rewitalizacyjnych to: niewystarczająca komunikacja zbiorowa, bezpieczeństwo w ruchu drogowym, utrudniony dostęp do instytucji publicznych, zły stan infrastruktury wodno-kanalizacyjnej, brak ścieżek rowerowych, zagrożenie patologiami społecznymi, duża liczba osób w wieku poprodukcyjnym, duża liczba osób korzystających z pomocy społecznej.
Najważniejszym problemem społecznym, jaki respondenci dostrzegają na wskazanym przez siebie obszarze jest brak perspektyw dla młodzieży oraz starzenie się społeczeństwa oraz problemy ludzi starszych - takiej odpowiedzi udzieliło 87% badanych. Ankietowani nierzadko wskazywali także na występowanie problemów takich jak: zagrożenie patologiami społecznymi (62%), bezrobocie (58%), przestępczość (55%) oraz niski poziom integracji mieszkańców (52%).
Kolejnym obszarem poddanym analizie było zagospodarowanie przestrzenne, baza techniczna, ochrona środowiska i uwarunkowania ekonomiczne. Największym problemem dla mieszkańców jest zły stan infrastruktury drogowej oraz braki w otoczeniu drogowym (drogi dla pieszych i rowerów, przystanki, pobocza, parkingi itp.). Następnym najczęściej wskazywanym problemem są braki w infrastrukturze technicznej (wodociąg, kanalizacja) oraz mała atrakcyjność obszaru gminy dla potencjalnych inwestorów z zewnątrz.
Ankieta zawierała również pytanie dotyczące wskazania, jakie działania inwestycyjne powinny być przeprowadzone na wyznaczonym terenie, które należy podjąć podczas rewitalizacji, aby zniwelować występowanie negatywnych zjawisk. Najczęściej wskazywane odpowiedzi to: poprawa stanu infrastruktury wodociągowo-kanalizacyjnej, poprawa jakości transportu publicznego (nowe połączenia autobusowe), wsparcie dla małych i średnich przedsiębiorstw, poprawa dostępu do opieki zdrowotnej, poprawa stanu infrastruktury drogowej i około drogowej (drogi dla pieszych i rowerów, parkingi, przystanki), poprawa gospodarki odpadami.
Spotkania, debata z Wójtem, przedstawicielami Rady Gminy, pracownikami Urzędu Gminy itp.
Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Mirów została poddana konsultacjom społecznym w trybie określonym w art. 5 ust. 1 ustawy o

rewitalizacji, z zachowaniem wymaganych sposobów zawiadamiania mieszkańców oraz terminów określonych w art. 6 ust 1. w/w ustawy.

2.7. WYZNACZENIE OBSZARU REWITALIZACJI

Uwzględniając wszystkie przeprowadzone i opisane wyżej działania możliwe było wyznaczenie obszaru rewitalizacji. Wyznaczony za pomocą danych statystycznych obszar zdegradowany przekraczał wartości wskazane w Ustawie o Rewitalizacji tj. był większy niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkiwało go więcej niż 30% mieszkańców. W związku z powyższym konieczne było zatem zawężenie obszaru zdegradowanego poprzez wybór jednostek o największej skali natężenia negatywnych zjawisk sfery społecznej oraz pozostałych czterech sfer.

Powierzchnia obszaru zdegradowanego w gminie Mirów wynosi 26,95% powierzchni gminy (1430,09 ha), który zamieszkuje 31,69% ludności gminy (1199 osób). Odsetek ten, przekracza maksymalną wartość liczby mieszkańców na obszarze rewitalizacji. Według art. 10 pkt 2 ustawy o rewitalizacji, obszar rewitalizacji nie może być większy niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkały przez nie więcej niż 30% liczby mieszkańców gminy. Wskutek tego obszar zdegradowany został ograniczony. Nastąpiło to we współpracy z pracownikami Urzędu Gminy Mirów na podstawie analizy uwarunkowań przestrzennych obszaru zdegradowanego. Z obszaru rewitalizacji wyłączono teren z nową zabudową, znajdujący się w zachodniej części sołectwa Mirów i Mirów Stary. Ponadto do obszaru rewitalizacji nie włączono terenów zielonych południowo-wschodniej oraz północno-zachodniej części gminy Mirów. Rewitalizacja jest skuteczniejsza, jeśli prowadzi się ją na ograniczonym terytorium. Pozwala to na koncentrację działań i środków, co przynosi lepsze efekty, także dla tej części obszaru zdegradowanego, który nie został uwzględniony jako obszar bezpośredniej interwencji.

Łączna powierzchnia obszaru rewitalizacji to **1060,57 ha – 19,98%** powierzchni gminy Mirów. Na wyznaczonym obszarze rewitalizacji mieszkają **1124 osoby – 29,71%** ludności gminy Mirów. W obszar rewitalizacji wchodzą dwa sołectwa Mirów Stary i Mirów Nowy pomniejszone o w/w tereny.

Rysunek 8. Obszar rewitalizacji na terenie gminy Mirów

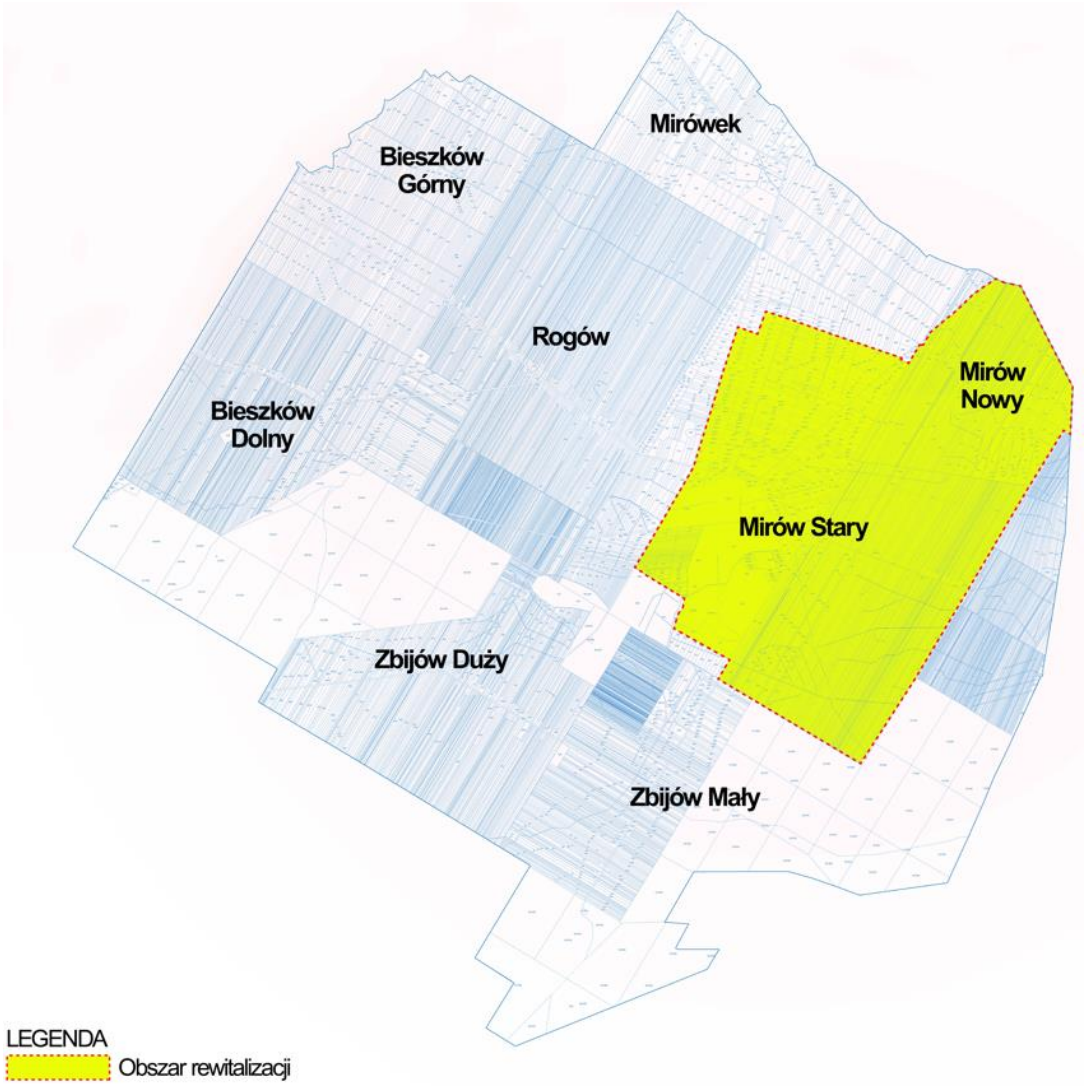

Obszar rewitalizacji - lokalne potencjały

Pomijając zdiagnozowane problemy, jednostki osadnicze wyznaczone jako obszar rewitalizacji gminy Mirów charakteryzują się dużym potencjałem rozwoju, co stanowi istotny element dla realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Na wyznaczonym obszarze rewitalizacji znajdują się obiekty, w których świadczone są różnego rodzaju usługi, m.in. edukacyjne i kulturalne, a także zapewniające dostęp do bazy sportowo-rekreacyjnej, w oparciu, o którą będą organizowane działania aktywizujące lokalną społeczność.

Obszar rewitalizacji obejmuje tereny wiejskie, cechujące się bliskością natury, co stwarza możliwości do rozwoju infrastruktury rekreacyjnej (bliskość natury może być wykorzystana w celu poprawy zdrowie psychicznego i fizycznego mieszkańców obszaru rewitalizacji - terapie przyrodnicze, tj.spacery leśne, mogą być integrowane w programy zdrowotne i społeczne).

Część obszaru rewitalizacji wyznaczonego na terenie gminy Mirów, narażona jest na ryzyko wystąpienia powodzi. Z map ryzyka powodziowego można odczytać, że obszary są narażone na wystąpienie zjawiska, jakim jest powódź.

Według map zagrożenia powodziowego i map ryzyka powodziowego, opublikowanych na stronie internetowej Hydroportalu (http://mapy.isok.gov.pl/imap_kzgw), obszar gminy Mirów częściowo znajduje się w granicach obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, gdzie ryzyko wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (1%) oraz ryzyko wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat (10%).

Rysunek 9. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią na terene gminy Mirów (ryzyko wystąpienia powodzi raz na 100 lat)

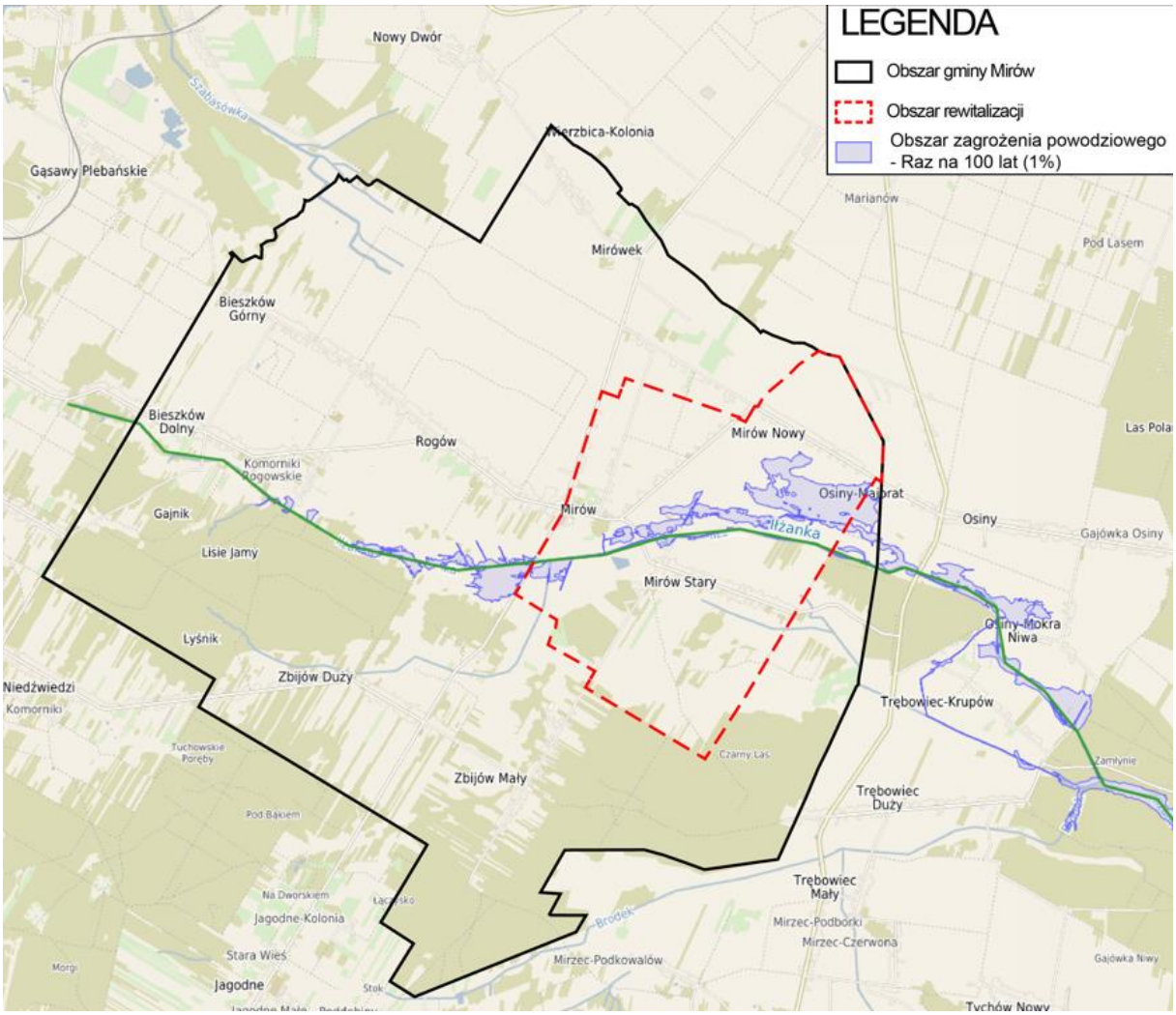

Rysunek 10. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią na terene gminny Mirów (ryzyko wystąpienia powodzi raz na 10 lat)

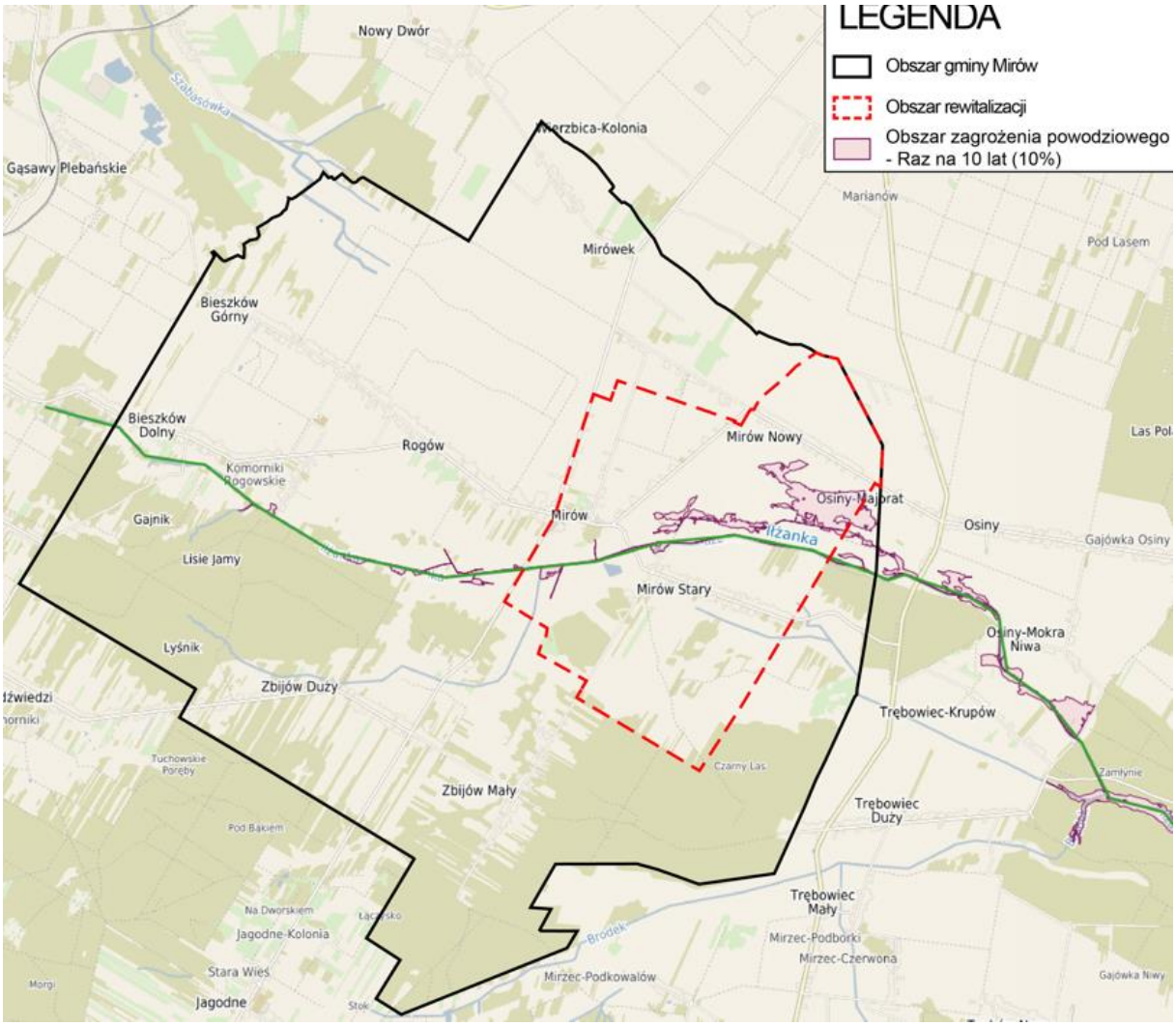

Na obszarach szczególnego zagrozenia powodzią obowiązują zakazy, nakazy i ograniczenia wynikające z ustawy prawo wodne i przepisów odrębnych.

Zgodnie z art. 166 pkt 10 ustawy Prawo wodne, planowane zagospodarowanie terenów znajdujących się w ramach obszarów szczególnego zagrożenia powodzią nie może:

- naruszać ustaleń planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza;
- naruszać ustaleń planu zarządzania ryzykiem powodziowym;
- stanowić zagrożenia dla ochrony zdrowia ludzi, środowiska i dóbr kultury wpisanych do rejestru zabytków;
- naruszać funkcjonowanie infrastruktury krytycznej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym;
- utrudniać zarządzanie ryzykiem powodziowym.

Zgodnie z art. 77 ust. 1 pkt 3 ustawy Prawo wodne, na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią zakazuje się gromadzenia ścieków, nawozów naturalnych, środków chemicznych, a także innych substancji lub materiałów, które mogą zanieczyścić wody, oraz prowadzenia

przetwarzania odpadów, w szczególności ich składowania a także lokalizowania nowych cmentarzy.
Zgodnie z art. 77 ust. 3 ustawy Prawo wodne: „Jeżeli nie spowoduje to zagrożenia dla jakości wód w przypadku wystąpienia powodzi, właściwy organ Wód Polskich może, w drodze decyzji, zwolnić od zakazu, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, określając warunki niezbędne dla ochrony jakości wód".
Należy podkreślić, że działania zakazane, o których mowa powyżej odnoszą się wyłącznie do obszarów szczególnego zagrożenia powodzią.
Ponadto na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią w okresie prognozowanego wezbrania wód zakazuje się rolniczego wykorzystania ścieków.
Na realizację niektórych zadań/czynności na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią, wymagane jest pozwolenie wodnoprawne. Zgodnie z art. 390 ust. 1 ustawy Prawo wodne, pozwolenie wodnoprawne jest wymagane na:

1) lokalizowanie na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią:
   a) nowych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko,
   b) nowych obiektów budowlanych;
2) gromadzenie na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią ścieków, środków chemicznych, a także innych materiałów, które mogą zanieczyścić wody, oraz prowadzenie na tych obszarach przetwarzania odpadów, w szczególności ich składowania, jeżeli wydano decyzję, o której mowa w art. 77 ust. 3 ustawy Prawo wodne.

Każdy nowy obiekt budowlany czy przedsięwzięcie mogące znacząco oddziaływać na środowisko zlokalizowane na obszarach szczególnego zagrozenia powodzią ma wpływ na kształtowanie się zasobów wodnych w czasie powodzi. Regulacja budownictwa na takich obszarach pozwala przewidzieć i wmiarę możliwości zmniejszyć katastrofalne skutki w okresie potencjalnej powodzi.
Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 18 października 2022 r. Dz. U. 2022 poz. 2739), przyjęty został Plan zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły, stanowiący aktualizację Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły przyjętego do realizacji w 2016 r., w formie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie przyjęcia Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły (Dz. U. poz. 1841).
Zgodnie z ustawą – Prawo wodne, nadrzędnym celem zarządzania ryzykiem powodziowym jest ograniczenie potencjalnych negatywnych skutków powodzi dla życia i zdrowia ludzi, środowiska, dziedzictwa kulturowego oraz działalności gospodarczej.
Przyjęte w I cyklu planistycznym PZRP trzy cele główne, zostały utrzymane w II cyklu planistycznym, a ich realizację zapewnia osiągnięcie 11 celów szczegółowych w odniesieniu do zagrożenia od strony rzek. Poniżej przedstawiono cele główne i przyporządkowane im cele szczegółowe aPZRP:

1. Zahamowanie wzrostu ryzyka powodziowego:

1.1. Zapewnienie warunków ograniczających możliwość występowania powodzi;

1.2. Zapewnienie racjonalnego gospodarowania OZP;

2. Obniżenie istniejącego ryzyka powodziowego:

2.1. Zapewnienie warunków redukujących możliwość występowania powodzi;

2.2. Redukcja obszaru zagrożonego powodzią oraz zapewnienie racjonalnego gospodarowania OZP;

2.3. Redukcja wrażliwości społeczności i obiektów na OZP;

3. Poprawa systemu zarządzania ryzykiem powodziowym:

3.1. Zwiększenie skuteczności prognozowania i ostrzegania o zagrożeniach meteorologicznych i hydrologicznych;

3.2. Zwiększenie skuteczności reagowania ludzi, firm i instytucji publicznych;

3.3. Zwiększenie skuteczności odbudowy i powrotu do stanu sprzed powodzi;

3.4. Wdrożenie systemu analiz popowodziowych i zwiększanie jego skuteczności;

3.5. Wdrożenie instrumentów prawnych i finansowych zwiększających bezpieczeństwo powodziowe;

3.6. Zwiększenie świadomości i wiedzy na temat źródeł zagrożenia powodziowego i ryzyka powodziowego.

Przyjęte cele odnoszą się do wszystkich etapów zarządzania ryzykiem powodziowym (etap prewencji i ochrony, etap przygotowania oraz etap odbudowy i analiz).

Ryzyko wystąpienia powodzi na obszarze rewitalizacji wskazuje na konieczność kompleksowego uwzględnienia potencjalnych zagrożeń hydrologicznych w strategiach odnowy i zrównoważonego rozwoju tych terenów. Powodzie mogą znacząco zakłócić procesy społeczne i gospodarcze, powodując straty materialne, niszcząc infrastrukturę oraz negatywnie wpływając na jakość życia mieszkańców. W związku z tym, działania rewitalizacyjne muszą obejmować nie tylko odbudowę fizyczną, ale także przygotowanie społeczności do radzenia sobie z takimi zdarzeniami poprzez edukację, budowanie systemów wczesnego ostrzegania oraz tworzenie i wdrażanie planów zarządzania kryzysowego. Tego typu podejście zapewnia większą odporność społeczności lokalnych na przyszłe zagrożenia i przyczynia się do trwałości oraz skuteczności działań rewitalizacyjnych.

W obszarze wyznaczonym do rewitalizacji - Mirów Staryznajduja się obiekty wpisane do Gminnej Ewidencji Zabytków, są nimi zarówno obiekty budowlane, krzyże, kapliczki jak i park podworski. Zabytki są integralną częścią historii i kultury regionu. Ich zachowanie pomaga budować tożsamość lokalną i promować dziedzictwo kulturowe, co może stanowić źródło dumy dla mieszkańców i wzmacniać proces rewitalizacji. Występowanie obiektów zabytkowych stanowi również fundament rozwoju danego obszaru w zakresie rozwoju turystyki historycznej. Ponadto, cenne zespoły zabytkowe pomagają budować tożsamość kulturową, stanowiąc podstawę do nauki historii, architektury i kultury. Odnowa takich miejsc ożywia, przyciągając inwestorów, a także podkreśla unikalny charakter i estetykę danego miejsca. Zachowanie zabytków jest kluczowe dla rozwoju kultury i dziedzictwa lokalnego, a także sprzyja tworzeniu zrównoważonych, atrakcyjnych i pełnych życia społeczności.

3. POWIĄZANIA GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI

Niniejszy rozdział zawiera opis powiązań Programu z dokumentami strategicznymi, planistycznymi i operacyjnymi na poziomie gminy, w tym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, a także opis powiązań z dokumentami strategicznymi wyższego rzędu. W niniejszym rozdziale zostało przedstawione powiązanie Programu Rewitalizacji z dokumentami strategicznymi Gminy Mirów. Przeanalizowano dokumenty strategiczne i planistyczne z poziomu krajowego, regionalnego oraz lokalnego.

Powiązania Programu Rewitalizacji ze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Mirów

Aktualnie obowiązującym dokumentem jest Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Mirów przyjęte Uchwałą Nr XLIV/258/2023 Rady Gminy Mirów z dnia 26 maja 2023r. ze zm.

Studium określa cele i kierunki polityki, jakie będzie realizować Samorząd na obszarze gminy. Podstawowym celem studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy jest określenie polityki przestrzennej i kierunków jej rozwoju.

Za główne założenie polityki przestrzennej gminy Mirów uznano uporządkowanie i skupienie zabudowy w zwartych strukturach jednostek osadniczych.

Wyznaczone w studium cele strategiczne polityki przestrzennej gminy Mirów obejmują:

- poprawę ładu przestrzennego, czyli takie działanie, które pozwoli na ukształtowanie przestrzeni tworzące harmonijną całość oraz uwzględniające w uporządkowanych relacjach wszelkie uwarunkowania i wymagania funkcjonalne, społeczno-gospodarcze, środowiskowe, kulturowe oraz kompozycyjno-estetyczne, poprzez:
    - określenie zasad zagospodarowania i zabudowy poszczególnych terenów,
    - ograniczenie działań inwestycyjnych na terenach cennych przyrodniczo w celu ich ochrony przed niszczeniem i zabudowywaniem,
    - ustalenie ochrony obiektów i obszarów o znaczeniu historyczno-kulturowym w celu zachowania zabytków w możliwie nienaruszonej formie, − realizowanie polityki zrównoważonego rozwoju, poprzez wprowadzenie spójnego modelu rozwoju przestrzennego gminy zapewniającego zarówno rozwój gospodarczo-społeczny, poprzez wyznaczenie terenów o funkcjach produkcyjno-usługowych i zaspokajających potrzeby mieszkaniowe mieszkańców, z zapewnieniem obsługi komunikacyjnej i infrastrukturalnej, przy jednoczesnej ochronie pierwotnej rolniczej funkcji gminy oraz jej walorów przyrodniczych i kulturowych,
- ochronę obszarów o walorach historyczno-kulturowych, jako kulturalnego dorobku społecznego, poprzez:
    - objęcie ochroną obiektów zabytkowych ujętych w rejestrze zabytków i gminnej ewidencji zabytków w celu zachowania wartościowych cech

architektonicznych, świadczących o regionalnej tradycyjnej technice budowlanej,
    - objęcie ochroną stanowisk archeologicznych, w obrębie których mogą znajdować się ślady dawnej ludzkiej działalności,
- ochronę obszarów o walorach przyrodniczych, mających priorytetowe znaczenie dla rolniczego i wypoczynkowo-turystycznego charakteru gminy, poprzez:
    - określenie zasad zagospodarowania dla terenów przyrodniczych: pól uprawnych, łąk, lasów, dolin rzecznych z zakazem lub ograniczeniem zabudowy,
    - ochronę najcenniejszych przyrodniczo obiektów i obszarów: pomników przyrody i Obszaru Chronionego Krajobrazu Lasy Przysusko-Szydłowieckie,
    - wyznaczenie istniejących obszarów objętych formami ochrony prawnej,
    - określenie zasad gospodarowania odpadami oraz zaopatrzenia terenów inwestycyjnych w sieci infrastruktury technicznej z uwzględnieniem dbałości o czystość środowiska naturalnego,
- rozwój systemów komunikacyjnych, poprzez rozbudowę i uporządkowanie układu dróg gminnych i powiatowych zapewniających bezpośredni dostęp do terenów inwestycyjnych,
- rozwój systemów infrastruktury technicznej, niezbędnych do poprawy jakości życia mieszkańców i rozwoju gospodarczego gminy, poprzez:
    - modernizację i rozbudowę sieci wodociągowej w celu zapewnienia dostępu do wody możliwie największej liczbie terenów zabudowanych i przeznaczonym do zainwestowania,
    - modernizację i rozbudowę sieci elektroenergetycznej,
    - zapewnienie dostępności do usług telekomunikacyjnych,
    - umożliwienie wytwarzania w terenach budowlanych energii ze źródeł odnawialnych wykorzystujących energię słoneczną, geotermalną, wodną oraz pochodzącą z przetwarzania biomasy o mocy nieprzekraczającej 500 kW, w sposób niepogarszający warunków życia mieszkańców oraz stanu środowiska przyrodniczego,
    - umożliwienie w terenach produkcyjno-usługowych (PU), usługowych (U), powierzchniowej eksploatacji kopalin (PG) oraz na części terenów rolniczych (R) położonych poza OCHK w obszarach wskazanych na rys. 2 Kierunki Zagospodarowania Przestrzennego lokalizacji urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii, wykorzystujących energię słoneczną, również o mocy zainstalowanej większej niż 500 kW wraz ze strefami ochronnymi, w sposób niepogarszający warunków życia mieszkańców oraz stanu środowiska przyrodniczego, o ograniczenie lokalizacji elektrowni wiatrowych wyłącznie do mikroinstalacji.

Realizacja powyższych założeń zapewni możliwość rozwoju gminy w sposób zrównoważony, poprawi jakość życia mieszkańców oraz stan środowiska i krajobrazu kulturowego.

Powiązania Programu Rewitalizacji z Programem Ochrony Środowiska Gminy Mirów na lata 2017-2020 z perspektywą do roku 2024

Program ochrony środowiska Gminy Mirów na lata 2017-2020 z perspektywą do roku 2024 jest podstawowym narzędziem prowadzenia polityki ekologicznej na terenie gminy. Program Ochrony Środowiska jest dokumentem planowania strategicznego, zawiera cele i kierunki działań. Program jest wykorzystywany jako główny instrument strategicznego zarządzania gminą w zakresie ochrony środowiska. Głównym celem programu Ochrony Środowiska Gminy Mirów na lata 2017-2020 z perspektywą do roku 2024 jest:

„Zrównoważony rozwój gminy Mirów ze szczególnym uwzględnieniem ochrony środowiska i racjonalnym korzystaniem z cennych zasobów przyrodniczych".

Cele i przypisane im kierunki interwencji w poszczególnych obszarach interwencji:

Klimat i powietrze

Cel: Poprawa jakości powietrza na terenie gminy

Kierunki interwencji:

- Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń pochodzących z indywidualnych systemów grzewczych,
- Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń pochodzących z emisji liniowej,
- Propagowanie wśród mieszkańców gospodarki niskoemisyjnej.

Zagrożenie hałasem

Cel: Poprawa środowiska akustycznego w gminie

Kierunki interwencji:

- Zmniejszenie emisji hałasu z ruchu drogowego

Pola elektromagnetyczne

Cel: Utrzymanie poziomu promieniowania elektromagnetycznego poniżej poziomu dopuszczalnego

Kierunek interwencji:

- Kontrola obecnych źródeł promieniowania elektromagnetycznego i zapobieganie powstawaniu nowych na terenie gminy

Gospodarowanie wodami

Cel: Poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych – dążenie do osiągnięcia dobrego stanu wód

Kierunki interwencji:

- Ograniczenie emisji zawartych w ściekach komunalnych i przemysłowych

Gospodarka wodno-ściekowa

Cel: Racjonalna gospodarka ściekowa

Kierunek interwencji:

- Stworzenie kompleksowego systemu gospodarki ściekowej na terenie gminy

Gleby

Cel: Zapewnienie prawidłowego użytkowania powierzchni ziemi

Kierunek interwencji:

- Utrzymanie dobrego stanu gleb

Zasoby geologiczne

Cel: Racjonalne i efektywne gospodarowanie zasobami kopalin ze złóż

Kierunek interwencji:

- Nadzór nad zasobami kopalin

Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

Cel: Racjonalna gospodarka odpadami

Kierunki interwencji:

- Uporządkowanie systemu gospodarki odpadami na terenie gminy
- Usunięcie wyrobów azbestowych z terenu gminy

Zasoby przyrodnicze

Cel: Utrzymanie dobrego stanu oraz poprawa bioróżnorodności na terenie gminy

Kierunek interwencji:

- Stały rozwój zieleni oraz obszarów cennych przyrodniczo
- Rozwój inwestycji z zakresu turystyki na obszarach cennych przyrodniczo

Zagrożenia poważnymi awariami

Cel: Zapobieganie powstawaniu poważnych awarii.

Kierunek interwencji:

- Przeciwdziałania poważnym awariom

Zaplanowane w programie rewitalizacji działania rewitalizacyjne będą realizować cele programu ochrony środowiska głównie w obszarach: ochrona powietrza i klimatu, ochrona przed hałasem, gospodarka wodno-ściekowa, ochrona przyrody i krajobrazu.

Powiązania Programu Rewitalizacji z Planem gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Mirów na lata 2024-2029

Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Mirów na lata 2024-2029 przyjęty został Uchwałą Nr VIII/39/2024 Rady Gminy Mirów z dnia 29 listopada 2024r.

Plan gospodarki niskoemisyjnej to dokument strategiczny szczebla lokalnego, który wyznacza działania mające na celu:

- redukcję emisji gazów cieplarnianych oraz zanieczyszczeń do powietrza,
- zwiększenie udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych,
- redukcję zużycia energii (podniesienie efektywności energetycznej).

Wśród celów pośrednich Planu Gospodarki Niskoemisyjnej można wymienić wyraźne oszczędności w budżecie Gminy, dzięki ograniczeniu i optymalizacji zużycia energii elektrycznej, a także innych mediów, udoskonalenie zarządzania, wykorzystanie potencjału Gminy w zakresie ograniczania emisji zanieczyszczeń oraz lepszy wizerunek władz samorządowych w oczach mieszkańców.

Wyznaczono cel strategiczny i cele szczegółowe:

Cel strategiczny:

Ograniczenie emisji CO_2 oraz zanieczyszczeń powietrza, ograniczenie zużycia energii oraz zwiększenie udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych na terenie Gminy Mirów.

Cele szczegółowe:

- Zwiększenie efektywności wykorzystania energii i paliw w budynkach,

- Montaż instalacji OZE w budynkach prywatnych,
- Zmniejszenie zużycia energii elektrycznej przez oświetlenie uliczne,
- Wzrost świadomości ekologicznej i obywatelskiej społeczeństwa,
- Wykorzystanie innowacyjnych, energooszczędnych i niskoemisyjnych technologii na terenie gminy.

Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Mirów na lata 2024-2029 zawiera szereg zadań przewidzianych do realizacji w latach 2024-2029, których realizacja przyczyni się do redukcji emisji CO_2 i zużycia energii na terenie Gminy Mirów.

Realizacja zadań pozwoli na:

- redukcję emisji CO2 o 312,47 Mg (1,54%);
- redukcję zużycia energii o 412,17 MWh (0,70%);
- redukcję emisji benzo(a)pirenu o 4,11 kg (4,03%);
- wzrost produkcji energii z OZE o 270,22 MWh (0,62%);
- udział OZE w końcowym zużyciu energii na poziomie 22,48%.

Ww. wskaźniki odnoszą się do efektów ekologicznych jakie zostaną osiągnięte w roku docelowym po zrealizowaniu wszystkich zadań w odniesieniu do roku 2020.

W związku z powyższym po zrealizowaniu planu na terenie Gminy:

- roczna emisja CO_2 będzie wynosiła 19967,91 Mg;
- roczne zużycie energii wyniesie 58294,29 MWh;
- roczna emisja benzo(a)pirenu wyniesie 97,95 kg;
- produkcja energii z OZE będzie wynosiła 13105,28 MWh.

Ww. wartości wyliczono zakładając, że zapotrzebowanie sektorów na energię będzie utrzymywało się na takim samym poziomie co w roku 2020.

Realizacja działań rewitalizacyjnych zaplanowanych w Programie Rewitalizacji przyczyni się do wdrożenia zapisów określonych w PGN.

Powiązania Programu Rewitalizacji ze Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Mirów na lata 2021-2030

Misja rozwoju gminy:

„Gmina Mirów stwarzająca warunki do harmonijnego rozwoju, rosnącej jakości życia i zamożności, sprzyjająca realizacji dążeń i aspiracji mieszkańców z poszanowaniem środowiska naturalnego i dziedzictwa miejscowej kultury".

Powyższe sformułowanie misji rozwoju wyraża społeczne oczekiwania, które obejmują:

- Tworzenie sprzyjających warunków dla zrównoważonego rozwoju największych szans gminy, to jest: rolnictwa, turystyki oraz małej i średniej przedsiębiorczości,
- Zapewnienie mieszkańcom gminy wysokiego poziomu bezpieczeństwa, jakości życia i edukacji, pozwalającego realizować ich własne marzenia,
- Troskę i zachowanie walorów przyrodniczych i kulturowych.

W wyniku stałego i zrównoważonego rozwoju w perspektywie do 2030r. należy oczekiwać m.in.:

- Wzrostu gospodarczego gminy,

- Dobrze rozwinięta infrastruktura techniczna oraz transportowa przyczyni się do aktywizacji lokalnych przedsiębiorców oraz napływu kapitału inwestycyjnego,
- Wyeksponowane walory przyrodniczo-środowiskowe spowodują, że rejon Mirowa będzie jednym z atrakcyjniejszych miejsc wypoczynku w regionie poprzez właściwe ich wykorzystanie do rozwoju turystyki i rekreacji przy zachowaniu zrównoważonego rozwoju,
- Rozbudowa infrastruktury społecznej zminimalizuje bariery w dostępie do usług i dóbr społecznych,
- Stworzony przychylny klimat do rozwoju przedsiębiorczości przyczyni się do rozwoju dziedzin gospodarki zaspokajających potrzeby i aspiracje społeczności lokalnej,
- Mieszkańcy gminy będą posiadać dostęp do infrastruktury technicznej-kanalizacja, wodociągi, szerokopasmowy Internet na poziomie porównywalnym ze średnią krajową,
- Ubóstwo społeczne oraz patologie będą miały charakter marginalny.

Realizacja działań rewitalizacyjnych zaplanowanych w Programie Rewitalizacji przyczyni się do wdrożenia zapisów określonych w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Mirów na lata 2021-2030.

Powiązania Programu Rewitalizacji ze Strategią Rozwoju Powiatu Szydłowieckiego na lata 2023-2031

Strategia Rozwoju Powiatu Szydłowieckiego na lata 2023-2031, została przyjęta uchwałą Nr LII/324/2024 Rady Powiatu w Szydłowcu z dnia 27 marca 2024 r. W dokumencie tym przyjęto następujące cele strategiczne:

1. *Powiat Szydłowiecki obszarem atrakcyjnym, bezpiecznym do życia oraz pracy*. Realizacja celu będzie następować poprzez poprawę stanu dróg, rozbudowę infrastruktury sportowej i rekreacyjnej, a także wsparcie rozwoju bazy oświatowej.
2. *Przeciwdziałanie negatywnym skutkom zmian klimatu*. Cel będzie realizowany za sprawą odnawialnych źródeł energii, poprawy efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej, wsparcie ochrony walorów przyrodniczych i krajobrazowych oraz wsparcie rozwoju infrastruktury przeciwzagrożeniowej i przeciwpowodziowej.
3. *Wsparcie i rozwój kapitału społecznego*. Planuje się osiągnięcie celu za sprawą podnoszenia świadomości prozdrowotnej, promocję i realizację działań profilaktycznych, wsparcie rozwoju organizacji pozarządowych w tym klubów sportowych, edukację ekologiczną i promowanie postaw chroniących środowisko, w tym promocję działań w obszarze retencji w związku z nasilającym się problemem niedoboru wody, promocję wykorzystania i efektywnego zagospodarowania wody deszczowej, organizację cyklicznych imprez kulturalnych, rozrywkowych i sportowych, jak również współprace w zakresie wsparcia aktywizacji osób biernych zawodowo, bezrobotnych i przeciwdziałanie wykluczeniu. Cele Programu Rewitalizacji są zbieżne z celami Strategii Rozwoju Powiatu Szydłowieckiego na lata 2023-2031.

Powiązania Programu Rewitalizacji ze Strategią Rozwoju Województwa Mazowieckiego 2030+

Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego 2030+, została przyjęta uchwałą Nr 72/22 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 24 maja 2022r. W dokumencie tym wyznaczono cele w obszarach tematycznych: gospodarka, dostępność, środowisko i energetyka, społeczeństwo, kultura i dziedzictwo.

OBSZAR: **Gospodarka**

Cel: *Konkurencyjne i innowacyjne Mazowsze*, obejmujący wzrost konkurencyjności regionu poprzez rozwój działalności gospodarczej oraz transfer i wykorzystanie nowych technologii. Cel ten ma być osiągnięty poprzez wspieranie rozwoju przedsiębiorczości, rozwój zintegrowanego systemu sprzyjającego generowaniu i absorpcji innowacji, cyfryzację gospodarki, rozwój konkurencyjnej gospodarki, rozwój miast jako centów aktywności gospodarczej oraz aktywizację gospodarczą obszarów wiejskich.

OBSZAR: **DOSTĘPNOŚĆ**

Cel: *Dostępne i mobilne Mazowsze*, polegający na poprawie dostępności i spójności terytorialnej regionu przy ograniczeniu presji na przestrzeń i środowisko oraz kształtowaniu ładu przestrzennego. Planuje się jego osiągnięcie poprzez zwiększenie dostępności transportowej i spójności przestrzennej regionu oraz udziału środków transportu przyjaznych dla środowiska, mieszkańców i przestrzeni, rozwój uporządkowanej sieci osadniczej,

sprzyjającej wykorzystaniu transportu zbiorowego i ruchowi niezmotoryzowanemu oraz udrożnienie systemu tranzytowego i ograniczenie ruchu tranzytowego na pozostałych trasach.

OBSZAR: **ŚRODOWISKO I ENERGETYKA**

Cel: *Zielone, niskoemisyjne Mazowsze*, obejmujący poprawę stanu środowiska poprzez racjonalne gospodarowanie zasobami przyrody. Planuje się osiągnięcie celu poprzez zapewnienie trwałego i zrównoważonego rozwoju oraz zachowanie wysokich walorów środowiska, proekologiczną transformację energetyki, przeciwdziałanie zagrożeniom naturalnym i adaptację do zmian klimatu, poprawę jakości środowiska i podnoszenie efektywności energetycznej.

OBSZAR: **SPOŁECZEŃSTWO**

Cel: *Mazowsze zintegrowane społecznie*, polegający na poprawie jakości i dostępności do usług społecznych oraz wzmocnienie kapitału ludzkiego i społecznego w ramach nowoczesnej gospodarki. Działania w ramach celu ukierunkowane są na rozwój kapitału ludzkiego i społecznego, podnoszenie standardów funkcjonowania infrastruktury społecznej oraz zmniejszenie różnic w dostępie do świadczeń zdrowotnych i opiekuńczych, aktywizację społeczno-gospodarczą mieszkańców, rozwój priorytetowych dla województwa dziedzin nauki oraz włączenie i integrację społeczną.

OBSZAR: **KULTURA I DZIEDZICTWO**

Cel: *Mazowsze bogate kulturowo*, obejmujący wykorzystanie walorów środowiska przyrodniczego oraz potencjału kulturowego i turystycznego dla rozwoju województwa i poprawy jakości życia. Planuje się jego osiągnięcie poprzez ochronę i wykorzystanie zasobów dziedzictwa kulturowego, wykorzystanie walorów środowiska przyrodniczego, potencjału kulturowego i turystycznego dla rozwoju gospodarczego i promocji województwa, upowszechnianie kultury i twórczości, a także kreowanie miast i wsi jako centrów aktywności kulturalnej i turystycznej.

Analiza powyższych celów i odpowiadających im kierunków działań pozwala stwierdzić, że cele i kierunki wyznaczone Programie Rewitalizacji wypełniają założenia Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego.

Powiązania Programu Rewitalizacji z Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego, został przyjęty uchwałą Nr 22/18 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 19 grudnia 2018r. Plan stanowi element systemu planowania przestrzennego i pełni w nim funkcję koordynacyjną między planowaniem krajowym a planowaniem lokalnym.

Zgodnie z zapisami Planu, Gmina Mirów została zaliczona do obszaru o najniższym dostępie do dóbr i usług oraz wiejskich obszarów funkcjonalnych uczestniczących w procesach rozwojowych.

Zasady zagospodarowania dla obszarów o najniższym dostępie do dóbr i usług publicznych obejmują działania ukierunkowane na ożywienie gospodarcze obszaru, poprawę warunków życia mieszkańców, zahamowanie nadmiernej migracji ludzi wykształconych i

przedsiębiorczych, podniesienie mobilności mieszkańców oraz zmniejszenie poziomu bezrobocia.

Natomiast zasady zagospodarowania wyznaczone dla wiejskich obszarów funkcjonalnych uczestniczących w procesach rozwojowych obejmują:

- ochrona terenów otwartych przed rozpraszaniem zabudowy;
- przeciwdziałanie negatywnym skutkom suburbanizacji w aspekcie ochrony środowiska;
- ochrona krajobrazu przed chaosem inwestycyjnym i kształtowanie ładu przestrzennego;
- ochrona gruntów rolnych klas I-III oraz gruntów leśnych przed ich nieuzasadnionym przeznaczaniem na cele nierolnicze i nieleśne;
- wspieranie działalności gospodarczej towarzyszącej produkcji rolnej, a także dążenie do zrównoważonego rozwoju funkcji pozarolniczych.

Wyznaczone cele i kierunki Programu Rewitalizacji wpisują się w zasady zagospodarowania wyznaczone przez Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego.

Powiązania Programu Rewitalizacji z Programem Ochrony Środowiska dla Województwa Mazowieckiego do 2030r.

Program Ochrony Środowiska dla Województwa Mazowieckiego do 2030r. (dalej: POŚ) przyjęty został Uchwałą Nr 2/23 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 17 stycznia 2023r. Dokument ten stanowi politykę ekologiczną woj województwa mazowieckiego z uwzględnieniem zagadnień związanych z adaptacją do zmian klimatu oraz jest kontynuacją poprzednich programów ochrony środowiska.

Celem nadrzędnym Programu jest: ***Poprawa stanu środowiska poprzez racjonalne gospodarowanie zasobami przyrody*.**

Cel ten jest zgodny z zasadą zrównoważonego rozwoju, przez który zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001r. rozumie się taki rozwój społeczno-gospodarczy, w którym następuje proces integrowania działań politycznych, gospodarczych i społecznych, z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych, w celu zagwarantowania możliwości zaspokajania podstawowych potrzeb poszczególnych społeczności lub obywateli zarówno współczesnego pokolenia, jak i przyszłych pokoleń.

W POŚ dokonano oceny stanu środowiska oraz określono priorytety jego ochrony:

OBSZAR: **Ochrona klimatu i jakości powietrza (OP)**

Cele główne:

1. Poprawa jakości powietrza przy zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego w kontekście zmian klimatu
2. Osiągnięcie poziomu celu długoterminowego dla ozonu

OBSZAR: **Zagrożenia hałasem (KA)**

Cel główny: Ochrona przed hałasem

OBSZAR: **Pola elektromagnetyczne (PEM)**

Cel główny: Utrzymanie dotychczasowego stanu braku zagrożeń ponadnormatywnym promieniowaniem elektromagnetycznym
OBSZAR: **Gospodarowanie wodami (ZW)**
Cele główne:
1. Zmniejszenie antropopresji i poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych
2. Zwiększenie ochrony przeciwpowodziowej i łagodzenie skutków suszy
OBSZAR: **Gospodarka wodnościekowa (GWS)**
Cel główny: Poprawa gospodarki wodno-ściekowej
OBSZAR: **Zasoby geologiczne (ZG)**
Cel główny: Racjonalne gospodarowanie zasobami geologicznymi
OBSZAR: **Gleby (GL)**
Cel główny: Ochrona gleb przed negatywnym oddziaływaniem antropogenicznym, erozją oraz niekorzystnymi zmianami klimatu
OBSZAR: **Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów (GO)**
Cel główny: Gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, uwzględniając zrównoważony rozwój województwa mazowieckiego
OBSZAR: **Zasoby przyrodnicze (ZP)**
Cele główne:
1. Ochrona różnorodności biologicznej oraz krajobrazowej
2. Prowadzenie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej
3. Zwiększenie lesistości
OBSZAR: **Zagrożenie poważnymi awariami przemysłowymi (PAP)**
Cel główny: Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych oraz minimalizacja ich skutków
Edukacja ekologiczna:
Cel: Zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców
Adaptacja do zmian klimatu:
Cel: Adaptacja do zmian klimatu najbardziej wrażliwych obszarów środowiska
Wyznaczone cele i kierunki Programu Rewitalizacji wpisują się w założenia Program Ochrony Środowiska dla Województwa Mazowieckiego do 2030 r.

Powiązania Programu Rewitalizacji z Celami rozwojowymi UE CP5 Europa bliżej obywateli

Celem oddziaływania na wyzwania rozwojowe UE określono w okresie programowania 2021-2027 poszczególne cele: CP1. Bardziej inteligentna Europa (EFRR) CP2. Bardziej przyjazna dla środowiska niskoemisyjna Europa (EFRR) CP3. Lepiej połączona Europa (EFRR) CP4. Europa o silniejszym wymiarze społecznym (EFRR i EFS+) CP5. Europa bliżej obywateli (EFRR). Ostatni z celów będzie realizowany w zakresie rewitalizacji projektów obejmujących adaptację i wyposażenie istniejących zdegradowanych budynków, zagospodarowanie terenów i przestrzeni, budowa, rozbudowa iprzebudowa podstawowej infrastruktury komunalnej, inwestycje dotyczące systemów poprawy bezpieczeństwa oraz dziedzictwo kulturowe i naturalne (konserwacja zabytków ruchomych, prace restauratorskie i konserwatorskie

budynków zabytkowych, odbudowa, budowa, rozbudowa obiektów dziedzictwa naturalnego).

Powiązania Programu Rewitalizacji ze Strategią Odpowiedzialnego Rozwoju 2020

Uchwałą nr 8 Rady Ministrów z dnia 14 lutego 2017r. przyjęta została Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030r.). W Strategii wskazano cel 3. Aktywne gospodarczo i przyjazne mieszkańcom Miasta, a w ramach celów operacyjnych cel 3.1. Poprawa warunków rozwojowych polskich miast, działania po 2020r. Pośród działań tych wskazano promowanie podejścia partycypacyjnego w podejmowaniu decyzji oraz w zakresie zarządzania miastami i realizacji działań rewitalizacyjnych, w tym nacisk na realizację niskoemisyjnych strategii miejskich oraz strategii zrównoważonej mobilności miejskiej na funkcjonalnych obszarach zurbanizowanych.

Powiązania Programu Rewitalizacji z Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego 2030: Regiony, Miasta, Obszary Wiejskie

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 rozwija postanowienia Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030r.), określone w filarze rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony. KSRR jest podstawowym dokumentem strategicznym polityki regionalnej państwa w perspektywie do 2030r. W dokumencie zapisano cel: Cel 1. Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym. W jego ramach wskazano, że w dążeniu do zapewnienia spójności terytorialnej i wyrównywania szans obszarów borykających się z problemami rozwojowymi lub restrukturyzacyjnymi wykorzystana zostanie rewitalizacja – jako proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych (tj. terytoria wewnętrzne gminy, na których zidentyfikowano stan kryzysowy w sferze, przede wszystkim, społecznej, a także gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej). Działania rewitalizacyjne będą prowadzone na różnego typu obszarach miejskich i wiejskich, które nie są w stanie poradzić sobie same ze skalą lokalnych wyzwań i problemów spowodowanych degradacją zabudowy, czy pozostałymi elementami tkanki miejskiej, licznymi problemami gospodarczymi, demograficznymi, przestrzennymi i środowiskowymi. Rewitalizacja będzie wykorzystana jako jeden z impulsów przyspieszających procesy restrukturyzacyjne na obszarach zurbanizowanych, zmagających się głównie z trudnościami przemian społecznych czy degradacją materialną. Regulacje w zakresie rewitalizacji (obszary miejskie) i odnowy wsi powinny być zbieżne co do zasad ogólnych, a jednocześnie dopasowane do struktury osadniczej. Powinny one uwzględniać specyfikę problemów, potencjał finansowy i instytucjonalny, kapitał społeczny, które są odmienne na wsi i w miastach. W dokumencie wskazano odpowiedzialności poszczególnych jednostek administracji publicznej, która na poziomie lokalnym powinna prowadzić efektywne i skuteczne działania rewitalizacyjne przez miasta na podstawie programów rewitalizacji oraz prowadzić efektywne i skuteczne działania naprawcze przez gminy na obszarach wiejskich na podstawie programów odnowy wsi (uwzględniających aktywizację społeczną i gospodarczą).

Podsumowując, działania rewitalizacyjne zaplanowane w ramach Programu Rewitalizacji wynikać będą z celów i kierunków działań określonych w dokumentach strategicznych na poziomie lokalnym, regionalnym i krajowym. Poniżej zaprezentowano zestawienie tabelaryczne:

Tabela 13. Zgodność celów Programu Rewitalizacji z dokumentami strategicznymi na poziomie lokalnym

Dokumenty strategiczne na poziomie gminy	**Cele programu rewitalizacji**	
	Cel 1 Wzmacnianie kapitału ludzkiego, aktywności i integracji społecznej oraz poprawa standardu usług społecznych	Cel 2 Rewitalizacja niefunkcjonalnych przestrzeni publicznych w celu poprawy jakości życia mieszkańców
Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Mirów	<u>Cele strategiczne polityki przestrzennej:</u> – rozwój systemów komunikacyjnych, poprzez rozbudowę i uporządkowanie układu dróg gminnych i powiatowych zapewniających bezpośredni dostęp do terenów inwestycyjnych, – rozwój ssyemów infrastruktury technicznej, niezbędnych do porawy jakości życia mieszkańcow i rozwoju gospodarczego gminy,	
Program Ochrony Środowiska dla Gminy Mirów na lata 2017-2020 z perspektywą do roku 2024	Cele i przypisane im kierunki interwencji w poszczególnych obszarach interwencji: <u>Klimat i powietrze</u> Cel: Poprawa jakości powietrza na terenie gminy Kierunki interwencji: – Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń pochodzących z indywidualnych systemów grzewczych – Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń pochodzących z emisji liniowej – Propagowanie wśród mieszkańców gospodarki niskoemisyjnej <u>Zagrożenie hałasem</u> Cel: Poprawa środowiska akustycznego w gminie gminy ponadnormatywnym hałasem Kierunek interwencji: – Zmniejszneie emisji hałasu z ruchu drogowego <u>Gospodarka wodno-ściekowa</u> Cel: Rzcjonalana gospodarka ściekowa Kierunek interwencji: – Stworzenie kompleksowego systemu gospodarki ściekowej na terneie gminy	

Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Mirów na lata 2024-2029	Brak oddziaływania	Cele szczegółowe: – Zwiększenie efektywności wykorzystania energii i paliw w budynkach – Montaż instalacji OZE w budynkach prywatnych – Zmiejszenie zużycia energii elektrycznej przez oświetlenie uliczne – Wzrost świadomości ekologicznej i obywatelskiej społeczeństwa – Wykorzystanie innowacyjnych, energooszczędnych i niskoemisyjnych technologii na terenie gminy
Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Mirów na lata 2031-2030	– Tworzenie sprzyjających warunków dla zrównoważonego rozwoju największych szans gminy, to jest: rolnictwa, turystyki oraz małej i średniej przedsiębiorczości, – Zapewnienie mieszkańcom gminy wysokiego poziomu bezpieczeństwa, jakości życia i edukacji, pozwalającego realizować ich własne marzenia, – Troskę i zachowanie walorów przyrodniczych i kulturowych	

Tabela 14. Zgodność celów Programu Rewitalizacji z dokumentami strategicznymi na poziomie regionalnym

Dokumenty strategiczne na poziomie regionalnym	**Cele programu rewitalizacji**	
	Cel 1 Wzmacnianie kapitału ludzkiego, aktywności i integracji społecznej oraz poprawa standardu usług społecznych	**Cel 2** Rewitalizacja niefunkcjonalnych przestrzeni publicznych w celu poprawy jakości życia mieszkańców
Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego 2030+	GOSPODARKA CEL: Konkurencyjne i innowacyjne Mazowsze, obejmujący wzrost konkurencyjności regionu poprzez rozwój działalności gospodarczej oraz transfer i wykorzystanie nowych	DOSTĘPNOŚĆ CEL: Dostępne i mobilne Mazowsze, polegajacy na poprawie dostępności i spójności terytorialnej regionu przy ograniczeniu presji na przestrzeń i środowisdkso oraz kształtowaniu ładu przestrzennego

	SPOŁECZEŃSTWO CEL: Mazowsze zintegrowane społecznie, polegający na poprawie jakości i dostępności do usług społecznych oraz wzmocnienie kapitału ludzkiego i społecznego w ramach nowoczesnej gospodarki	
Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego	– Ożywienie gospodarcze regionu – Poprawa warunków życia mieszkańców – Zahamowanie nadmiernej migracji ludzi wykształconych i przedsiębiorczych – Podniesienie mobilności mieszkańców – Zmniejszenie poziomu bezrobocia	– Ochrona terenów przed rozproszeniem zabudowy – Przeciwdzialanie negatywnym skutkom suburbanizacjiw aspekcie ochrony środowiska – Ochrona krajobrazu przed chaosem inwestycyjnym i kształtowanie ładu przestrzennego – Wspieranie działalności gospodarczej towarzyszącej produkcji rolnej, a także dążenie do zrównoważonego rozwoju funkci pozarolniczych
Program Ochrony Środowiska Województwa Mazowieckiegodo 2030 roku	Brak oddziaływania	Rozwój społeczno-gospodarczy, w którym następuje proces integrowania działań politycznych, gospodarczych i społecznych, z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych, w celu zagwarantowania możliwości zaspokajania podstawowych potrzeb poszczególnych społeczności lub obywateli zarówno współczesnego pokolenia, jak i przyszłych pokoleń.

Tabela 15. Zgodność celów Programu Rewitalizacji zdokumentami strategicznymi na poziomie centralnym i europejskim

Dokumenty strategiczne na poziomie regionalnym	**Cele programu rewitalizacji**	
	Cel 1 Wzmacnianie kapitału ludzkiego, aktywności i integracji społecznej oraz poprawa standardu usług społecznych	**Cel 2** Rewitalizacja niefunkcjonalnych przestrzeni publicznych w celu poprawy jakości życia mieszkańców
Cele rozwojowe UE CP5 Europa bliżej obywateli	Brak oddziaływania	DZIEDZICTWO KULTUROWE i NATURALNE (konserwacja zabytków ruchomych, prace restauratorskie i konserwatorskie budynków zabytkowych, odbudowa, budowa, rozbudowa obiektów dziedzictwa naturalnego) REWITALIZACJA (adaptacja i wyposażenie istniejących zdegradowanych budynków, zagospodarowanie terenów i przestrzeni, budowa, rozbudowa i przebudowa podstawowej infrastruktury komunalnej, inwestycje dotyczące systemów poprawy bezpieczeństwa
Strategia Odpowiedzialnego Rozwoju 2020	Cel 3.1. Poprawa warunków rozwojowych polskich miast, działania do 2020r.	
Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030	Cel 1. Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym.	

4. PLAN GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI DLA GMINY MIRÓW

4.1. WIZJA OBSZARU PO PRZEPROWADZENIU REWITALIZACJI

Program Rewitalizacji Gminy Mirów na lata 2024-2030 jest kontynuacją programu Rewitalizacji dla Gminy Mirów na lata 2016-2020. Wizja przemian na zaproponowanym obszarze rewitalizacji powinna być spójna z wizją przedstawioną w pierwszej edycji programu, która zdefiniowana była następująco:

Obszar rewitalizacji to zamieszkałe przez zintegrowaną społeczność, spełniającą się zawodowo i wzmacniającą łączące je więzi, niwelując tym samym występowanie problemów społecznych. Systematyczna poprawa jakości środowiska i rozkwit

gospodarczy oraz przyjazna i bezpieczna przestrzeń pomagają rozwijać obszar rewitalizacji i przyciągają nowych mieszkańców.

Zdiagnozowane problemy, cele i kierunki działań przedstawiały się następująco:

Zdiagnozowane problemy	Cele strategiczne	Kierunki działań
- Wysoki poziom długotrwałego bezrobocia - Niski stopień przedsiębiorczości	1. Aktywizacja zawodowa mieszkańców i pobudzanie przedsiębiorczości	- Podnoszenie i nabywanie kwalifikacji zawodowych przez osoby bezrobotne - Wspieranie i rozwój przedsiębiorczości - Edukacja dzieci i młodzieży, nakierowana na zdobywanie umiejętności istotnych na rynku pracy
- Wysoki stopień uzależnienia od pomocy społecznej - Niska aktywność społeczna	2. Ograniczanie wykluczenia społecznego i pobudzanie integracji społecznej	- Wspieranie rodzin borykających się z problemem alkoholizmu - Modernizacja i rozwój przestrzeni publicznych służących wypoczynkowi i integracji mieszkańców - Aktywizacja społeczna osób zmarginalizowanych, wykluczonych z powodu gorszego stanu zdrowia lub ograniczonej mobilności - Rozwój zainteresowań i aktywizacja dzieci i młodzieży, angażująca ich w życie lokalne
- Niski poziom bezpieczeństwa - Słaba dostępność komunikacyjna	3. Rozwój układu komunikacyjnego ułatwiającego bezpieczne przemieszczanie się	- Modernizacja dróg i infrastruktury towarzyszącej

Wnioski z przeprowadzonej diagnozy pozwalają określić wizję dla obszaru rewitalizacji w gminie Mirów:

Obszar zrewitalizowany w Gminie Mirów charakteryzować się będzie wysokim poziomem atrakcyjności zarówno pod względem jakości życia mieszkańców, jak i dla działalności podmiotów gospodarczych. Podjęte działania przyczynią się do zminimalizowania niekorzystnych zjawisk społecznych i poprawią kondycję zasobów ludzkich, zwiększą ich aktywność i integrację.

Rozwiązane zostaną problemy w przestrzeni publicznej oraz w zakresie bezpieczeństwa komunikacyjnego.
Nastąpi ożywienie w gospodarce i ruchu turystycznym.

Wizja obszaru rewitalizacji określa stan docelowy tego obszaru, wyobrażenie pożądanej rzeczywistości lokalnej w perspektywie do 2030 roku. Stanowi ona syntetyczny opis pożądań i aspiracji społeczności lokalnej opracowany przez całą wspólnotę gminy, tj. władze samorządowe, partnerów społecznych oraz mieszkańców i potencjalnych interesariuszy obszaru. Wizja ukierunkowana jest prognostycznie, określa cel, do którego zmierza gmina oraz wskazuje zasadniczy kierunek podejmowanych działań w rewitalizownym obszarze. Wizja zostanie osiągnięta w wyniku wdrożenia zaplanowanych działań, mających na celu ograniczenie lub eliminację zjawisk kryzysowych w sferze społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej oraz środowiskowej.

4.2. CELE GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI DLA GMINY MIRÓW NA LATA 2024-2030

Realizacja zapisów Programu rewitalizacji wraz ze strategią rozwoju, planem ogólnym gminy oraz innymi dokumentami o charakterze strategicznym może wpłynąć na rozwiązywanie problemów zzakresu: mieszkalnictwa, handlu, usług, zatrudnienia, komunikacji, ochrony środowiska, ochrony zabytków, rozwoju społecznego i ekonomicznego. Program rewitalizacji jest dokumentem opracowanym z myślą o wyznaczeniu obszarów na terenie gminy, które wymagają ożywienia i odnowy. Jest on programem wieloletnim, interdyscyplinarnym i zintegrowanym, który bazuje na współpracy różnych podmiotów podczas przygotowania, opracowania i realizacji.

Głównym celem programu rewitalizacji jest wyznaczenie dróg do wyprowadzenia danego obszaru zdegradowanego ze stanu kryzysowego poprzez usunięcie zjawisk, które spowodowały jego degradację. Realizacja działań zdefiniowanych w ramach celów przyczynią się do minimalizowania skali zjawisk kryzysowych nie tylko w obszarze rewitalizacji, ale również na terenie całej gminy Mirów.

Przeprowadzenie rewitalizacji na terenie gminy Mirów ma przyczynić się do:

- W sferze społecznej: poprawy jakości życia mieszkańców, spadku niekorzystnych zjawisk społecznych: bezrobocia, przestępczości, zaniku więzi rodzinnych i sąsiedzkich, migracji zarobkowej wykształconej młodzieży, marginalizacji grup mieszkańców zagrożonych wykluczeniem społecznym, odbudowy i zacieśnieniu więzi społecznych, rozwoju kultury i edukacji,
- W sferze gospodarczej: wzrostu gospodarczego i zachęcenia do rozwijania nowych form aktywności gospodarczej mieszkańców,
- W sferze środowiskowej: ograniczenia emisji CO_2, poprawy jakości środowiska przyrodniczego oraz jakości życia mieszkańców,
- W sferze przestrzenno-funkcjonalnej: do poprawy stanu bezpieczeństwa ruchu kołowego i pieszego, tworzenia warunków lokalowych i infrastrukturalnych do rozwoju małej i średniej przedsiębiorczości oraz działania nowych przedsiębiorstw, poprawy standardu obiektów infrastruktury społecznej,

- W sferze technicznej: wzrostu komfortu i jakości życia mieszkańców, zwiększenia atrakcyjności inwestycyjnej obszaru, stworzenia warunków dla rozwoju gospodarczego, poprawy jakości lokalnego środowiska.

Podejmowane działania w obszarach: społecznym, gospodarczym, środowiskowym, przestrzenno-funkcjonalnym i technicznym, będą przenikać się nawzajem, funkcjonować w całkowitej symbiozie, ponieważ każda z inwestycji i inicjatywy podejmowanych z zakresu rozwoju infrastruktury służy realizacji celów społecznych i gospodarczych, a także osiąganiu lepszych wskaźników środowiskowych, z kolei działania w sferze gospodarczej przyczyniają się do poprawy warunków życia na obszarze rewitalizowanym i w gminie, a inicjatywy w sferze społecznej mogą wpływać na wzrost aktywności gospodarczej mieszkańców.

CELE Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Mirów na lata 2024-2030

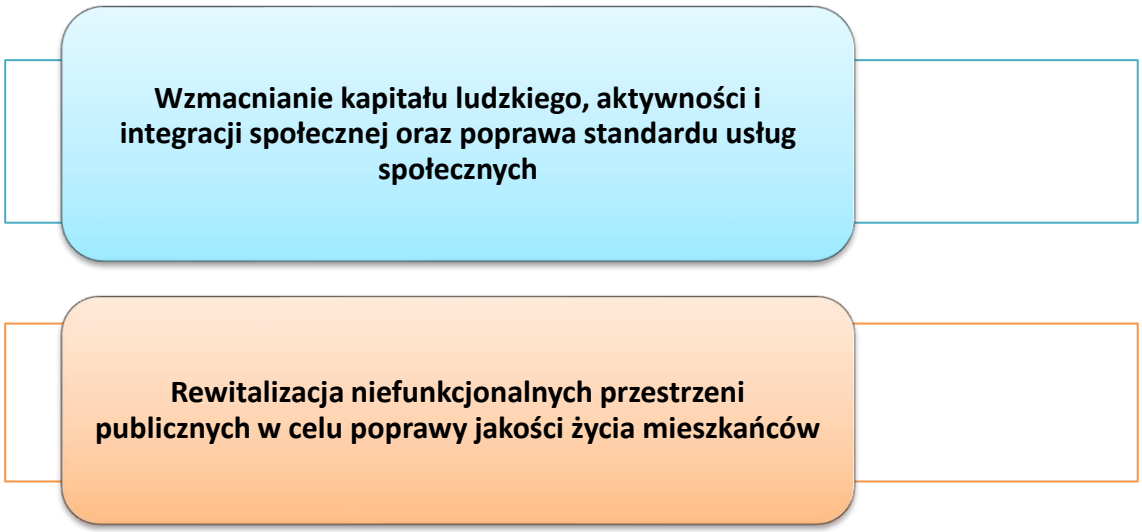

KIERUNKI DZIAŁAŃ PROWADZĄCE DO OSIĄGNIĘCIA CELÓW REWITALIZACJI

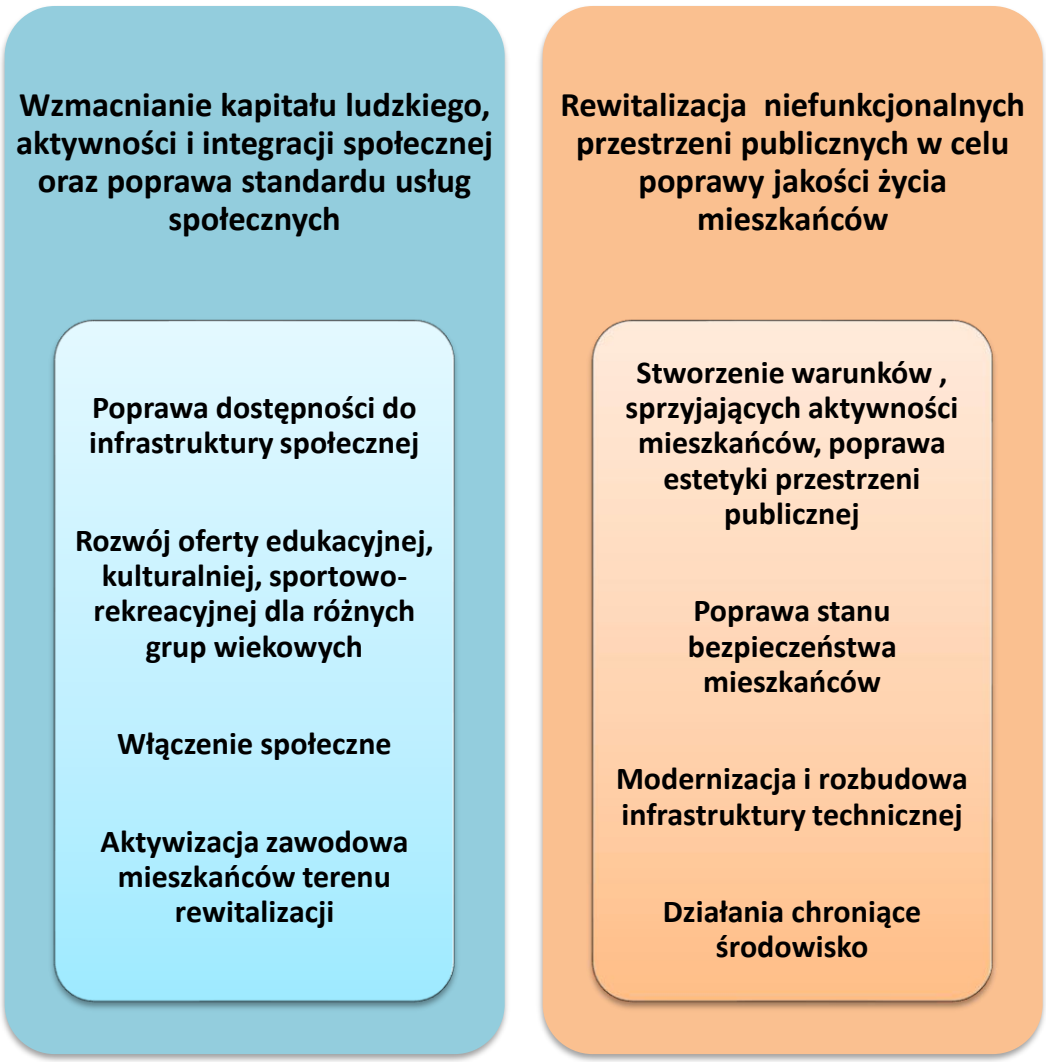

Wzmacnianie kapitału ludzkiego, aktywności i integracji społecznej oraz poprawa standardu usług społecznych

Realizacja celu ma zapewnić eliminację problemów społecznych, takich jak wysoki odsetek osób korzystających z pomocy społecznej, problemy związane ze starzejącą się populacją, przestępczością oraz bezrobociem. Gmina może skutecznie wspierać swoich mieszkańców w poprawie ich sytuacji życiowej i zawodowej, poprzez organizowanie szkoleń zawodowych, programów integracyjnych dla seniorów, wsparcie dla osób z niepełnosprawnościami oraz inicjatywy na rzecz bezpieczeństwa. Inicjatywy te przyczynią się do zmniejszenia liczby osób korzystających z pomocy społecznej oraz obniżenia wskaźnika przestępczości.

Rewitalizacja niefunkcjonalnych przestrzeni publicznych w celu poprawy jakości życia mieszkańców

Tworzenie miejsc, które sprzyjają integracji mieszkańców, wspiera rozwój edukacyjny i kulturalny regionu, co w dłuższej perspektywie prowadzi do wzrostu świadomości i aktywności obywatelskiej. Dzięki odpowiednio zaprojektowanej infrastrukturze można organizować warsztaty, spotkania i inne wydarzenia, które łączą ludzi, wzmacniając więzi społeczne i promując różnorodność. Przestrzeń taka może stać się miejscem, gdzie

mieszkańcy będą się spotykać, wymieniać pomysłami i wspólnie działać na rzecz lokalnej społeczności. Przystosowanie przestrzeni publicznej do takich potrzeb wpływa również na atrakcyjność gminy, czyniąc ją miejscem przyjaznym zarówno dla mieszkańców, jak i odwiedzających. Ważnym zadaniem jest również wzrost poprawy bezpieczeństwa na ciągach komunikacyjnych (modernizacja i rozbudowa infrastruktury technicznej oraz uporządkowanie przestrzeni wokół dróg – chodniki, drogi dla rowerów, ścieżki dla pieszych, oświetlenie, parkingi itp.) na terenie obszaru rewitalizacji, co przyczyni się do poprawy jakości życia mieszkańcow.

5. PROJEKTY I PRZEDSIĘWZIĘCIA GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI GMINY MIRÓW NA LATA 2024-2030

W poniższym rozdziale przedstawione zostały przedsięwzięcia rewitalizacyjne (odnoszące się do wszystkich sfer tj. społecznej, gospodarczej, technicznej, środowiskowej i przestrzenno-funkcjonalnej), które są odpowiedzią na zdiagnozowane problemy, występujące na obszarze rewitalizacji. Prezentowane tu przedsięwzięcia są wynikiem prac partycypacyjnych – warsztatów i spotkań z interesariuszami rewitalizacji, część z nich została wypracowana przez pracowników Urzędu Gminy, a część zaproponowana przez mieszkańców.
Zadaniami podstawowymi planowanymi do realizacji są zadania kluczowe w kontekście zidentyfikowanych problemów i potrzeb oraz możliwe do realizacji w wyznaczonym dla GPR okresie realizacji. Są to zadania, które realizują kierunki działań określone dla Gminnego Programu Rewitalizacji i są kluczowe do przeprowadzenia zmiany w obszarze rewitalizacji. Ponadto proponowane są przedsięwzięcia, których zakres interwencji obejmuje propozycje zadań, w przypadku których nie uzyskano, w momencie przygotowania dokumentu, potwierdzenia gotowości do ich realizacji przez działające w gminie instytucje i pomioty.
Odbiorcami działań rewitalizacyjnych (grupą docelową) są przede wszystkim mieszkańcy obszaru rewitalizacji, w tym grupy o szczególnych potrzebach, jak seniorzy, osoby z niepełnosprawnością czy rodziny z dziećmi. Jednak zaplanowana interwencja będzie miała szerszy zasięg oddziaływania, a zatem grupą odbiorów działań rewitalizacyjnych będą również pozostali mieszkańcy gminy, podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić działalność gospodarczą oraz społeczną na obszarze rewitalizacji i na terenie gminy, w tym organizacje pozarządowe, a także jednostki organizacyjne gminy i podmioty samorządowe prowadzące swoje działania statutowe na obszarze rewitalizacji.

PRZEDSIĘWZIECIA PODSTAWOWE

PROJEKT 1	
Kompleksowe wsparcie społeczne rodzin z obszaru rewitalizacji	
OPIS PROJEKTU	
ZAKRES RZECZOWY PROJEKTU	1. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu rodzin mieszkających na obszarze rewitalizacji poprzez: - organizacje szkoleń dla mieszkańców obszaru, którzy mają trudności w radzeniu sobie w życiu codziennym, konsultacje i poradnictwo

	specjalistyczne (w zakresie prawa rodzinnego, możliwości terapii, przekwalifikowania zawodowego itp.), - udzielenie wsparcia w postaci asystenta rodziny, - pomoc osobom starszym. **Szacunkowy koszt zadania: rocznie ok. 120000 zł** Realizacja zadania: zadanie ciągłe 2. Przeciwdziałanie zjawisku przemocy domowej poprzez: - udzielenie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach uzyskania pomocy i powstrzymania przemocy, - inicjowanie interwencji w przypadku diagnozy przemocy domowej, - podnoszenie świadomości i wrażliwości społecznej na temat zjawiska przemocy w rodzinie. **Szacunkowy koszt zadania: rocznie ok. 45000 zł** Realizacja zadania: zadanie ciągłe 3. Wspieranie działalności środowisk wzajemnej pomocy poprzez: - wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów w rodzinach, - prowadzanie profilaktycznej działalność informacyjnej i edukacyjnej dla bezpieczeństwa – w szczególności informacji skierowanej do dzieci i młodzieży w zakresie możliwości otrzymania pomocy w sytuacji zagrożenia, nauka postaw asertywnych, itp. Działanie ciągłe, spotkania informacyjne w szkołach prowadzone przez policję oraz psychologów w ramach zadań własnych
ZAPEWNIENIE DOSTĘPNOŚCI OSOBOM ZE SZCZEGÓLNYMI POTRZEBAMI	Realizacja przedsięwzięcia będzie przebiegała z uwzględnieniem wymogów osób ze szczególnymi potrzebami. Na etapie rekrutacji zostaną zidentyfikowane specjalne (szczególne) potrzeby uczestników. Obiekty oraz lokalizacja, w których będą prowadzone zadania będą spełniać standardy dostępności architektonicznej.
LOKALIZACJA PROJEKTU	Sołectwo Mirów Nowy Sołectwo Mirów Stary Działanie realizowane w obszarze rewitalizacji
WŁASNOŚĆ DZIAŁKI, OBIEKTU	-
PODMIOTY REALIZUJĄCE PROJEKT	Gmina Mirów GOPS Powiatowy Urząd Pracy Fundacje i stowarzyszenia
REALIZACJA CELU GPR	Wzmocnienie kapitału ludzkiego, aktywności i integracji społecznej oraz poprawa standardu usług społecznych
CHARAKTER PROJEKTU	społeczny
PROGNOZOWANE REZULTATY, SPOSÓB OCENY i ZAMIERZENIA W ODNIESIENIU DO CELÓW REWITALIZACJI	

PROGNOZOWANE REZULTATY	Efekty: Zapewnienie kompleksowego wsparcia rodzin borykających się z problemami lub dysfunkcjami, co skutkować będzie ograniczeniem negatywnych zjawisk i wyjściem z wykluczenia. Wpływ/rozwiązanie problemów: - zwiększenie dostępności usług pomocy społecznej (w tym w szczególności usług terapeutycznych dla rodzin dysfunkcyjnych lub potrzebujących) - prowadzenia profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów w rodzinie
SPOSÓB OCENY I MIARY	Liczba rodzin objętych wsparciem – ok. 75 rodzin
HARMONOGRAM REALIZACJI PROJEKTU	
PRZEWIDYWANY TERMIN REALIZACJI	**2024-2030**
FINANSOWANIE	
SZACOWANA WARTOŚĆ PROJEKTU	**PRZEWIDYWANE ŹRÓDŁO FINANSOWANIA**
165000 zł	Środki z programu Fundusze Europejskie dla Mazowsza Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 Środki z programów rządowych Środki własne Gminy Mirów

PROJEKT 2	
Wzbogacenie oferty w dostępie do edukacji, kultury, sportu oraz wspieranie działań z zakresu organizacji czasu wolnego dzieci, młodzieży i całych rodzin na obszarze rewitalizacji	
OPIS PROJEKTU	
ZAKRES RZECZOWY PROJEKTU	1. Budowa obiektów małej infrastruktury - zagospodarowanie i wyposażenie terenu na potrzeby małych dzieci i rodziców oraz organizacja miejsca wypoczynku i integracji mieszkańców. Realizacja zadania – 2025-2030 **Szacunkowy koszt zadania – ok. 68500 zł** 2. Wzbogacenie kalendarza imprez gminnych: - wprowadzenie nowych wydarzeń, imprez o charakterze kulturalnym i historycznym, - kontynuowanie i rozszerzenie ich formy, kultywowanie lokalnego dziedzictwa, itp. z wykorzystaniem zrewitalizowanej przestrzeni publicznej w Mirowie Starym **Szacunkowy koszt zadania: ok. 55000 zł** Realizacja zadania – na bieżąco

	3. Wzmocnienie roli trzeciego sektora w uczestnictwie w kulturze i organizacji czasu wolnego mieszkańców obszaru rewitalizacji. **Szacunkowy koszt zadania: rocznie ok. 60000 zł** Realizacja zadania – na bieżąco
ZAPEWNIENIE DOSTĘPNOŚCI OSOBOM ZE SZCZEGÓLNYMI POTRZEBAMI	Realizacja przedsięwzięcia będzie przebiegała z uwzględnieniem wymogów osób ze szczególnymi potrzebami. Na etapie rekrutacji zostaną zidentyfikowane specjalne (szczególne) potrzeby uczestników. Obiekty oraz lokalizacja, w których będą prowadzone zadania będą spełniać standardy dostępności architektonicznej.
LOKALIZACJA PROJEKTU	Sołectwo Mirów Nowy Sołectwo Mirów Stary Działanie realizowane w obszarze rewitalizacji
WŁASNOŚĆ DZIAŁKI, OBIEKTU	-
PODMIOTY REALIZUJĄCE PROJEKT	Gmina Mirów Gminna Biblioteka Publiczna Placówki oświatowe Organizacje pozarządowe
REALIZACJA CELU GPR	Wzmocnienie kapitału ludzkiego, aktywności i integracji społecznej oraz poprawa standardu usług społecznych
CHARAKTER PROJEKTU	społeczny
PROGNOZOWANE REZULTATY, SPOSÓB OCENY i ZAMIERZENIA W ODNIESIENIU DO CELÓW REWITALIZACJI	
PROGNOZOWANE REZULTATY	<u>Efekty:</u> <u>Wpływ/rozwiązanie problemów:</u> - poprawa oferty w dostępie do edukacji, kultury, sportu - integracja i aktywizacja mieszkańców z obszaru rewitalizacji i całej gminy
SPOSÓB OCENY I MIARY	- liczba nowych obiektów sportowo-rekreacyjnych - liczba osób objętych przedsięwzięciem – wszyscy mieszkańcy obszaru rewitalizowanego, mieszkańcy gminy, turyści
HARMONOGRAM REALIZACJI PROJEKTU	
PRZEWIDYWANY TERMIN REALIZACJI	**2025-2030**
FINANSOWANIE	
SZACOWANA WARTOŚĆ PROJEKTU	**PRZEWIDYWANE ŹRÓDŁO FINANSOWANIA**
183500 zł	Środki z programu Fundusze Europejskie dla Mazowsza Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 Środki z programów rządowych Środki własne Gminy Mirów

PROJEKT 3	
Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób starszych, organizacja pomocy sąsiedzkiej	
OPIS PROJEKTU	
ZAKRES RZECZOWY PROJEKTU	1. Popularyzacja inicjatyw społecznych integrujących mieszkańców: **Szacunkowy koszt zadania: ok. 22000 zł** Realizacja zadania – na bieżąco 2. Popularyzacja pomocy sąsiedzkiej i wolontariatu. **Szacunkowy koszt zadania: rocznie ok. 18000 zł** Realizacja zadania – na bieżąco
ZAPEWNIENIE DOSTĘPNOŚCI OSOBOM ZE SZCZEGÓLNYMI POTRZEBAMI	Realizacja przedsięwzięcia będzie przebiegała z uwzględnieniem wymogów osób ze szczególnymi potrzebami. Na etapie rekrutacji zostaną zidentyfikowane specjalne (szczególne) potrzeby uczestników.
LOKALIZACJA PROJEKTU	Sołectwo Mirów Nowy Sołectwo Mirów Stary Działanie realizowane w obszarze rewitalizacji
WŁASNOŚĆ DZIAŁKI, OBIEKTU	-
PODMIOTY REALIZUJĄCE PROJEKT	Gmina Mirów GOPS w Mirowie Rady sołeckie Organizacje pozarządowe
REALIZACJA CELU GPR	Wzmocnienie kapitału ludzkiego, aktywności i integracji społecznej oraz poprawa standardu usług społecznych
CHARAKTER PROJEKTU	społeczny
PROGNOZOWANE REZULTATY, SPOSÓB OCENY i ZAMIERZENIA W ODNIESIENIU DO CELÓW REWITALIZACJI	
PROGNOZOWANE REZULTATY	<u>Efekty:</u> <u>Wpływ/rozwiązanie problemów:</u> - integracja i aktywizacja mieszkańców z obszaru rewitalizacji i całej gminy
SPOSÓB OCENY I MIARY	- liczba inicjatyw społecznych w zakresie przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu osób starszych - 8 - liczba osób objętych przedsięwzięciem – wszyscy mieszkańcy obszaru rewitalizowanego, mieszkańcy gminy
HARMONOGRAM REALIZACJI PROJEKTU	
PRZEWIDYWANY TERMIN REALIZACJI	**2025-2030**
FINANSOWANIE	

SZACOWANA WARTOŚĆ PROJEKTU	**PRZEWIDYWANE ŹRÓDŁO FINANSOWANIA**
40000 zł	Środki z programu Fundusze Europejskie dla Mazowsza Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 Środki z programów rządowych Środki własne Gminy Mirów

PROJEKT 4	
Poprawa bezpieczeństwa drogowego w obszarze rewitalizacji	
OPIS PROJEKTU	
ZAKRES RZECZOWY PROJEKTU	1. Przebudowa i remont dróg gminnych – poprawa nawierzchni, poszerzenie jezdni, budowa poboczy: 1.1. Przebudowa drogi gminnej wewnętrznej w miejscowości Mirów Stary dz. nr ewid. 243 Realizacja zadania – 2025 **Szacunkowy koszt zadania – 131.801,49 zł** 1.2. Przebudowa drogi gminnej wewnętrznej w miejscowości Mirów Stary dz. nr ewid. 346 Realizacja zadania – 2025 **Szacunkowy koszt zadania – 306.321,25 zł** 1.3. Przebudowa drogi gminnej 400302W Mirów Stary-Osiny na odcinku 715m, dz. nr ewid. 359/2, 347 i 355 Realizacja zadania – 2026 **Szacunkowy koszt zadania – 349.000,00 zł** 2. Budowa chodników przy drogach oraz dróg dla rowerów Realizacja zadania – 2025-2030 **Szacunkowy koszt zadania – 450000 zł** 3. Budowa przystanków komunikacji publicznej Realizacja zadania – 2025-2030 **Szacunkowy koszt zadania – 60000 zł**
ZAPEWNIENIE DOSTĘPNOŚCI OSOBOM ZE SZCZEGÓLNYMI POTRZEBAMI	Realizacja zadania będzie uwzględniała zasady uniwersalnego projektowania, co umożliwi dostosowanie infrastruktury dla osób ze szczególnymi potrzebami.
LOKALIZACJA PROJEKTU	Sołectwo Mirów Nowy Sołectwo Mirów Stary

	Działanie realizowane w obszarze rewitalizacji
WŁASNOŚĆ DZIAŁKI, OBIEKTU	-
PODMIOTY REALIZUJĄCE PROJEKT	Gmina Mirów Powiat Szydłowiecki
REALIZACJA CELU GPR	Rewitalizacja niefunkcjonalnych przestrzeni publicznych w celu poprawy jakości życia mieszkańców
CHARAKTER PROJEKTU	społeczny funkcjonalno-przestrzenny techniczny
PROGNOZOWANE REZULTATY, SPOSÓB OCENY i ZAMIERZENIA W ODNIESIENIU DO CELÓW REWITALIZACJI	
PROGNOZOWANE REZULTATY	Efekty: Wpływ/rozwiązanie problemów: - poprawa dostępności terenu - poprawa jakości infrastruktury technicznej na obszarze rewitalizacji - wzrost komfortu życia mieszkańców
SPOSÓB OCENY I MIARY	- liczba km przebudowanych/wyremontowanych dróg - …… - liczba km wybudowanych chodników - …… - liczba km wybudowanych dróg dla rowerów - …… - liczba km wybudowanych przystanków - …… - liczba osób objętych przedsięwzięciem – wszyscy mieszkańcy obszaru rewitalizowanego, mieszkańcy gminy, turyści
HARMONOGRAM REALIZACJI PROJEKTU	
PRZEWIDYWANY TERMIN REALIZACJI	**2025-2030**
FINANSOWANIE	
SZACOWANA WARTOŚĆ PROJEKTU	**PRZEWIDYWANE ŹRÓDŁO FINANSOWANIA**
1297122,74	Środki z programu Fundusze Europejskie dla Mazowsza Środki z budżetu Województwa Mazowieckiego Środki z programów rządowych Środki własne Gminy Mirów

PROJEKT 5	
Modernizacja obiektów infrastruktury społecznej na obszarze rewitalizacji	
OPIS PROJEKTU	
ZAKRES RZECZOWY PROJEKTU	1. Zagospodarowanie terenu przy Szkole Podstawowej w Mirowie: - budowa siłowni terenowej i obiektów małej architektury służącej rekeracji, - budowa parkingu

	- modernizacja ogrodzenia Realizacja zadania – 2025-2030 **Szacunkowy koszt zadania – 1.000.000,00 zł** 2. Rozbudowa obiektów służących wypoczynkowi i rekreacji obok Urzędu Gminy w Mirowie: - budowa sceny widowiskowej w Mirowie Starym na terenie obok Urzędu Gminy Realizacja zadania – 2025-2030 **Szacunkowy koszt zadania – 350.000,00 zł**
ZAPEWNIENIE DOSTĘPNOŚCI OSOBOM ZE SZCZEGÓLNYMI POTRZEBAMI	Realizacja przedsięwzięcia będzie przebiegała z uwzględnieniem wymogów osób ze szczególnymi potrzebami. Na etapie rekrutacji zostaną zidentyfikowane specjalne (szczególne) potrzeby uczestników. Obiekty oraz lokalizacja, w których będą prowadzone zadania będą spełniać standardy dostępności architektonicznej.
LOKALIZACJA PROJEKTU	Sołectwo Mirów Nowy Sołectwo Mirów Stary Działanie realizowane w obszarze rewitalizacji
WŁASNOŚĆ DZIAŁKI, OBIEKTU	-
PODMIOTY REALIZUJĄCE PROJEKT	Gmina Mirów
REALIZACJA CELU GPR	Rewitalizacja niefunkcjonalnych przestrzeni publicznych w celu poprawy jakości życia mieszkańców Wzmocnienie kapitału ludzkiego, aktywności i integracji społecznej oraz poprawa standardu usług społecznych
CHARAKTER PROJEKTU	Społeczny Funkcjonalno-przestrzenny Techniczny
PROGNOZOWANE REZULTATY, SPOSÓB OCENY i ZAMIERZENIA W ODNIESIENIU DO CELÓW REWITALIZACJI	
PROGNOZOWANE REZULTATY	<u>Efekty:</u> <u>Wpływ/rozwiązanie problemów:</u> - zwiększenie atrakcyjności obszaru rewitalizacji - wzmocnienie funkcji społecznej przestrzeni publicznej w obszarze rewitalizacji - poprawa jakości życia mieszkańcow obszaru rewitalizacji oraz pozostałych - popraw dostępności mieszkańców do infrastruktury rekreacyjnej - poprawa oferty w dostępie do kultury, sportu
SPOSÓB OCENY I MIARY	-powierzhcnia zmodernizowanego terenu - liczba zmodernizowanych obiektów infrastruktury społecznej - …. - liczba osób objętych przedsięwzięciem – wszyscy mieszkańcy obszaru rewitalizowanego, mieszkańcy gminy, turyści

HARMONOGRAM REALIZACJI PROJEKTU	
PRZEWIDYWANY TERMIN REALIZACJI	**2025-2030**
FINANSOWANIE	
SZACOWANA WARTOŚĆ PROJEKTU	**PRZEWIDYWANE ŹRÓDŁO FINANSOWANIA**
1.350.000 zł	Środki z programu Fundusze Europejskie dla Mazowsza Środki z budżetu Województwa Mazowieckiego Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 Środki z programów rządowych Środki własne Gminy Mirów

POZOSTAŁE DOPUSZCZALNE PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE

1. **Poprawa organizacji komunikacji na terenie rewitalizacji** poprzez zwiększenie częstotliwości kursów, wprowadzenie nowych połączeń (wydłużanie istniejących połączeń itp.)
2. **Poprawa bezpieczeństwa na drogach powiatowych** poprzez remont infrastruktury drogowej oraz uzupełnienie infrastruktury okołodrogowej (chodniki, przejscia dla pieszych itp.)
3. **Rozwój sieci dróg dla rowerów oraz ścieżek dla pieszych** umożliwiajacych połączenie Mirowa z sąsiednimi miejscowościami i gminami (gmina Mirzec)
4. **Poprawa efektywności energetycznej budynków w obszarze rewitalizacji** poprzez popularyzację idei termomodernizacji budynków oraz wymiany źrodł ciepła na ekologiczne
5. **Przedsięwzięcia dedykowane osobom wykluczonym społecznie, osobom ze szczególnymi potrzebami, związane z reintegracją społeczną i zawodową.**
6. Działania z zakresu **aktywizacji społeczno-zawodowej mieszkańców**.
7. **Przedsięwzięcia poszerzające dostępność usług opiekuńczych** skierowanych do osób starszych i osób z niepełnosprawnościami.
8. **Działania wpierające integrację społeczną**, rozwijające zaangażowanie społeczne i lokalne inicjatywy oddolne.
9. Przedsięwzięcia z zakresu **oferty czasu wolnego**.
10. **Poprawa estetyki i funkcjonalności zagospodarowania terenu** przyczyniająca się do wzmocnienia funkcji wspólnotowych, integracyjnych przestrzeni publicznych (w tym także terenów zielonych, nieurządzonych skwerów itp.).
11. Budowa/przebudowa/rozbudowa/remont **sieci i podłączeń kanalizacyjnych** oraz **sieci wodociągowej** wraz z niezbędną infrastrukturą w terenach zabudowanych lub przeznaczonych pod zabudowę w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Mirów lub Planie Ogólnym Gminy lub w terenach gdzie wydano decyzję o warunkach zabudowy dla budowy obiektów przeznaczonych na stały lub czasowy pobyt ludzi oraz w terenach niezbudowanych ale w miejscach koniecznych celem doprowadzenia sieci do w/w obszarów.

12. **Budowa/przebudowa/rozbudowa/remont dróg należących do gminy wraz z infrastrukturą towarzyszącą** (m.in. oświetlenie, chodniki, drogi dla rowerów, ciągi dla pieszych).
13. **Budowa/przebudowa/rozbudowa/remont w tym kompleksowa termomodernizacja** (roboty docieplenioweе, wymiana instalacji, wykonanie instalacji OZE i inne) **budynków użyteczności publicznej** będących własnością gminy lub organizacji pożytku publicznego jak np. Ochotnicze Straże Pożarne.
14. **Zagospodarowanie terenów publicznych**, będących własnością gminy lub będących w jej zarządzie poprzez budowę infrastruktury sportowo-rekreacyjno-wypoczynkowej

6. HARMONOGRAM REALIZACJI PRZEDSIĘWZIĘĆ GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI DLA GMINY MIRÓW

Projekt rewitalizacyjny	Zadanie	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Kompleksowe wsparcie społeczne rodzin z obszaru rewitalizacji	Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu rodzin mieszkających na obszarze rewitalizacji – zadanie ciągłe						
	Przeciwdziałanie zjawisku przemocy domowej – zadanie ciągłe						
	Wspieranie działalności środowisk wzajemnej pomocy – zadanie ciągłe						
Wzbogacenie oferty w dostępie do edukacji, kultury, sportu oraz wspieranie działań z zakresu organizacji czasu wolnego dzieci, młodzieży i całych rodzin na obszarze rewitalizacji	Budowa obiektów małej infrastruktury						
	Wzbogacenie kalendarza imprez gminnych						
	Wzmocnienie roli trzeciego sektora w uczestnictwie w kulturze i organizacji czasu wolnego mieszkańców obszaru rewitalizacji						
Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób starszych, organizacja pomocy sąsiedzkiej	Popularyzacja inicjatyw społecznych integrujących mieszkańców – zadanie ciągłe						
	Popularyzacja pomocy sąsiedzkiej i wolontariatu – zadanie ciągłe						
Poprawa bezpieczeństwa drogowego w obszarze rewitalizacji	Przebudowa i remont dróg gminnych – poprawa nawierzchni, poszerzenie jezdni, budowa poboczy: Przebudowa drogi gminnej wewnętrznej w miejscowości Mirów Stary dz. nr ewid. 243						
	Przebudowa i remont dróg gminnych – poprawa nawierzchni, poszerzenie jezdni, budowa poboczy: Przebudowa drogi gminnej wewnętrznej w miejscowości Mirów Stary dz. nr ewid. 346						
	Przebudowa i remont dróg gminnych – poprawa nawierzchni, poszerzenie jezdni, budowa poboczy:						

	Przebudowa drogi gminnej 400302W Mirów Stary-Osiny na odcinku 715m, dz. nr ewid. 359/2, 347 i 355						
	Budowa chodników przy drogach: i dróg dla rowerów						
	Budowa przystanków komunikacji publicznej						
Modernizacja obiektów infrastruktury społecznej na obszarze rewitalizacji	Zagospodarowanie terenu przy Szkole Podstawowej w Mirowie: - budowa siłowni terenowej i obiektów małej architektury służącej rekeracji, - budowa parkingu - modernizacja ogrodzenia						
	Rozbudowa obiektów służących wypoczynkowi i rekreacji obok Urzędu Gminy w Mirowie: - budowa sceny widowiskowej w Mirowie Starym na terenie obok Urzędu Gminy						

7. KOMPLEMENTARNOŚĆ GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI GMINY MIRÓW

Program rewitalizacji - złożony z wielu różnorodnych projektów - jest konstrukcją warunkującą osiągnięcie kompleksowej interwencji na danym obszarze. Komplementarność pomiędzy poszczególnymi projektami/przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi skutkować będzie efektywniejszym wykorzystaniem środków finansowych przeznaczanych na rewitalizację. Ważne są również efekty oddziaływania planowanych projektów na zdiagnozowaną sytuację kryzysową.

7.1. KOMPLEMENTARNOŚĆ PRZESTRZENNA

Komplementarność przestrzenna oznacza konieczność uwzględnienia wzajemnych powiązań pomiędzy projektami rewitalizacyjnymi, realizowanymi w obszarze rewitalizacji i poza nim (ale oddziałujących na obszar) i zagwarantowanie nie przenoszenia problemów na inne obszary oraz prowadzenia do niepożądanych efektów społecznych.
Założenia komplementarności przestrzennej na terenie gminy:
przedsięwzięcia główne programu rewitalizacji będą podejmowane na wyznaczonym obszarze rewitalizacji:

- działania rewitalizacyjne zapewniają kompleksowość podejścia do obszaru, gwarantują: poprawę warunków życia mieszkańców, poprawę funkcjonalności oraz estetyki przestrzeni, jak również zapewniają tworzenie warunków do aktywności gospodarczej w różnych sferach działalności
- działania podejmowane poza obszarem rewitalizacji będą wpisywać się w założenia programu rewitalizacji i będą stanowić kompleksowe rozwiązanie danego problemu w gminie
- działania rewitalizacyjne zakładają wykorzystanie lokalnych potencjałów, np. istniejącej infrastruktury kulturalnej i rekreacyjnej, czy wykorzystanie terenów poprzemysłowych zlokalizowanych na obszarze rewitalizacji
- pomiędzy działaniami przewidzianymi w programie zachodzi efekt synergii, działania nie rozwiązują problemów cząstkowych - często dotyczą kilku sfer problemowych.
- podejmowanie działań w tym obszarze powinno przynieść pozytywne skutki dla mieszkańców nie tylko obszaru rewitalizowanego, ale też dla innych mieszkańców gminy oraz powinno mieć wpływ na jej ogólny rozwój.

7.2. KOMPLEMENTARNOŚĆ PROBLEMOWA

Komplementarność problemowa oznacza konieczność realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych, które będą wzajemnie się dopełniały tematycznie, sprawiając, że program rewitalizacji będzie oddziaływał we wszystkich niezbędnych aspektach (społecznym, gospodarczym, przestrzenno-funkcjonalnym, technicznym, środowiskowym) oraz takich, które będą przeciwdziałać fragmentaryzacji działań.

Podejmowane przedsięwzięcia w obszarze rewitalizacji w gminie Mirówsą powiązane ze strategicznymi decyzjami Gminy Mirów na innych polach, zawartymi w innych dokumentach strategicznych. Komplementarność problemową zapewni ponadto:

- zaplanowanie działań, w taki sposób aby jednostkowo się dopełniały i odpowiadały na potrzeby mieszkańców i oddziaływały na sfery problemowe kompleksowo
- zaplanowanie działań z zakresu wzrostu aktywności gospodarczej, społecznej oraz poprawy jakości życia mieszkańców
- zaplanowanie projektów o charakterze infrastrukturalnym, przestrzennym (wykorzystującym zasoby gminy)
- zaplanowanie projektów o charakterze „miękkim" oraz organizacyjnym.

Tabela 16. Komplementarność pomiędzy projektami priorytetowymi w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Mirów na lata 2024-2030

PROJEKTY PRIORYTETOWE	KOMPLEMENTARNE PROJEKTY
Projekt 1. Kompleksowe wsparcie społeczne rodzin z obszaru rewitalizacji	Projekty priorytetowe: 2, 3, 4, 5
Projekt 2. Wzbogacenie oferty w dostępie do edukacji, kultury, sportu oraz wspieranie działań z zakresu organizacji czasu wolnego dzieci, młodzieży i całych rodzin na obszarze rewitalizacji	Projekty priorytetowe: 3, 5
Projekt 3. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób starszych, organizacja pomocy sąsiedzkiej	Projekty priorytetowe: 1, 5
Projekt 4. Poprawa bezpieczeństwa drogowego w obszarze rewitalizacji	Projekt priorytetowy: 1
Projekt 5. Modernizacja obiektów infrastruktury społecznej na obszarze rewitalizacji	Projekty priorytetowe: 1, 2

7.3. KOMPLEMENTARNOŚĆ PROCEDURALNO-INSTYRTUCJONALNA

Komplementarność proceduralno-instytucjonalna to zasada zaprojektowania systemu zarządzania programem rewitalizacji (w przyjętym przez gminę systemie zarządzania w ogóle), który zapewni efektywne współdziałanie różnych instytucji oraz wzajemne uzupełnianie się i spójność procedur. Zaprojektowany w programie rewitalizacji system wdrażania irealizacji działań został osadzony w systemie zarządzania rozwojem gminy. Zapewnienie komplementarności działań zawartych w programie rewitalizacji ma odbywać się poprzez:

- podejmowanie kompleksowych działań poszczególnych referatów Urzędu Gminy oraz wyznaczonego pełnomocnika realizacji systemu konsultacji społecznych, wdrażania i realizacji działań
- współpracę Urzędu Gminy z jednostkami samorządowymi (m.in. GOPS, biblioteka)
- zapewnienie szerokiego współudziału różnych interesariuszy - lokalnej społeczności, podmiotów realizujących zadania – w procesie tworzenia i realizacji programu, m.in. poprzez działania Public Relations

- skoordynowanie terminów składania wniosków i wyboru projektów w ramach powiązanych ze sobą działań w poszczególnych przedsięwzięciach rewitalizacyjnych
- prowadzenie działań monitorujących oraz ewaluacji wdrażania programu rewitalizacji według harmonogramu.

7.4. KOMPLEMENTARNOŚĆ ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Mirów na lata 2024-2030 charakteryzuje się komplementarnością w zakresie źródeł finansowania. Dla poszczególnych przedsięwzięć podstawowych ujętych w GPR wykazano przewidywane źródła finansowania (rozdział 5), przewidziano przy tym możliwość wykorzystania następujących rodzajów źródeł:

- publicznych środków wspólnotowych (m.in. Europejskich Fundusze Strukturalne i Inwestycyjne: EFRR, EFS+ i Fundusz Spójności, w ramach Funduszy Europejskich dla Mazowsza i krajowych Programów Operacyjnych
- publicznych środków krajowych - istniejących instrumentów i źródeł (poprzez terytorialne profilowanie - ukierunkowywanie na obszary zdegradowane istniejących instrumentów różnych polityk dotyczących m.in.: wykluczenia społecznego, edukacji, infrastruktury, środowiska, kultury, zabytków, mieszkalnictwa itd.) oraz sukcesywnie tworzonych nowych (w tym obejmujących instrumenty inżynierii finansowej);
- prywatnych, m.in. poprzez tworzenie zachęt do inwestowania na obszarach zdegradowanych.

W pierwszej kolejności gmina zakłada wykorzystanie zewnętrznych źródeł finansowania, w tym funduszy europejskich dedykowanych rewitalizacji. W trakcie trwania programu planuje się także prowadzenie działań edukacyjno-informacyjnych dla różnych podmiotów, w tym sektora społecznego i gospodarczego z zakresu możliwości włączenia się w proces rewitalizacji. W ramach dbałości o zróżnicowanie źródeł finansowania dla poszczególnych projektów, gmina wdrażając GPR, będzie starała się także pozyskać partnerów partycypujących w kosztach realizacji działań i projektów służących wyprowadzaniu obszaru ze stanu kryzysowego, m.in. poprzez współpracę z różnymi podmiotami.

7.5. KOMPLEMENTARNOŚĆ MIĘDZYOKRESOWA

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Mirów na lata 2024-2030 zachowuje ciągłość programową procesu rewitalizacji z Programem Rewitalizacji Gminy Mirów na lata 2016-2020 przyjętym Uchwałą nr XXXII/191/2017 Rada Gminy Mirów z dnia 24 lipca 2017r. oraz z przedsięwzięciami podejmowanymi na terenie gminy w poprzednim okresie programowania. Wnioski z prowadzonych i ukończonych na terenie gminy Mirów działań rewitalizacyjnych pozwolą na bardziej efektywne wykorzystanie środków i możliwości w obecnej perspektywie finansowej.

Działania zawarte w GPR są dla gminy Mirów zadaniami ważnymi i potrzebnymi, ich realizacja warunkuje wieloaspektowy rozwój. Dlatego zadania są również wpisane w obowiązujące dokumenty rozwojowe gminy. Ze względu na zakres prac i przewidywane koszty, zadania mogą być realizowane etapami.

Projekty planowane do realizacji w obecnym GPR są uzupełnieniem i kontynuacją projektów realizowanych na terenie gminy:

- Rozbudowa Gminnej Biblioteki Publicznej w Mirowie - kwota702059,90, całość z budżeru Gminy, r ealizacja projektu poprawiła jakość życia społecznosci loklanje poprzez stworzneie miejsca rozowju edukacji, nauki i kultury, w którym dzieci i młodzież mogą spędzać czas wolny, odrabiać lekcje itp.
- Modernizacja świetlicy wiejskiej w Mirowie Nowym - kwota 10000 zł, całość z Funduszu SołeckiegoDzięki realizacji przedsiewzięcia podwyższono jakość świadczonych usług oraz rozszerzono możliwości działania świetlicy
- Wyremontowane pomieszczania służą dodatkowym grupom odbiorców, służąc jako miejscae aktywizacji, edukacji i integracji wszystkich grup wiekowych
- Modernizacja kotłowni oraz instalacji CO w obiektach użyteczności publicznej na terenie Gminy Mirów (kwota 1 705 300,00, dofinansowanie 1 620 000 zł, źródło dofinansowania Polski Ład (zmiana nazwy zadania oraz jego podział na 2 części, część 2 poniżej). Zmodernizowana infrastruktura pozwoli na realizację zadań społecznych, służących aktywizacji i integracji lokalnej społeczności, zaplanowanych w ramach GPR
- Budowa Indywidualnych źródeł ciepła zeroemisyjnego oraz montaż OZE w budynkach świetlic gminnych oraz Gminnej Biblioteki Publicznej z terenu Gminy Mirów (kwota 798 270,00 zł, dofinansowanie 758 356,50 zł, źródło dofinansowania Polski Ład).
- Budowa nowego budynku klubowego przy boisku GLUKS Gryfia Mirów (kwota2 595 607,50 zł, dofinansowanie 2 336 046,75 zł, źródło dofinansowania Polski Ład. Docelowo z obiektu będą korzystać organizacje sportowe działające na terenie gminy Mirów. Znajdą się w nim pomieszczenia socjalne, świetlica oraz siłownia. Dzięki odnawialnym źródłom energii obiekt będzie samowystarczalny energetycznie
- Modernizacja i rozbudowa oświetlenia ulicznego na terenie gminy Mirów (825096,27 zł, dofinansowanie 746586,67 zł, źródło dofinansowania Polski Ład
- Organizacja zajęć związanych z tradycją i kulturą ludową przez mieszkańców Mirowa, Mirowa Nowego oraz Mirowa Starego w świetlicach gminnych poprzez zakup wyposażenia do organizacji tych zajęć (kwota 63.337,40 zł, dofinansowa100% w ramach Funduszu Sołeckiego)
- Zorganizowanie miejsca spotkań i rekreacji dla mieszkańców sołectwa Mirów Nowy oraz Mirów Stary poprzez budowe małej infrastruktury przy świetlicach wiejskich (kwota 36.190,39 zł, dofinansowa100% w ramach Funduszu Sołeckiego)
- Regionalne partnerstwo samorządów Mazowsza dla aktywizacji społeczeństwa informacyjnego w zakresie e-administracji i geoinformacji (kwota 56 610,50 zł, dofinansowanie 14645,71 zł źródło dofinansowania Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego.

Zadania wpisane do GPR, związane z rozbudowi modernizacją infrastruktury wodno-kanalizacyjnej oraz infrastruktury drogowej i okołodrogowejwpisują się także w stały rozwój tych elementów infrastruktury w gminie Mirów.

8. SYSTEM WDRAŻANIA GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI

UWARUNKOWANIA PRAWNE

Ramy prawne wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Mirów na lata 2024-2030 wyznaczane są na podstawie następujących reżimów prawnych:

- system prawa wspólnotowego – akty prawa regulujące:
- politykę regionalną Unii Europejskiej i zarządzanie funduszami strukturalnymi,
- zasady konkurencji i pomoc publiczną – zasady udzielania pomocy publicznej oraz zasady udzielania pomocy de minimis określone w Rozporządzeniu Komisji (WE) nr 1998/2006 z dnia 15 grudnia 2006r. w sprawie zastosowania art. 87 i art. 88 Traktatu do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L 379 z 28.12.2006r.)
- system prawa krajowego – ustawy i rozporządzenia regulujące:
- funkcjonowanie gminy, jako jednostki samorządu terytorialnego – ustawa z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych (tj. Dz. U. 2022 poz. 1634 ze zm.), ustawa z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. 2024 poz. 1465), ustawa z dnia 11 września 2019r. Prawo zamówień publicznych (tj. Dz. U. 2022 poz. 1710),
- formy zarządzania funduszami strukturalnymi na poziomie krajowym
- system prawa miejscowego:
- uchwały organu stanowiącego sankcjonujące działania rewitalizacyjne,
- zarządzenia organu wykonawczego ustanawiające ramy organizacyjne wdrażania działań rewitalizacyjnych.

UWARUNKOWANIA INSTYTUCJONALNO-ORGANIZACYJNE

Instytucją odpowiedzialną za wdrażanie programu będzie gmina Mirów, do której zadań będzie należeć:

- opracowywanie i składanie wniosków o dofinansowanie planowanych inwestycji zawartych w niniejszym Programie,
- realizacja działań przewidzianych w Programie w zakresie przygotowywania: dokumentacji przetargowej i przetargów, analiz, kosztorysów i studiów wykonalności, dokumentacji bieżącej, nadzoru nad wykonawcą pod kątem terminowości i jakości wykonywania zleconych inwestycji,
- informacja o współfinansowaniu inwestycji z funduszy Unii Europejskiej.

Funkcję instytucji zarządzającej i koordynującej realizację Gminnego Programu Rewitalizacji będzie pełnić Urząd Gminy Mirów poprzez wyznaczonego Pełnomocnika ds. Rewitalizacji, a zadania wynikające z GPR będą realizowane w zależności od ich zakresu przez pracowników mających zadania w zakresie czynności. Do zadań Pełnomocnika ds. Rewitalizacji należy bieżąca współpraca z podmiotem zewnętrznym opracowującym GPR, rekomendowanie go Radzie Gminy oraz prowadzenie monitoringu (przyjmowanie wniosków, kontrola formalna wniosków) wdrażania poszczególnych projektów.

Projekty zgłoszone do Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Mirów będą realizowane i wdrażane w określonej hierarchii zadań, zależnie od postanowień Rada Gminy Mirów, które

są m.in. związanie z uregulowaniami budżetowymi (zachowaniem płynności finansowej gminy) oraz terminami narzucanymi przez Instytucje sterujące i zarządzające programami. Każdy projekt umieszczony w GPR będzie realizowany w oparciu o harmonogram zadaniowo-czasowy.
Zakończone projekty zostaną przekazane do monitorowania ich efektywności i skutków przez okres minimum 5 lat od chwili przekazania inwestycji do użytkowania.
Jednostką bezpośrednio odpowiadającą za wdrażanie Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Mirów na lata 2024-2030 będzie Wójt Gminy.
Ustawa o rewitalizacji wskazuje, że jednym z najważniejszych narzędzi realizacji programu rewitalizacji, zapewniających jego uspołecznienie oraz komplementarność, jest Komitet Rewitalizacji. W gminie zostanie podjęta uchwała Rada Gminy Mirów w sprawie zasad powoływania „Komitetu Rewitalizacji" dla Gminy Mirów i ustanowienia jego regulaminu. Komitet wspiera działania Wójta Gminy w obszarze rewitalizacji, stanowi forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami gminy, atakże sprawuje funkcje opiniodawczo-doradczą w sprawach związanych z przygotowaniem, opracowaniem i wdrażaniem Programu oraz oceną przebiegu procesu rewitalizacji na wyznaczonym obszarze gminy Mirów. Regulamin zapewnia udział w pracach Komitetu szerokiej reprezentacji społecznej (interesariuszy procesu rewitalizacji). Członków Komitetu powołuje Wójt gminy w drodze Zarządzenia - mogą nimi być osoby na stałe lub czasowo zameldowane na terenie gminy. Wg regulaminu, w skład Komitetu wchodzić może nie mniej niż 10 i nie więcej niż 14 członków.
Kadencja Komitetu Rewitalizacji trwa od powołania do czasu zakończenia procesu rewitalizacji przewidzianego na lata 2024-2030.

8.1. SYSTEM REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI

Prace nad Programem rozpoczęto od podjęcia uchwały w sprawie przystąpienia do opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Mirów na lata 2024-2030.

Rysunek 11. Schemat procesu tworzenia i wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Mirów na lata 2024-2030 (opracowanie własne)

ETAPY REALIZACJI PROGRAMU REWITALIZACJI
Przygotowanie do sporządzania gminnego programu rewitalizacji
Sporządzenie projektu gminnego programu rewitalizacji
Konsultacje społeczne gminnego programu rewitalizacji
Opiniowanie projektu gminnego programu rewitalizacji
Wprowadzenie w programie zmian wynikających z przeprowadzonych konsultacji społecznych oraz uzyskanych opinii
Uchwalenie gminnego programu rewitalizacji
Realizacja gminnego programu rewitalizacji

Projekty zawarte w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Mirów na lata 2024-2030 będą realizowane zależnie od postanowień Rada Gminy Mirów (decyzja o zaangażowaniu środków gminy w ramach uchwały budżetowej, której bieżąca realizacja należy do organu

wykonawczego tj. Wójta Gminy). Terminy realizacji projektów mogą także być uzależnione od możliwości pozyskania środków zewnętrznych.

We wdrażaniu programu rewitalizacji przyjmuje się zasady:

- partnerstwa, czyli współpracy poszczególnych instytucji samorządowych, organizacji społecznych, przedstawicieli mieszkańców, przedsiębiorców
- partycypacji społecznej - zakładającą prowadzenie dialogu społecznego pomiędzy różnymi podmiotami na terenie gminy, w zakresie wdrażania programu rewitalizacji.

Współpraca podmiotów powinna dotyczy w szczególności:

- kompleksowego podejścia do rozwiązywania problemów zdiagnozowanych w programie rewitalizacji poprzez zapewnienie trwałej sieci partnerstwa na rzecz rozwoju gminy
- prowadzenia dialogu społecznego pomiędzy różnymi podmiotami w zakresie przedsięwzięć rewitalizacyjnych i ich komplementarności,
- tworzenia warunków sprzyjających wdrażaniu programu rewitalizacji,
- możliwości kojarzenia partnerów do wspólnych przedsięwzięć oraz projektów, poprzez tworzenie płaszczyzny i podstaw wymiany pomysłów, potencjału i potrzeb,
- poprawy skuteczności działania podmiotów zaangażowanych w procesy rewitalizacyjne w gminie poprzez wymianę doświadczeń i informacji,
- prowadzenia badań i analiz w zakresie zmian społeczno-gospodarczych w gminie, które są rezultatem prowadzonych działań rewitalizacyjnych,
- prowadzenie rozwiązań zapobiegających sytuacjom kryzysowym o charakterze społeczno-gospodarczym.

Projekt Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Mirów na lata 2024-2030 będzie opiniowany w trybie ustawy o rewitalizacji (tj. Dz. U. 2024 poz.278.) oraz w trybie ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. 2024, poz. 1112).

Rysunek 12. Schemat opiniowania projektu programu rewitalizacji (opracowanie własne)

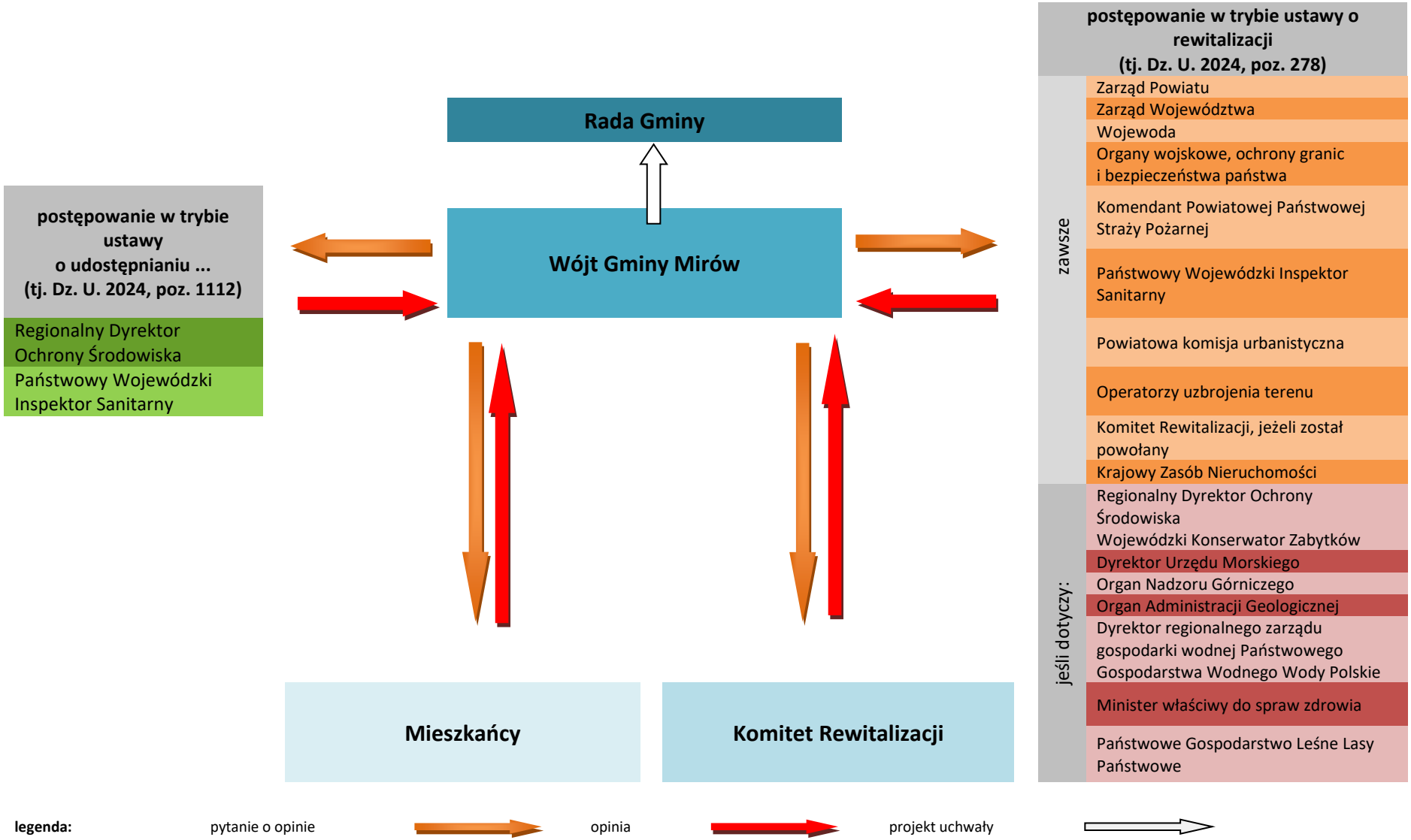

8.2. REALIZACJA RZECZOWA I FINANSOWA

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Mirów na lata 2024-2030 będzie realizowany za pomocą zadań inwestycyjnych oraz projektów gospodarczych i społecznych. Katalog inwestycji rewitalizacyjnych realizowany będzie głównie przez Gminę Miróworaz jego jednostki organizacyjne, przewiduje się również udział partnerów.
Zadania i projekty inwestycyjne realizowane w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji będą finansowane z różnorodnych środków:
- polityki spójności UE w ramach EFRR, EFS, Funduszu Spójności – z wykluczeniem ryzyka podwójnego finansowania,
- polityk instrumentów krajowych (programy rządowe, krajowe i regionlne fundusze ochrony środowiska),
- własnych gminy (budżet gminy),
- prywatnych innych publicznych źródeł finansowania

Za rzeczową realizację projektów gminnych odpowiadać Urząd Gminy Mirów. Podmioty zaangażowane we wdrażanie zadań przewidzianych w Gminnym Programie Rewitalizacji będą odpowiedzialne za właściwe sobie części infrastruktury powstałej w wyniku ich realizacji. Dotyczy to głównie jednostek budżetowych (organizacyjnych) gminy Mirów, których odpowiedzialność obejmować będzie współpracę przy realizacji zadań, udostępnianie obiektów/nieruchomości na czas realizacji działań, wykonywanie zarządu nad obiektami w imieniu gminy, organizowanie i nadzór nad podejmowanymi inicjatywami, itp. Właścicielem infrastruktury po zakończeniu realizacji projektu pozostanie jej obecny właściciel –gmina Mirów.

8.3. ŚRODOWISKOWE UWARUNKOWANIA REALIZACJI INWESTYCJI PRZEWIDZIANYCH W GMINNYM PROGRAMIE REWITALIZACJI GMINY MIRÓW

Obszar gminy Mirówobjęty został różnymi formami ochrony przyrody i z tego względu realizacja działań przewidzianych w GPR będzie wymagała bezwzględnego respektowania rygorów ochronnych określonych przepisami prawa dla poszczególnych obszarów cennych przyrodniczo oraz zachowania szczególnej ostrożności dla eliminacji ewentualnego negatywnego oddziaływania na środowisko przyrodnicze lub społeczne. Ze względu na charakter iskalę planowanych działań nie przewiduje się wystąpienia zagrożeń dla środowiska naturalnego oraz zdrowia i życia ludzi.
Obszar, na którym prowadzone będą działania inwestycyjne nie wykracza poza granice administracyjne gminy Mirów (nie zachodzi ryzyko oddziaływania transgranicznego). Przedsięwzięcia będą realizowane głównie na terenie zainwestowanym.

Tabela 17. Proponowane środki i zalecenia niwelujące ewentualne niekorzystne oddziaływania na środowisko przyrodnicze (opracowanie własne)

ELEMENT ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO	ŚRODKI/ZALECENIA
Zdrowie ludzi	– oznakowanie obszarów, gdzie prowadzone będą prace budowlane w celu zwiększenia bezpieczeństwa ludzi podczas wykonywania tych prac – stosowanie sprawnego technicznie sprzętu oraz bezwzględne przestrzeganie przepisów BHP – ograniczanie czasu pracy maszyn budowlanych do niezbędnego minimum w celu zmniejszenia emisji spalin oraz hałasu, praca w dzień – stosowanie systemów zabezpieczających rusztowania oraz maszyny i urządzenia podczas remontów i innych prac budowlanych (przepisy bhp), ograniczające jednocześnie uciążliwości przez nie wywoływane – przestrzeganie prawidłowej gospodarki odpadami i odbioru odpadów zawierających azbest
Świat zwierząt	– prowadzenie prac budowlanych i modernizacyjnych w możliwie najkrótszym czasie – termomodernizacja budynków dotyczyć będzie obiektów już istniejących. Elementem podstawowym przed przystąpieniem do prac jest ekspertyza ornitologa i chiropterologa stwierdzająca obecność ptaków i nietoperzy lub ich brak w danym obiekcie. Większość ptaków gniazdujących w budynkach, a także wszystkie nietoperze w Polsce objęte są ścisłą ochroną gatunkową. W sytuacji stwierdzenia obecności ptaków czy nietoperzy, należy dostosować terminy i sposób wykonywania prac do okresów lęgu, rozrodu lub hibernacji ptaków i nietoperzy, zabezpieczając z wyprzedzeniem szczeliny przed zajęciem ich przez ptaki i nietoperze. Podczas prowadzenia prac inwestycyjnych w takich budynkach należy uzyskać (przed rozpoczęciem prac) zezwolenie, o którym mowa w art. 56 ustawy z dnia 16 kwietnia 2014r. o ochronie przyrody (tj. Dz. U. 2022 poz. 916 ze zm.). Po zakończeniu prac umożliwić im dalsze gniazdowanie lub zapewnić siedliska zastępcze
Świat roślin	– wprowadzanie nowych obszarów zieleni urządzonej, dostosowanej do warunków siedliskowych oraz nawiązującej do otoczenia – zachowanie wysokiej kultury prowadzenia robót budowlanych, z poszanowaniem wymagań ochrony środowiska

	– prowadzenie ręcznych wykopów wsąsiedztwie systemów korzeniowych w czasie wykonywania prac budowlanych – zabezpieczenie pni drzew narażonych na otarcia ze strony sprzętu budowlanego (np. włókniny i obudowy drewniane) – maksymalnie ograniczenie rozmiarów placów budowy
Wody powierzchniowe i podziemne	– zabezpieczenie placów budowy (skład materiałów, odpadów) w sposób zapobiegający kontaktowi z wodami opadowymi i gruntowymi – zbieranie w sposób selektywny powstających odpadów i gromadzenie ich czasowo do momentu wywozu na składowisko odpadów lub do innego zagospodarowania – kontrola szczelności instalacji paliwowych pojazdów i maszyn wykorzystywanych w czasie prac budowlanych celem zapobieżenia możliwości miejscowego skażenia środowiska gruntowego substancjami ropopochodnymi – zapewnienie zaplecza socjalnego oraz przenośnych toalet dla pracowników budowy oraz regularne opróżniane toalet z wykorzystaniem samochodów asenizacyjnych wyposażonych w odpowiedni sprzęt – zachowanie szczególnej ostrożności w czasie prowadzenia prac w sąsiedztwie cieków i zbiorników wodnych. Według map zagrożenia powodziowego i map ryzyka powodziowego, opublikowanych na stronie internetowej Hydroportalu (http://mapy.isok.gov.pl/imap_kzgw), obszar gminy Mirów częściowo znajduje się w granicach obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, gdzie ryzyko wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (1%) oraz ryzyko wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat (10%). Inwestycje zlokalizowane w obszarze szczególnego zagrożenia powodzią wymagać będą uzyskania decyzji odpowiedniego zarządu RZGW.
Jakość powietrza	– zachowanie wysokiej kultury prowadzenia robót w szczególności poprzez: systematycznie sprzątanie placów budowy, zraszanie wodą placów budowy (zależnie od potrzeb), ograniczenie do minimum czasu pracy silników spalinowych maszyn i samochodów budowy, stosowanie osłon na urządzenia, maszyny i pojazdy, ograniczające pylenie – promowanie ruchu rowerowego i pieszego poprzez zapewnienie atrakcyjnych i bezpiecznych warunków ruchu dla niezmotoryzowanych, w tym infrastruktury rowerowej, zgodnej z wojewódzkimi standardami infrastruktury rowerowej

Powierzchnia ziemi	– przemyślany wybór lokalizacji inwestycji, ponieważ skala wywoływanych przekształceń środowiska zależeć będzie w znacznym stopniu od lokalnych uwarunkowań – na obszarze objętym projektem nie prowadzono obserwacji pod kątem zagrożeń ruchami masowymi ziemi, ewentualne obawy o niestabilność podłoża gruntowego należy wyjaśnić w przypadku zaistnienia takiej konieczności - na podstawie ustawy z dnia 7 lipca 1994r. Prawo budowlane (tj. Dz. U. 2024, poz. 725) - poprzedzenie sporządzenia projektu budowlanego badaniami geotechnicznymi lub geologiczno-inżynierskimi i uwzględnienie ich w dokumentacji budowlanej – przed rozpoczęciem prac ziemnych należy zebrać warstwę gleby (humus), a po zakończeniu prac rozplantować go na powierzchni terenu – przestrzeganie prawidłowej gospodarki odpadami i odbioru odpadów zawierających azbest – w przypadku lokalizacji inwestycji w pobliżu szlaków komunikacyjnych i jakichkolwiek ingerencji w pas drogowy konieczne są odpowiednie uzgodnienia z zarządzającym
Krajobraz	– zintegrowanie nowych przedsięwzięć inwestycyjnych z istniejącą rzeźbą terenu – nie wprowadzenie elementów dysharmonizujacych w chronionym krajobrazie
Klimat	– ograniczanie czasu pracy maszyn budowlanych do niezbędnego minimum celem ograniczenia emisji spalin – stosowanie nowoczesnego (o niskich parametrach emisji zanieczyszczeń) i sprawnego technicznie sprzętu – utrzymanie zieleni na terenach zurbanizowanych
Zabytki i dobra materialne	– zachowanie harmonii z istniejącym krajobrazem i historycznym układem przestrzennym, odpowiednie wyeksponowanie obiektów zabytkowych o wysokich wartościach artystycznych, historycznych i kulturowych – prace budowlane i remontowe wykonane powinny być w uzgodnieniu z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków

Realizacja poszczególnych inwestycji na obszarze rewitalizacji powinna uwzględniać uwarunkowania zewnętrzne dotyczące zagospodarowania przestrzennego. Prace budowlane powinny zostać wykonane pod nadzorem archeologicznym i Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków (jeśli inwestycja dotyczy budynku zabytkowego lub znajduje się w rejonie zainteresowania archeologicznego), w uzgodnieniu z Regionalną Dyrekcją Ochrony Środowiska i Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym.

8.4. KOMITET REWITALIZACJI

Art. 7 ustawy o rewitalizacji określa procedury powoływania Komitetu Rewitalizacji wraz z określeniem zasad jego funkcjonowania. Komitet Rewitalizacji stanowi forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami gminy w sprawach dotyczących przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji oraz pełni funkcję opiniodawczo-doradczą Wójta.
Rola Komitetu Rewitalizacji jest znacząca w procesie rewitalizacji w związku z akcentowanym w ustawie partycypacyjnym charakterze działań rewitalizacyjnych.
Stanowisko Komitetu Rewitalizacji nie jest wiążące dla organu gminy, a jego uzyskanie nie jest obligatoryjne. Zgodnie z treścią art. 17 ust. 2 pkt 4 lit. a tiret dziewiąty ustawy o rewitalizacji, Komitet Rewitalizacji opiniuje projekt gminnego programu rewitalizacji, jeżeli został powołany przed jego uchwaleniem. Zasady funkcjonowania Komitetu Rewitalizacji w drodze uchwały określa Rada Gminy przed uchwaleniem gminnego programu rewitalizacji albo w terminie nie dłuższym niż 3 miesiące, licząc od dnia jego uchwalenia. Podjęcie uchwały jest poprzedzone konsultacjami społecznymi. Uchwała nie stanowi aktu prawa miejscowego. Następnie Wójt Gminy Mirów po podjęciu przez Radę Gminy uchwały powołuje, w drodze zarządzenia, Komitet Rewitalizacji.

9.5. SPECJALNA STREFA REWITALIZACJI

Zgodnie z art. 25 ust. 1 ustawy o rewitalizacji, na wniosek Wójta Gminy Mirów, Rada Gminy podejmuje uchwałę w sprawie ustanowienia na obszarze rewitalizacji Specjalnej Strefy Rewitalizacji. Wniosek o ustanowienie Strefy składa się po uchwaleniu gminnego programu rewitalizacji i zgodnie z jego ustaleniami. Specjalna strefa rewitalizacji ustanawiana jest na obszarze rewitalizacji przez Radę Gminy na okres maksymalnie 10 lat. Jej wprowadzenie pozwala na uproszczenie procedur administracyjnych związanych z realizacją Gminnego Programu Rewitalizacji oraz korzystanie ze szczególnych udogodnień ispecjalnych procesów. Dla wyznaczonego obszaru rewitalizacji, bądź jego części nie przewiduje się utworzenia Specjalnej Strefy Rewitalizacji i zastosowania instrumentów prawnych dedykowanych Strefie. Dla obszaru rewitalizacji w gminie Mirów nie planuje się utworzenia specjalnej strefy rewitalizacji w celu realizacji planowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

8.6. NIEZBĘDNAE ZMIANY W UCHWAŁACH

8.6.1. Uchwały, o których mowa w art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2021 roku o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i zmianie Kodeksu cywilnego

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Mirów na lata 2024-2030 nie przewiduje konieczności wprowadzenia zmian w uchwałach, o których mowa w art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2021 roku o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminnym i o zmianie Kodeksu cywilnego.

8.6.2. Plan ogólny gminy

Na dzień przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Mirów nie posiada opracowanego planu ogólnego.

8.6.3. Miejscowy plan zagospodarownia przestrzennego

Nie przewiduje się wprowadzenia zmian w obowiązującym Miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego obszaru Miasta Mirówna dzień przyjęcia Gminnego Program Rewitalizacji Gminy Mirów na lata 2024-2030.

8.7. HARMONOGRAM PRZYGOTOWANIA I WDRAŻANIA GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI GMINY MIRÓW

Okres obowiązywania GPR przewidziano do końca 2030 roku. Harmonogram obejmuje szczegółowe przedstawienie prac przygotowawczych w celu opracowania i przyjęcia GPR

DATA	RODZAJ DZIAŁANIA
10 styczeń 2024 - 31 marzec 2024	Konsultacje społeczne - Ankiety na potrzeby opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Mirów na lata 2024-2030" - Identyfikacja obszarów problemowych
10.10.2024 r.	Debata konsultacyjna wUrzędzie Gminy w Mirowie, dotycząca projektu uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie i Gminy Mirów
01.10.2024 r.	Ogłoszenie o ozpoczęciu konsultacji społecznych, której przedmiotem jest projekt uchwały Rady Gminy Mirów w sprawie wyznaczania obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Mirów
29.11.2024 r.	Podjęcie Uchwały NrVIII/38/2024 Rady Gminy Mirów w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji
	Podjęcie Uchwały Nr …….Rady Gminy Mirów w sprawie przystąpienia do opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Mirów na lata 2024-2030
	Rozpoczęcie prac nad Gminnym Programem Rewitalizacji Gminy Mirów na lata 2024-2030 przez PPUH BaSz Bartosz Szymusik, Końskie, ul. Polna 72
	Wywieszenie Obwieszczenia Wójta Gminy Mirów o podjęciu uchwały Rady Gminy Mirów o przystąpieniu do opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Mirów na lata 2024-2030
	Podjęcie Uchwały w sprawie zasad powoływania Komitetu Rewitalizacji dla Gminy Mirów i ustanowienia jego Regulaminu
	Wydanie Zarządzenia Wójta Gminy Mirów w sprawie powołania składu osobowego, członków Komitetu Rewitalizacji stanowiącego forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami gminy w sprawie Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Mirów na lata 2024-2030
20 grudzień 2024	Przekazanie wstępnej wersji projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Mirów na lata 2024-2030

	Wywieszenie Obwieszczenia Wójta Gminy Mirow w sprawie konsultacji społecznych projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Mirów na lata 2024-2030
	Przeprowadzenie konsultacji społecznych projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Mirów na lata 2024-2030
	Opiniowanie projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Mirów na lata 2024-2030

Wdrażanie GPR rozpocznie się wroku 2025, po uchwaleniu dokumentu. Z uwagi na fakt, że finansowanie procesu rewitalizacji na terenie Gminy Mirów przewidziane jest przy dofinansowaniu zadań z funduszy unijnych.

Rysunek 13. Harmonogram wrażania Gminnego Programu Rewiatalizacji Gminy Mirów na lata 2024-2030 (opracowanie własne)

ROK	DZIAŁANIA JEDNORAZOWE	DZIAŁANIA CIĄGŁE
2025	• Uchwalenie GPR • Rozpoczęcie prac nad przygotowaniem projektów do aplikowania o środki z UE	• Aplikowanie o środki zewnętrzne na realizację projektów ze źródeł europejskich i krajowych • Wspieranie projektów realizowanych na zasadzie partnerstwa publiczno-prywatnego
2024-2025		
2026	• Przeprowadzenie 1 ewaluacji mid-term w połączeniu z 1 raportem z realizacji GPR • Wprowadzenie ewentualnych zmian w dokumencie po przeprowadzonej ewaluacji	• Aplikowanie ośrodki zewnętrzne na realizację projektów ze źródeł europejskich i krajowych • Wspieranie projektów realizowanych na zasadzie partnerstwa publiczno-prywatnego
2027-2028		• Aplikowanie o wparcie projektów ze środków europejskich i źródeł krajowych • Wspieranie projektów realizowanych na zasadzie partnerstwa publiczno-prywatnego
2029	• Przeprowadzenie 2 ewaluacji mid-term w połączeniu z 2 raportem z realizacji GPR • Wprowadzenie ewentualnych zmian wdokumencie po przeprowadzonej ewaluacji	
2030	• Początek prac koncepcyjnych nad nowym programem rewitalizacji	
po 2030	• Przeprowadzenie ewaluacji ex-post	

9. MONITOROWANIE, OCENA I KOMUNIKACJA SPOŁECZNA GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI

9.1. ZARZĄDZANIE GMINNYM PROGRAMEM REWIATALIZACJI

Zarządzanie programem rewitalizacji odbywa się w ramach istniejących struktur Urzędu Gminy Mirów. Koszty związane z zarządzaniem procesem rewitalizacji ponoszone są z budżetu gminy.

Zarządzeniem Wójta Gminy Mirów został powołany Zespół zadaniowy ds. Rewitalizacji w Gminie Mirów. W skład zespołu wchodzą: pracownicy Urzędu Gminy Mirów. Po przyjęciu przez Radę Gminy Gminnego Programu Rewitalizacji Zespół zadaniowy ds. Rewitalizacji przejmie funkcję zespołu ds. wdrażania GPR.

W celu koordynacji wszystkich kwestii związanych z rewitalizacją w gminie Mirów powołany zostanie Pełnomocnik ds. Rewitalizacji, który będzie koordynatorem zespołu zadaniowego i będzie odpowiadał za:

- prawidłowy przebieg poszczególnych etapów wdrażania GPR,
- koordynację podejmowanych przewidzianych na obszarze rewitalizacji działań,
- nadzór nad pracami zespołu ds. wdrażania GPR,
- koordynację działań monitoringowych.

Jednym z ważniejszych narzędzi realizacji programu rewitalizacji, zapewniających jego uspołecznienie oraz komplementarność, jest tzw. Komitet Rewitalizacji, który stanowi forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami gminy w sprawach przygotowania, prowadzenia i oceny programu. Do innych zadań Komitetu należą, m.in.: prowadzenie oceny aktualności i stopnia realizacji programu rewitalizacji, zgodnie z systemem monitorowania i ewaluacji w nim określonym, analiza zgłaszanych przez społeczność gminy uwag, opinii i wniosków. Po przyjęciu przez Radę Gminy uchwały określającej zasady powoływania i funkcjonowania Komitetu Rewitalizacji zostanie on powołany Zarządzeniem Wójta Gminy Mirów.

Rysunek 14. Schemat zarządzania Gminnym Programem Rewitalizacji Gminy Mirów (opracowanie własne)

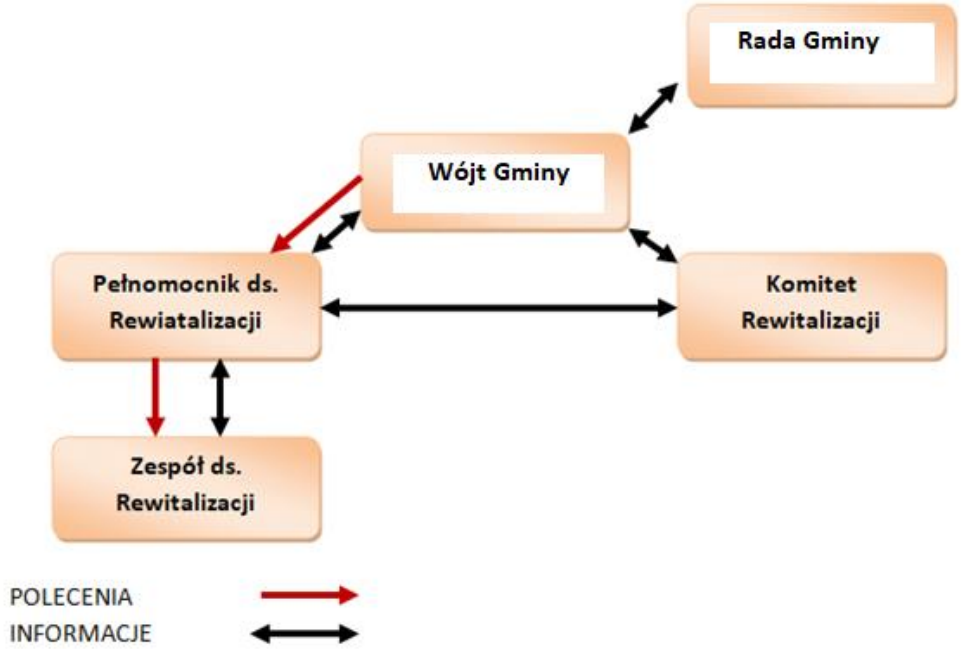

9.2. SYSTEM MONITOROWANIA GMINNEGO PROGRAMU REWIATALIZACJI

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Mirów na lata 2024-2030 stanowi dokument otwarty, ponadkadencyjny, określający cele i programy działań na kilka kolejnych lat. Program poddawany będzie systematycznej, okresowej analizie i ocenie oraz w razie potrzeby będzie aktualizowany w zakresie dostosowania się do zmieniających się uwarunkowań.
Monitorowanie jest procesem systematycznego zbierania, raportowania i interpretowania danych. Dostarcza informacji o postępie realizacji i efektywności wdrażania poszczególnych projektów inwestycyjnych i programów oraz informacji o sposobie i prawidłowości wykorzystania udzielonej pomocy finansowej.
Monitoring prowadzony będzie w zakresie rzeczowym i finansowym:

- monitoring rzeczowy obejmował będzie stopień osiągnięcia planowanych celów wytyczonych w programie, wykonania poszczególnych przedsięwzięć oraz projektów rewitalizacyjnych, a także wskaźników produktów i rezultatów
- monitoring finansowy obejmował będzie dane realizacji projektów będących podstawą do oceny sprawności wydatkowania przeznaczonych na nie środków finansowych.

Za prawidłowy przebieg prac związanych z monitorowaniem wskaźników projektu odpowiedzialne będą komórki merytoryczne Urzędu Gminy Mirów zaangażowane w realizację poszczególnych przedsięwzięć wynikających z niniejszego programu oraz wszystkie podmioty zarządzające infrastrukturą powstałą w wyniku realizacji projektu.
Zakończone projekty zostaną przekazane do monitorowania ich efektywności i skutków przez okres minimum 5 lat od chwili przekazania inwestycji do użytkowania.

9.3. SPOSÓB OCENY GMINNEGO PROGRAMU REWITALIACJI

Ocena programów (projektów i zadań inwestycyjnych), przebiegać powinna według trzech aspektów odnoszących się do trzech stanów procesów realizowanych w praktyce.

Rysunek 15. Sposoby oceny Gminnego Programu Rewitalizacji (opracowanie własne)

EWALUACJA		
ex-ante		ocena poprzedzająca realizację procesu, nazywana oceną prospektywną, polega na sprawdzeniu poprawności ustalenia struktury operacyjnej procesu wykonawczego i struktury organizacyjnej, w której proces ten ma być realizowany
mid-term		ocena bieżąca, sprawowana w czasie realizacji procesu, polega na śledzeniu przebiegu procesu realizowanego w podsystemie wykonawczym z punktu widzenia jego zgodności ze założoną strukturą operacyjną oraz sprawdzaniu zgodności osiąganych rezultatów pod względem ilościowym, jakościowym i czasowym z celami zdekomponowanymi na zadania
ex-post		ocena przeprowadzona po zakończeniu działania objętego programem ocena retrospektywna, polega na konfrontacji osiągniętych rezultatów z założonymi celami. Stanowi ona podstawę oceny sprawności realizacji oraz trafności przyjętych wzorców działań

Ocena wyników realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Mirów na lata 2024-2030 będzie dokonywana przez komórki merytoryczne Urzędu Gminy Mirów zaangażowane w realizację poszczególnych przedsięwzięć. Będzie ona polegała na weryfikacji założeń przyjętych w GPR - dotyczących poszczególnych przedsięwzięć - które wyrażone są w postaci odpowiednich wskaźników. Dla każdego projektu przyjęto wskaźniki osiągnięcia celu w postaci produktu, rezultatu i oddziaływania. Z przeprowadzonej oceny przygotowany zostanie raport wraz z oceną wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji, który będzie przedstawiany Radzie Gminy oraz podawany do informacji publicznej. Na bazie raportów okresowych możliwe będzie podjęcie decyzji odnośnie stopnia aktualności Programu Rewitalizacji. Decyzję taką podejmuje Wójt Gminy wraz z Radą Gminy. Częstotliwość pomiaru - co 3 lata.

Źródła pozyskania informacji: Urząd Gminy Mirów, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mirowie, Gminna Biblioteka Publiczna w Mirowie, Powiatowy Urząd Pracy w Szydłowcu, Główny Urząd Statystyczny, itp.

Z przeprowadzonej oceny przygotowany zostanie raport wraz z oceną wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji, który będzie przedstawiany Radzie Gminy oraz podawany do informacji publicznej. Na bazie raportów okresowych możliwe będzie podjęcie decyzji odnośnie stopnia aktualności programu rewitalizacji. Decyzję taką podejmuje Wójt Gminy

Mirów wraz z Radą Gminy. W chwili zaistnienia konieczności aktualizacji Gminnego Programu Rewitalizacji, należy uwzględnić zasadę partnerstwa oraz partycypacji społecznej. Aktualizacja GPR następuje w trybie uchwały Rady Gminy.

Wskaźniki realizacji celów Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy

W celu monitorowania postępów interwencji podjętej w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji sformułowano zestaw wskaźników osiągnięcia celów, które zostały zestawione w tabeli poniżej. Przy wskaźnikach rezultatu uwzględniono wartość bazową oraz charakter pożądanej zmiany w zakresie wartości tych wskaźników w postaci tendencji (wzrostowej, spadkowej).

Ponadto dla poszczególnych podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych określono wskaźniki produktu i rezultatu, które przedstawiono w kartach przedsięwzięć zamieszczonych w rozdziale 5.

Tabela 18. Wskaźniki rezultatu określone dla celów Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Mirów (opracowanie własne)

CEL REWITALIZACJI	WSKAŹNIK OSIĄGNIĘCIA CELU (REZULTATY)	ŹRÓDŁO DANYCH	WARTOŚĆ BAZOWA 2023	WARTOŚĆ DOCELOWA W 2030 ROKU/ TENDENCJA
CEL: WZMACNIANIE KAPITAŁU LUDZKIEGO, AKTYWNOŚCI I INTEGRACJI SPOŁECZNEJ ORAZ POPRAWA STANDARDU USŁUG SPOŁECZNYCH	Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej na obszarze rewitalizacji [procent]	GOPS	4,09%	spadek
	Liczab osób bezrobotnych na obszarze rewitalizacji [osoby]	Powiatowy Urząd Pracy	31	spadek
	Liczba wydarzeń aktywizacyjnych / interacyjnych (kulturalnych, sportowych, rekreacyjnych, edukacyjnych itp.) dla mieszkańców obszaru rewitalizacji zrealizownych w roku	Urząd Gminy, szkoły, Gminna Biblioteka Publiczna	0	wzrost

CEL: REWITALIZACJA NIEFUNKCJONALNYCH PRZESTRZENI PUBLICZNYCH W CELU POPRAWY JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW	Długość wybudowanej lub zmodernizowanej infrastruktury drogowej na obszarze rewitalizacji [m]	Urząd Gminy	0	wzrost
	Długość wybudowanej lub zmodernizowanej infrastruktury wodno-kanalizacyjnej w obszarze rewitalizacji [m]	Urząd Gminy	0	wzrost
	Liczba wybudowanych/ przebudownych/ wyremontowanych obiektów infrastruktury zlokalizowanych w obszarze rewitalizacji [szt.]	Urząd Gminy	0	1
	Liczba zmodernizowanych lub nowopowstałych przestrzeni rekreacyjno-wypoczynkowych zlokalizowanych na obszarze rewitalizacji [sz.]	Urząd Gminy	0	1
	Liczba obiektów (budynki, przestrzeń publiczna) dostosowanych dla osób ze szczególnymi potrzebami [szt.]	Urząd Gminy	0	2

9.4. SPOSOBY INICJOWANIA WSPÓŁPRACY POMIĘDZY SEKTOREM PUBLICZNYM, PRAWNYM, ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI

Powodzenie inwestycji i działań realizowanych w ramach Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Mirów na lata 2024-2030, programu rewitalizacji wymaga współpracy wielu podmiotów, nie tylko z sektora publicznego. Władze gminy będą dążyć do jak największego zaangażowania w działania rewitalizacyjne odbiorców programu, w tym:

- beneficjentów projektów, czyli przede wszystkim mieszkańców gminy,
- właścicieli nieruchomości,
- podmiotów prywatnych, przedsiębiorców (obecnych i przyszłych),
- organizacji pozarządowych,
- właścicieli nieruchomości, użytkowników wieczystych nieruchomości i podmioty zarządzające nieruchomościami na obszarze rewitalizacji (w tym: spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe),
- jednostki samorządowe (JST) i ich jednostki organizacyjne,
- organy władzy publicznej,
- organizacje pozarządowe,
- partnerów społecznych.

Program rewitalizacji jest dokumentem wypracowywanym przez samorząd gminny, a każdy etap prac i realizacji poddawany jest konsultacjom we wszystkich grupach interesariuszy, w tym szczególnie ze społecznością obszaru rewitalizacji, innymi ich użytkownikami, przedsiębiorcami i organizacjami pozarządowymi. Efektywność partycypacji społecznej zależy od skuteczności dwustronnego przepływu informacji. Dlatego też, nie tylko Gmina Mirów, jako podmiot zarządzający procesem rewitalizacji, powinna informować stronę społeczną o planowanych działaniach i zamierzeniach, ale także strona społeczna powinna mieć szanse wyrażenia swojej opinii na temat realizowanych działań.

Stworzenie możliwości udziału wszystkich partnerów społecznych w realizacji GPR będzie wiązać się z:

- wykorzystaniem potencjału organizacji pozarządowych i społeczności lokalnej poprzez skoordynowanie działań dla realizacji jednego, spójnego projektu,
- optymalnym wykorzystaniem kompetencji i zasobów ludzkich będących w dyspozycji Urzędu Gminy Mirów, jego jednostek organizacyjnych i budżetowych, organizacji pozarządowych, przedsiębiorców oraz innych partnerów,
- innowacyjnością proponowanych rozwiązań (adekwatne do rzeczywistych potrzeb podejście rozwiązywania problemów lokalnych),
- istnieniem grupy lokalnych liderów.

Rysunek 16. Schemat zasad partycypacji społecznej w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Mirów (opracowanie własne)

ZASADY PARTYCYPACJI SPOŁECZNEJ			
Rzetelne diagnozowanie i prezentowanie informacji (komunikacja jednostronna)	**Dwustronny przepływ informacji**	**Wieloetapowość konsultacji społecznych**	**Wieloaspektowość konsultacji społecznych**
realizowane poprzez:			
– artykuły w informatorach samorządowych – krótkie informacje na stronach internetowych Urzędu Gminy – informacje w mediach	– jawność planów gminy w zakresie działań podejmowanych w programie rewitalizacji – poznanie potrzeb i oczekiwań interesariuszy (zagwarantowanie możliwości wypowiedzenia się)	– angażowanie społeczności lokalnej na możliwie wielu etapach działań rewitalizacyjnych: przystąpienie do prac, przygotowanie, diagnozowanie, wdrażanie	– korzystanie z różnorodnych metod analiz i badania opinii – organizowanie spotkań i debat

Działania rewitalizacyjne podejmowane w partnerstwie mają przyczynić się do pogłębienia identyfikacji mieszkańców z ich gminą. Inicjowanie i podejmowanie współpracy pomiędzy sektorem publicznym, prywatnym i organizacjami pozarządowymi będzie obejmowało działania zapewnienia powszechnego dostępu do informacji o:

- realizowanych przedsięwzięciach w obszarze rewitalizowanym,
- możliwościach uzyskania wsparcia w ramach funduszy strukturalnych dla wszystkich grup docelowych,
- kryteriach oceny i wyboru projektów oraz obowiązujących w tym zakresie procedurach.

Elementami właściwej współpracy i inicjowania działań na poziomie lokalnym są też:

- koordynowanie działań organizacji społecznych, zawodowych i innych instytucji,
- wpieranie kreowania aktywnych postaw społecznych oraz liderów lokalnych,
- wspieranie organizacji pozarządowych działających na rzecz środowisk lokalnych, rozwoju gospodarczego, itp.,
- nawiązywanie porozumień i zawieranie umów z różnymi partnerami,
- inicjowanie dodatkowych działań promocyjnych o zasięgu lokalnym.

Działania rewitalizacyjne podejmowane w partnerstwie mają przyczynić się do pogłębienia identyfikacji mieszkańców z ich gminą.

9.5. DZIAŁANIA INFORMACYJNO-PROMOCYJNE GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI

Informowanie społeczności lokalnej o procesach rewitalizacji podejmowanych na obszarze gminy stanowi podstawowy obowiązek władz samorządu. Jest najważniejszym elementem budowania zaufania pomiędzy samorządem a mieszkańcami.

W systemie komunikowania się z mieszkańcami rolę inicjującą przyjmuje Wójt Gminy poprzez Komitet Rewitalizacji (zespół osób odbierających informacje od partnerów indywidualnych, zbiorowych i innych).

Informacja przekazywana społeczeństwu powinna być rzeczowa i wyczerpująca. Proces partycypacji społecznej powinien rozpocząć się od podania do wiadomości konieczności opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji oraz powiadomieniem o wyborze obszaru do rewitalizacji (po przeprowadzeniu badań wśród mieszkańców gminy i osób bezpośrednio zaangażowanych w procesy rewitalizacji). Informowanie ma wyjaśnić mieszkańcom korzyści płynące z procesu rewitalizacji, w zamian za ewentualne, tymczasowe zakłócenie normalnego rytmu życia i określony wysiłek, także finansowy.

Komunikacja społeczna ma:

- zapewnić dostęp do informacji na temat celów i problemów rewitalizacji,
- pobudzić do wyrażania własnych opinii,
- nawiązać porozumienie pomiędzy partnerami procesu rewitalizacji a zespołem zadaniowym.

W związku z powyższym gmina Mirów ma obowiązek zapewnić:

- powszechny dostęp do informacji o możliwościach uzyskania wsparcia w ramach funduszy strukturalnych dla wszystkich zainteresowanych na terenie gminy,
- czytelną informację o kryteriach oceny i wyboru projektów oraz obowiązujących w tym zakresie procedurach,
- bieżące informowanie opinii publicznej o zakresie i wymiarze pomocy wspólnotowej dla poszczególnych projektów i rezultatach działań na poziomie gminy,
- współpracę z instytucjami zaangażowanymi w monitorowanie i realizowanie Gminnego Programu Rewitalizacji w zakresie działań informacyjnych i promocyjnych, poprzez wymianę informacji i wspólne przedsięwzięcia,
- inicjowanie dodatkowych działań promocyjnych o zasięgu lokalnym,
- wykorzystanie nowoczesnych technologii (Internet, poczta elektroniczna, elektroniczna archiwizacja dokumentów), w celu usprawnienia komunikacji pomiędzy podmiotami uczestniczącymi w realizacji GPR.

Rysunek 17. Public-relation Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Mirów na lata 2024-2030 (opracowanie własne)

PUBLI-RELATION
podanie do publicznej wiadomości rozpoczęcia prac nad GPR
rozpisanie ankiety na temat zdiagnozowania problemów, potrzeby poprawy sytuacji oraz potrzeb inwestycyjnych w gminie
zorganizowanie spotkań i konsultacji z władzami gminy, przedstawicielami lokalnego biznesu i przedstawicielami instytucji społecznych oraz organizacji pozarządowych z terenu gminy
zamieszczanie wszelkich informacji dotyczących opracowywanego programu (ankiety, terminy spotkań, ogłoszenia, informacje o dokumencie) na stronie internetowej http://www.mirow.pl
podanie do wiadomości Radzie Gminy wyników prac nad dokumentem
publikacja Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Mirów na stronach internetowych Urzędu Gminy Mirów oraz Biuletynie Informacji Publicznej

Komunikacja społeczna ma usprawnić komunikację pomiędzy partnerami, zapewnić dostęp i przepływ informacji na temat celów i problemów rewitalizacji, korzyści płynących z realizacji Programu. Ma także pobudzić partnerów do wyrażania własnych opinii na temat konieczności i zasadności podejmowanych przez gminę działań oraz zmotywować do przedstawiania własnych zamierzeń, projektów, inwestycji.
Wszystkie materiały informacyjne i promocyjne będą wskazywały, jakie są główne cele wykorzystania środków pochodzących z Unii Europejskiej.
Promocja działań zawartych w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Mirów na lata 2024-2030 będzie prowadzona przez Urząd Gminy Mirów poprzez:

- umieszczanie tablic informacyjnych o współfinansowaniu projektów ze środków Unii Europejskiej w miejscu prowadzenia inwestycji,
- informacje na oficjalnych stronach internetowych gminy Mirów oraz stronach internetowych jednostek organizacyjnych gminy,
- publikacje związane z realizacją GPR (foldery).

Celem dodatkowym będzie promocja zrealizowanych działań rewitalizacyjnych.

10. ZAŁĄCZNIK GRAFICZNY PRZEDSTAWIAJĄCY OBSZAR REWITALIZACJI

W załączniku graficznym przedstawiono obszar rewitalizacji sporządzony na mapie w skali 1:5000.

Dokumenty źródłowe

1. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Mirów
2. Program ochrony środowiska dla Gminy Mirówna lata 2017-2020 z perspektywą do roku 2024
3. Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Mirówna lata 2024-2029
4. Startegia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Mirów na lata 2021-2030

5. Strategia RozwojuPpowiatu Szydłowieckiego na lat2023-2031
6. Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego 2030+
7. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego
8. Program Ochrony Środowiska dla Województwa Mazowieckiego do roku 2030
9. Cele rozwojowe UE CP5 Europa bliżej obywateli
10. Strategia odpowiedzialnego Rozwoju 2020
11. Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030: Regiony, Miasta, Obszary Wiejskie

Spis tabel

Tabela 1. Poziom przestępczości w Gminie Mirów za 2023 rok (opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Mirów) ... 11
Tabela 2. Charakterystyka gospodarki odpadami na terenie sołectw gminy Mirów w 2023 roku [kg] (opracowanie własne na podstawie danych Urzedu Gminy Mirów) ... 14
Tabela 3. Podmioty gospodarki narodowej wg CEIDG w 2023 roku (opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Mirów) ... 15
Tabela 4. Charakterystyka infrastruktury wodno-kanalizacyjnej oraz gazowej na terenie poszczególnych sołectw gminy Mirów (opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Mirów) ... 16
Tabela 5. Jednostki analityczne wyznaczone na terenie gminy Mirów (opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Mirów) ... 17
Tabela 6. Zestawienie wartości wskaźników dla sfery społecznej w podziale na jednostki analityczne (opracowanie własne) ... 23
Tabela 7. Zestawienie wartości wskaźników dla sfery gospodarczej w podziale na jednostki analityczne (opracowanie własne) ... 25
Tabela 8. Zestawienie wartości wskaźników dla sfery środowiskowej w podziale na jednostki analityczne (opracowanie własne) ... 26
Tabela 9. Zestawienie wartości wskaźników dla sfery przestrzenno-funkcjonalnej w podziale na jednostki analityczne (opracowanie własne) ... 27
Tabela 10. Zestawienie wartości wskaźników dla sfery technicznej w podziale na jednostki analityczne (opracowanie własne) ... 27
Tabela 11. Obszary zdegradowane na terenie gminy Mirów, wyznaczone w oparciu o analizę wskaźnikową (opracowanie własne) ... 31
Tabela 12. Identyfikacja obszaru zdegradowanego gminy Mirów (opracowanie własne) ... 33
Tabela 13. Zgodność celów Programu Rewitalizacji z dokumentami strategicznymi na poziomie lokalnym ... 52
Tabela 14. Zgodność celów Programu Rewitalizacji z dokumentami strategicznymi na poziomie regionalnym ... 53
Tabela 15. Zgodność celów Programu Rewitalizacji zdokumentami strategicznymi na poziomie centralnym i europejskim ... 55
Tabela 16. Komplementarność pomiędzy projektami priorytetowymi w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Mirów na lata 2024-2030 ... 74
Tabela 17. Proponowane środki i zalecenia niwelujące ewentualne niekorzystne oddziaływania na środowisko przyrodnicze (opracowanie własne) ... 82
Tabela 18. Wskaźniki rezultatu określone dla celów Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Mirów (opracowanie własne) ... 92

Spis rysunków

Rysunek 1. Mapa jednostek referencyjnych gminy Mirów wyznaczonych na potrzeby diagnozy delimitacyjnej (polska.e-mapa.pl) ... 17
Rysunek 2. Wskaźnik syntetyczny – sfera społeczna (opracowanie własne) ... 29

Rysunek 3. Wskaźnik syntetyczny – sfera gospodarcza (opracowanie własne)..... 29
Rysunek 4. Wskaźnik syntetyczny – sfera środowiskowa (opracowanie własne)..... 30
Rysunek 5. Wskaźnik syntetyczny – sfera przestrzenno-funkcjonalna (opracowanie własne)..... 30
Rysunek 6. Wskaźnik syntetyczny – sfera techniczna (opracowanie własne)..... 31
Rysunek 7. Obszar zdegradowany na terenie gminy Mirów wg wskaźników delimitacyjnych (opracowanie własne) 32
Rysunek 8. Obszar rewitalizacji na terenie gminy Mirów 36
Rysunek 9. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią na terene gminy Mirów (ryzyko wystąpienia powodzi raz na 100 lat) 37
Rysunek 10. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią na terene gminy Mirów (ryzyko wystąpienia powodzi raz na 10 lat) 38
Rysunek 11. Schemat procesu tworzenia i wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Mirów na lata 2024-2030 (opracowanie własne)..... 78
Rysunek 12. Schemat opiniowania projektu programu rewitalizacji (opracowanie własne) 80
Rysunek 13. Harmonogram wrażania Gminnego Programu Rewiatalizacji Gminy Mirów na lata 2024-2030 (opracowanie własne) 88
Rysunek 14. Schemat zarządzania Gminnym Programem Rewitalizacji Gminy Mirów (opracowanie własne) 90
Rysunek 15. Sposoby oceny Gminnego Programu Rewitalizacji (opracowanie własne) 91
Rysunek 16. Schemat zasad partycypacji społecznej w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Mirów (opracowanie własne) 96
Rysunek 17. Public-relation Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Mirów na lata 2024-2030 (opracowanie własne) 98

Załączniki

OBSZAR REWITALIZACJI NA TERENIE GMINY MIRÓW

Skala 1:5000

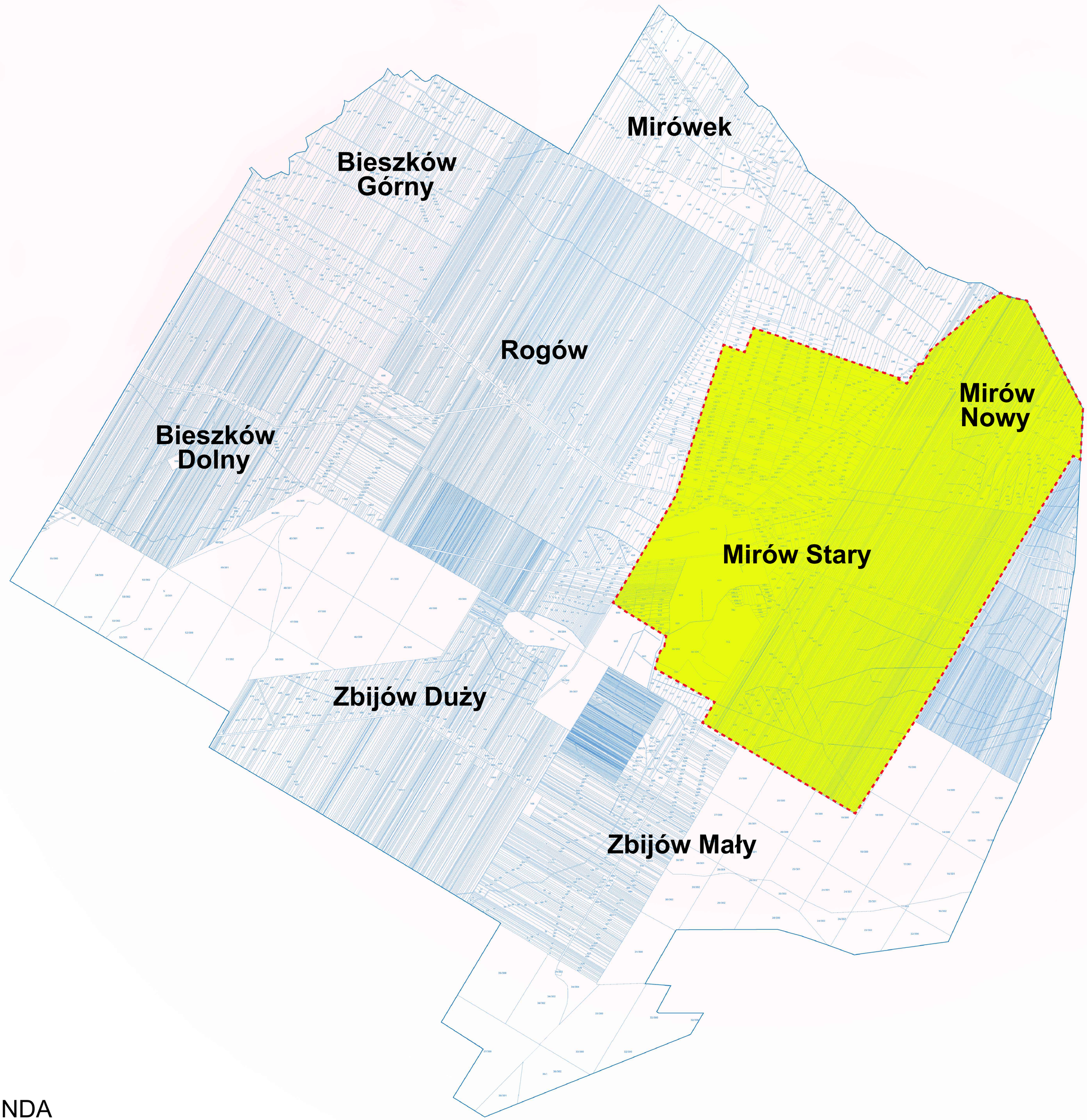

LEGENDA

Obszar rewitalizacji